

Godište XVIII. • broj 6 • lipanj 2023.

2,5 KM / 1,3 EUR

MEĐUGORJE

Glasnik mira

ISSN 1840-1414

Spasenje u znaku
srca i ljubavi

42 godine u Gospinoj
školi ljubavi

„Sedam Očenaša“

ZNAK ZA
POČETAK PROGONA

OD RAZUMA DO SRCA

LJUBAV KAO LIJEK

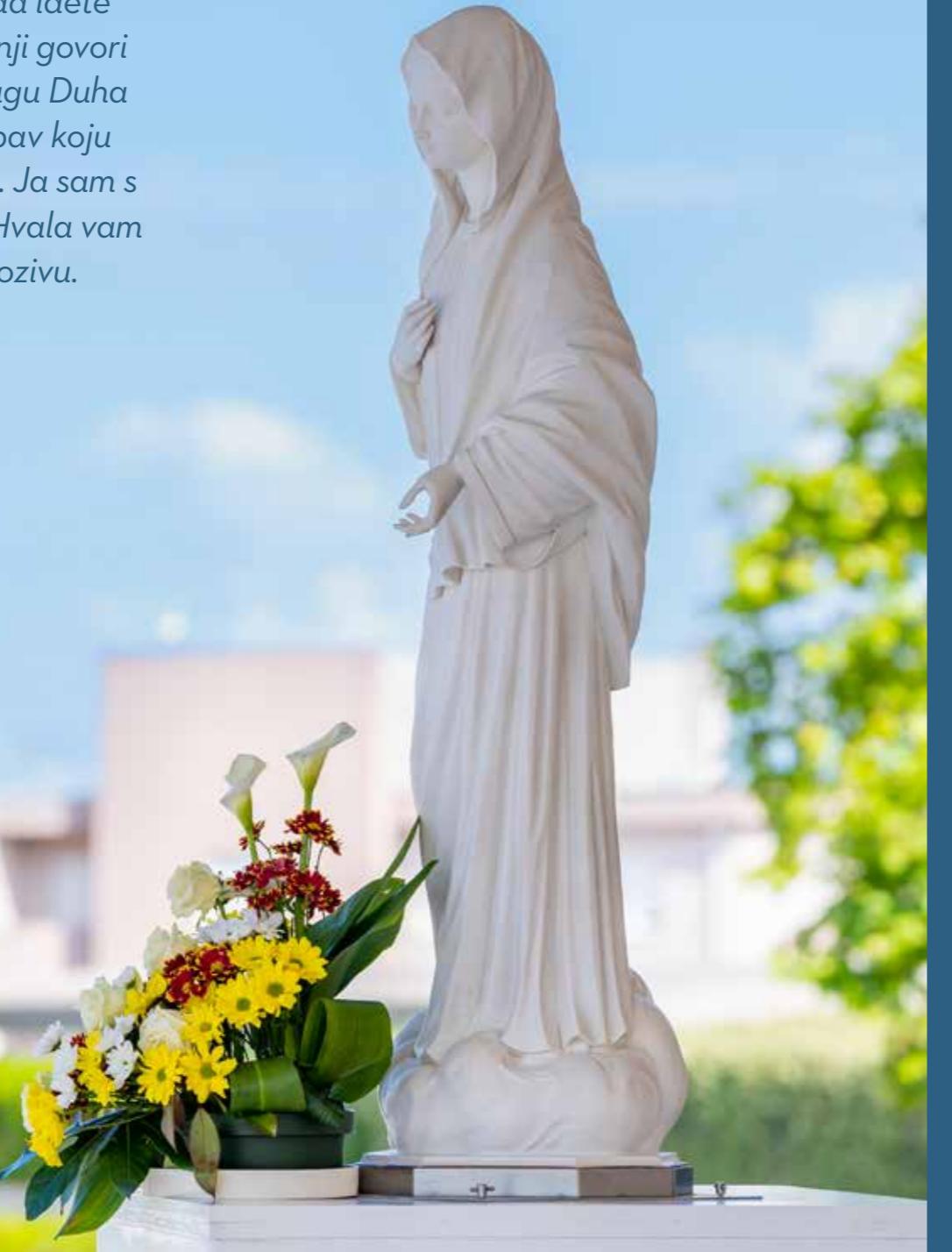
PRAVA ŽENSTVENOST

Gospina škola | Događanja | Svjedočanstva | Teološki podlistak
Iz života Crkve | Hrvatsko kršćansko nazivlje | Lectio divina

Draga djeco! Pozivam vas da idete u prirodu i molite da Svevišnji govoru vašem srcu i da osjetite snagu Duha Svetoga da bi svjedočili ljubav koju Bog ima za svako stvorenje. Ja sam s vama i zagovaram za vas. Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu.

Foto: Arhiv ICMM

GLASNIK MIRA

Utemeljitelj i nakladnik
Informativni centar MIR Međugorje

Glavni urednik

Mario Vasilij Totin
e-mail: mario.vasilij@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 323

Služba preplate

Nikolina Širvić
e-mail: preplategm@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 300

Lektura

Ana Marin

Grafičko oblikovanje
SBD, Mostar

Tisk
Fram Ziral, Mostar

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006.

Godišnja pretplata (12 brojeva): Hrvatska 20 €, BiH 30 KM, europske zemlje 40 €, Švicarska 60 CHF, USA, Kanada i Južna Amerika 80 USD, Australija 120 AUD.

UPDATE

Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 3381202200129568.

Iz Hrvatske u €: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Adresa: Gospin trg 1, 88266 Međugorje, Bosna i Hercegovina, Naziv banke: OTP banka d.d., IBAN: HR0524070001100663037, SWIFT: OTPVHR2X

Iz Švicarske u CHF: Katholische Kroatienmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich - Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 805418.40A (svrha uplate: Glasnik mira), IBAN: CH63 0027 0804 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2

Za sve valute iz drugih zemalja: Za svu valutu iz drugih zemalja: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA22, IBAN: BA393380604802774622 (svrha uplate Glasnik mira).

Pretplate za Glasnik mira možete izvršiti i preko paypal računa na linku: www.paypal.me/mirimedjugorje (svrha uplate: za Glasnik mira)

Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266, Međugorje, BiH

e-mail: glasnikmira@medjugorje.hr, Internet: www.medjugorje.hr, www.medjugorje.hr/hr/glasnik-mira

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog koncila, nakladnik izjavljuje da nema nakanu preteći sud Crkve o nadnaravnosti prirode događaja i poruke o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se autor potpuno podvrgava. Riječi poput "ukazanja, čudesna, poruke" i slično imaju ovdje vrijednost ljudskog svjedočenja.

Iz sadržaja

Fotografija na naslovnici: Arhiv ICMM

Gospina škola

Spasenje u znaku srca i ljubavi, FRA T. PERVAN
42 godine u Gospinoj školi ljubavi, K. MILETIĆ
„Sedam Očenaša“, D. PAVIČIĆ
Međugorje je mjesto milosti kao što su Lourdes i Fatima,
I. MIRANDA I C. MUNTE
Znak za početak progona, I. ŠARAC
Od razuma do srca, FRA M. ŠKOTA

Poruka za sadašnji trenutak

Događanja

Svjedočanstva

„Toliko ljubavi iz vašeg srca izvire!“, M. Ivanković

Kršćanska obitelj pred suvremenim izazovima

Ljubav kao lijek, M. MILETIĆ

Teološki podlistak

Prava ženstvenost, K. Cook

Iz života Crkve

Hrvatsko kršćansko nazivlje

Riječ, duh i život, M. MAMIĆ

Dnevna misna čitanja

Postovani čitatelji *Glasnika mira*, hvala na pitanjima, prijedlozima i savjetima koje nam šaljete. Pozornost posvećujemo samo i isključivo potpisanim pismima.

Uvodnik

UREDNIK
MARIO VASILJ TOTIN

S NAMA JE MAJKA – RADUJMO SE I ZAHVALIJUJMO!

O svakoj međugorskoj obljetnici zaigra nam srce, kao nekoć Elizabeti za Marijinu pohoda. Lijepi su to trenutci kad unatoč svim brigama i posrtranjima, opet pred oči duše stavimo taj veličanstven događaj.

Usred krša, u zaboravljenom dijelu zemlje, potražila je Majka djecu i poslala poruku svijetu.

Pozvala je na mir, a rijetki su na samom početku slutili koliko je mir golem dar Božji. Možemo reći, da je uz vjerničko srce potresena i duša kršćanskoga svijeta. Poruka Majke je blago zazvonila, pa se onda proširila do krajeva zemlje. Pohrlili su ovamo oni iz bližega, ali još više oni iz svjetskih daljina. Podbrdo i Križevac postaju mjesta molitve i hodochašća. Vjerne duše dolaze sa svih strana svijeta tražeći milost Božiju i kleče na našoj kaldrmi. Ispovijedaju se i hodočaste po našem kamenjaru tražeći snagu za život i obnavljajući vjeru. Tako je u Međugorje jučer i danas, a tako će biti i sutra.

Ovdje je opet evocirana vječna istina da je ljudska egzistencija nezamisliva bez ljubavi. Ako nije moguće ljubiti bližnje, nije moguće sretno ni živjeti. Ili podjednako: ako nije moguće ljubiti, nije moguće ni vjerovati. Ljubav nikada nije samo osobni čin čovjeka, jer i vjera djeluje isključivo kroz ljubav, a vjeru nije moguće izdvojiti iz ljudskih interakcija. Ljubav po svojoj strukturi i nužnosti uvijek pita za drugoga i uvijek brine o drugome.

Slaveći obljetnice, crpmo iz duhovne riznice i lijepo pouke i duhovne bisere. Sjećamo se i brojnih zaslužnika, osobito naših frataru, koji su život i snagu dali da budu poslužitelji sakramenata ovdje pod Marijinim plaštem. Ljubav je i njima bila vodilja, pa sve možemo sublimirati i svima zahvaliti citirajući našeg fra Slavka Barbarića koji nam je godinom tumačio: „Kad čovjek zna da ga netko ljubi, i to bezuvjetnom ljubavlju, onda on mora dobiti snagu i početi ljubiti druge ljubavlju koja stvara uvjete za život, boreći se protiv uništenja i smrti. To je ona ljubav koja danas svijetu upravo nedostaje.“

Kraljica Mira svojom prisutnošću i porukama upućuje nas na svoga sina koji je preuzeo ljage ovoga svijeta i krenuo na brdo Golgotu prihvāčajući smrt na križu i danas nas pita jesmo li – Njegovi? Odgovor je jasan i čuje se preko četiri desetljeća baš ovdje u Međugorju. Na to pitanje odgovaraju milijuni hodočasnika: Jesmo! Ostaje im još ono najvažnije: ako priznaju tu činjenicu, moraju odgovoriti pozitivnim mijenjama u osobnom, obiteljskom i crkvenom životu. Promjena života i žudnja za Bogom je uvijek startna crta svetosti, inspiracija plemenitosti osobito u trenutcima mraka, interne tjeskobe i stravičnih ratnih kušnji.

Međugorje nudi veličanstvene darove na duhovnome zemljovidu svijeta i postaje oaza nove evangelizacije. Ovdje se mladi i stariji uče vjerovati i zahvaljivati Bogu. Dolaze i odlaze rijeke ljudi željnih vjere i mira, željnih obraćenja i ljubavi.

Darivati ljubav i radost hodočasnicima svijeta, ali sve drugo uredno i pošteno, naša je zadaća i u budućnosti. Za to nam se valja duhovno pripremati i posvjedočiti iskreno kršćansko gostoprимstvo.

Neka o ovoj 42. obljetnici zahvalan drhtaj, kao onaj Elizabetina srca, bude i nama cilj.

S nama je Marija, blagoslovljena među ženama. Radujmo se i zahvaljujmo!

SPASENJE

u znaku srca i ljubavi

FRA TOMISLAV
PERVAN

Mjesec lipanj nabijen je sadržajima i svetkovinama. Kalendarski prijelaz iz proljeća u ljeto. Završetak velikih slavlja komu je svoj vrhunac u proslavi Majke Božje i njezina Uznesenja na nebo. To kao da je cilj svih Gospodnjih svetkovina, proslava čovjeka kao ljubljenog bića. Sve smjera prema konačnici u vječnosti gdje je Marija već dušom i tijelom. To je smisao i cilj našega vjerovanja te svetkovana od došašća, Božića, preko korizme i Uskrsa, Duhova te Presvetoga Trojstva, Tijelova, Srca Isusova. Mi ovdje u Međugorju slavimo krajem lipnja spomen na nadnevak njezinih prvih ukazanja koja su promijenila lice ove zemlje, duh i živote ljudi, ali i zemljovid vjere, u gotovo cijeloj Katoličkoj Crkvi. U ovom mjesecu redovito pada i svetkovina Presvetoga Srca Isusova i Bezgrješnog Srca Marijina. To nam želi poručiti, naša vjera jest u znaku srca, a srce je znamen ljubavi. Bog je ljubav i u ta Dva srca očituje nam svoju ljubav. Božja ljubav očitovana u raspetom Kristu bila je središte odanosti i pobožnosti od samog početka kršćanstva. No osobita pobožnost Kristovu Srcu prvi put pojavila se u srednjem vijeku. Imamo u sv. Bonaventure divne misli o Srcu Isusovu i Ranama Srca Isusova ali i u ostalih mistika.

DUHOVNA ZVANJA I REĐENJA

Krajem lipnja slave se također i svećenička te đakonska ređenja u Crkvi. Slobodno možemo sljedeće ustvrditi: Nema Isusove prisutnosti u svijetu bez Crkve, nema Crkve bez Euharistije, nema Euharistije bez svećenika – i nema svećenika bez svetih kršćana i kršćanki, bez svetih obitelji koje odgajaju svoje sinove da čuju Božji poziv. Govor o spasenju govor je o obitelji zvanja - laičkim, svećeničkim i redovničkim - koja trebaju i podupiru jedni druge na hodočasničkom putu u nebo.

Kršćanski život zahtijeva spremnost na žrtvu, odricanje i ljubav. I ne mislim ovdje na "ljubav" kao teoriju ili "ljubav" kao ugodan osjećaj. Mislim na "ljubav" kao čin volje, čin hrabrosti, kad se čovjek osmjeri služiti Isusu Kristu. Prava ljubav je uvijek dragocjenost. Prava ljubav uvijek je utemeljena na istini o nama samima i o drugima. Isus je rekao kako će nas istina oslobođiti, ali nije rekao da će nam biti ugodno. Istina je da je svijet mjesto grijeha, a mi smo dio te grješnosti.

To je razlog zašto Bog stvara svoj izabrani narod u krštenju. Zato on svoje svećenike izdvaja u sakramantu reda. Na neki način svi su kršćani u dilemi između zvijezda prema kojima nas Bog poziva i gline od koje smo sazdati. Bog od nas traži da priznamo svoje grijehu, ali tada inzistira da se pouzdamo u njegovu ljubav, da vjerujemo u svoje dostojanstvo, da ga slijedimo i da posvetimo svijet. A to znači da, ako pokušamo učiniti ono što se čini tako nevjerljativim – ljubiti naime kao što je Isus ljubio, boriti ćemo se i ponekad podbaciti, a u neuspjehu ćemo iskusiti prijezir svijeta.

Zato biti Isusov učenik nije za malodušne, a kršćanski život je avantura namijenjena hrabrima. Bog treba ljudi nesebične i karakterne. Bog treba muškarce i žene koji će mu pomoći preobraziti svijet, koji će mu dopustiti da ih učini svetim narodom. Biblija nabraja desetke dramatičnih trenutaka kad Bog poziva, ali onaj nedvojbeno najvažniji je kod Luke 4,16-21, gdje i kad Isus poistovjećuje sebe i svoju misiju s upravo procitanim snažnim odlomkom iz Izajie 61,1: „Duh je Gospodnji na meni jer me pomaza! On me posla blagovjesnikom biti siromasima, proglašiti sužnjima oslobođenje...

pustiti na slobodu potlačen... Danas se ispunilo ovo Pismo što vam još odzvanja u ušima“ (Lk 4,18.21).

Ako ljudska povijest ima središte, tada je to *Danas* iz Nazareta. Ako Sveti pismo ima smjer i značenje, to je taj *Danas*. Sav Božji kontakt s čovječanstvom ili vodi do te točke ili proizlazi iz nje. Kao što je C.S. Lewis jednom znakovito primijetio, izgovarači gornje riječi, Isus ili iznosi činjenicu ili bogohuli - ili je mentalno bolestan. Ne postoji sredina. I ljudi u sinagogi, koji su Isusa čuli izgovarati te riječi, razumjeli su to vrlo dobro, zbog čega su se okrenuli protiv njega i htjeli ga sunovratiti niz obronak. A on ode od njih, zauvijek.

KRŠĆANSKO SVJEDOČENJE

Naravno, Isus je govorio samo istinu, a njegova radikalna tvrdnja traži i naš radikalni odgovor. Apostoli i mnogi drugi koji su ga slijedili promijenili su svoje živote i riskirali te žrtvovali sve što su posjedovali. Radost i plodnost proizlaze iz te vrste naslijedovanja, ali ono od nas traži život svjesne usredotočenosti i otvorenosti Božjoj Riječi. Ljudi koji su prinosili svijetom katoličku vjeru kroz povijest, koji su kulturu ljepote, glazbu, umjetnost i arhitekturu ukorijenili u kršćansko shvaćanje Boga i čovječanstva, ljudi koji su stoljećima cijele naraštaje poučavali, duhovno hranili i oblikovali, upravo su to bili svećenici. Gdje god postoji katolička vjera bilo gdje u svijetu, postoji zato što su svećenici žrtvovali svoje živote za proslavu Isusa Krista i dobrobit ljudi kojima ih je Bog pozvao i poslao da služe.

Danas Isus traži od svakoga od nas, a ne samo od svećenika, da budemo riječ njegova Oca koja postaje tijelom kroz svjedočanstvo našega života. Krist posvećuje svijet kroz naše svjedočenje – usprkos svim našim neuspjesima, ali voden, uzdignuti i ohrabreni od strane svojih pastira koji dijele naše iste borbe. Kad nas ljudi vide i čuju, trebali bi vidjeti i čuti Isusa Krista; i kroz Isusa će susresti Oca koji ih voli unatoč njihovim i našim grijesima.

Njegovo božansko djelo i snažno svjedočanstvo u njegovim riječima podsjećaju nas da trebamo međusobnu ljubav i podršku kao braća i sestre u Gospodinovu djelu. Iznad svega, to je dokaz da je veza kršćana i svećenika snaga Crkve u skeptičnom

Kršćanski život zahtijeva spremnost na žrtvu, odricanje i ljubav. I ne mislim ovdje na "ljubav" kao teoriju ili "ljubav" kao ugodan osjećaj. Mislim na "ljubav" kao čin volje, čin hrabrosti, kad se čovjek osmjeri služiti Isusu Kristu. Prava ljubav je uvijek dragocjenost. Prava ljubav uvijek je utemeljena na istini o nama samima i o drugima. Isus je rekao kako će nas istina oslobođiti, ali nije rekao da će nam biti ugodno. Istina je da je svijet mjesto grijeha, a mi smo dio te grješnosti.

i odbojnom svijetu kojem Božja Riječ nikad nije bila potrebna. Sveti je Ivan Vianney, arški župnik, rekao jednom kako je svećeništvo ljubav Srca Isusova. Pa bismo se htjeli malo osvrnuti na tu tako dragu pobožnost u našem narodu i cijeloj Crkvi.

POBOŽNOST SRCU ISUSOVU - POVIJEST
Pobožnost Presvetom Srcu Isusovu, kakvu danas poznajemo, nastala je u Francuskoj u 17. stoljeću objavama koje je primila sveta Margareta Marija Alacoque uz pomoć svog duhovnog voditelja, isusovca sv. Claudea de la Colombierea. Pripadala je Sestraru Marijina Pohoda – Družbi pohodenja, koju je utemeljio početkom 17. stoljeća sveti Franjo Saleški i sv. Ivana Francisika de Chantal.

Od 18. stoljeća pobožnost Presvetom Srcu te formalne posvete Presvetom Srcu proširili su se Francuskom i izvan nje. Tijekom Francuske revolucije koja je htjela uništiti kršćanske i katoličke koričene u Francuskoj, Presveti Srci postalo je simbol katoličkih lojalista koji su se suprotstavljali proturukvenim i ateističkim snagama revolucije. Katolički kontrarevolucionari u Vendéeu nosili su oznake s likom Presvetog Srcu. U toj pokrajini revolucionari su napravili prvi genocid na europskom tlu pri čemu su ubili više od tristo tisuća katolika odanih Crkvi i Papi.

Godine 1856. papa Pio IX. ustavio je svetkovinu Srca Isusova za sveopću Crkvu. Godine 1899. papa Leon XIII. izdao je encikliku *Annum Sacrum*, izjavljujući da se u "stolnoj crkvi svakoga grada i sela" vjernici cijelog svijeta trebaju svećano posvetiti Presvetom Srcu Isusovu. Papa je želio da ujedinjena pobožnost Crkve Presvetom Srcu Isusovu bude snaga podstjenik samim vjernicima i svjetu u cjelini na Kristovo kraljevanje nad svim stvorenjem - kraljevanje koje Isus ima kao Sin Božji i zahvaljujući golemoj cijeni koju je platio da otkupi čovječanstvo.

Među razlozima koje je papa Leon naveo za poticanje Crkve na ovo posvećenje bila je i njegova stalna zabrinutost zbog rastućeg bezboštva, osobito među kršćanskim narodima. Bio je svjedok kako se vjera sve više isključuje iz javnog života, kako se podiže „neka vrst zida između Crkve i civilnog društva“. Takvo nepoštivanje autoriteta svetog i božanskog zakona u javnom životu, pisao je Papa, „vodi gotovo uklanjanju kršćanske vjere iz naše sredine, te ako je to moguće, protjerivanju samoga Boga sa zemlje“. Zatim je

opisao stanje koje nevjerojatno podsjeća na ova naša današnja turbulenta i tjeskobna vremena:

„Kad su ljudski umovi uzdignuti do tolike drske oholosti, nikakvo čudo što je veći dio ljudskoga roda pao u takvu uznemirenost uma i bio udaren valovima tako žestokim da se nitko ne može oslobiti tjeskobe i opasnosti? Kad se vjera jednom odbaci, nužno je da najsigurniji temelji javnog blagostanja moraju popustiti, dok ih je Bog prepustio da postanu plijenom i robovima svojih vlastitih požuda i strasti“. Tema koju obrađuje već sveti Pavao u Poslanici Rimljanim (Rim 1,24 sl.) nabrajajući sva moguća moralna zastranjenja koja i danas haraju svijetom.

To je jedna od velikih tema, možda i velika tema, pontifikata pape Leona XIII. Kada se čovjek, u svom ponosu pokušava „osloboditi“ od Boga, on umjesto slobode postaje rob svojih strasti. Kad čovjek zaboravi Boga, gubi sebe iz zrenika. Papa Ivan Pavao II sažet će stajalište pape Leona jedno stoljeće kasnije: „Sloboda koja bi odbila vezati se uz istinu zapala bi u proizvoljnost i dospjela, podvrgavajući se najpodlijim strasti-

ma, do točke samouništenja.“

Nije teško u tim dalekovidnim riječima pape Leona čuti blizu jeku poslanice sv. Pavla Rimljani-ma. „Stoga ih je Bog po pohotama njihova srca predao nečistoći“ te ljudi obeščaćuju i degradiraju svoje tijelo. „Zamijenili su Božju istinu za laž te su častili i štovali stvorene, a ne Stvoritelja, koji je blagoslovlen u vjekove.“ (Rim, nav.mj.).

SRCE KAO UTOČIŠTE I SPASENJE

To je istovjetna gorka istina o oholu pobuni na koju nailazimo tijekom cijele povijesti spasenja - od tvrdovratih Izraelaca koji su se bunili u pustinji, preko Babilonske kule, do samog pada, kad je Adamu i Evi obećano da će ih njihova neposlušnost Bogu učiniti samim bogovima. To je priča o ljudskom rodu, u njegovoj ustrajnoj i tvrdoglavoj stuposti: Iskušani u svojoj oholosti, biti poput bogova, bunimo se protiv Boga, koji nas je stvorio. Pa ipak, unatoč svemu tome, „Sin je Božji postao čovjekom da bismo mi mogli biti kao Bog“, znani je izričaj svetog Atanazija.

Zbog toga pobožnost Presvetom Srcu Isusovu nije ništa manje vrijed-

na i bitna u naše vrijeme nego što je bila u Francuskoj u 17. stoljeću, ili u srednjem vijeku, ili podno Kalvarije. Presveto Srce Isusovo savršen je protutrov za oholost u našim srcima. Bog nas voli ljudskim srcem kako bismo naučili sudjelovati u njegovoj božanskoj ljubavi. „U to Presveto Srce trebamo položiti sve svoje nade“, napisao je papa Leon, „i od njega se s pouzdanjem moliti za spasenje ljudi.“

U Presvetom Srcu Isusovu otkrivamo Božju poniznost koja nadvladava i uništava ljudsku oholost. U njegovu svetom i patničkom srcu naša su vlastita srca potaknuta na kajanje. U njegovu Presvetom Srcu, naša vlastita sebičnost je spaljena u gorućem ognju njegove ljubavi i milosrđa. U njegovu Presvetom Srcu susrećemo ljubav koja je sve stvorila, uredila i održava. U njegovu Presvetom Srcu nalazimo snagu i milost ljubiti kao što On ljubi. U njegovu Presvetom Srcu nalazimo utočište i mir čak i usred, osobito posred kušnji i nevolja ovoga doba.

Psalam 22,15 sadrži izvanrednu poveznicu sa Srcem Isusovim. koje se u „grudima rastapa poput voska“, na početku Isusove muke. Isus će g.

1675. godine iznijeti razlog za to sve toj Margareti Mariji: „Gledajte ovo Srce koje je toliko ljubilo ljudе da se nije štedjelo, do te mjere, da se do kraja iscrpilo i istrošilo da ljudima pokaže svoju ljubav.“ To je najdublje razumijevanje Presvetog Srca.

OGANJ LJUBAVI ISUSOVA SRCA

Nasuprot tome, u najmračnijim dubinama Pakla, Dante prikazuje Sotonu smrznuta gotovo do grudi u ledu. *Fove quod est frigidum* – zagrij grudi ledene – molimo Duha Svetoga na Duhove. Potišteni učenici na putu za Emaus prisjetili su se da su njihova srca gorjela u njima tijekom hoda i razgovora s Isusom. Isus je pokrenuo razmjenu srdaca, oživljavajući njihova svojim, čak i prije nego što su ga prepoznali u punini te „nebeske razmjene“ - lomljenju kruha.

Sveti Franjo Saleški u svojoj Raspravi o Božjoj ljubavi spominje plamen nebeske vatre koju je Isus toliko „želio zapaliti u našim srcima da nikada nije prestao djelovati i moliti za to sve do smrti, i to smrti na križu.“ To uvelike nalikuje onome što će Isus ubrzo nakon toga otkriti o svom Presvetom Srcu. Isus je također jasno rekao da uzvišena ljubav koja izvire iz njegova Presvetog Srca uglavnom nailazi na nezahvalnost. Sveti Claude de la Colombiere - pratitelj svete Margarete Marije koji je imao povlasticu širenja pobožnosti Presvetom Srcu - rekao je jednostavno: „On ljubi, a zauzvrat nije ljubljen.“ Koliko je uglavnom propuštenih prilika da Isusa slijedimo u tom pogledu!

Pred nas on stavlja tri uzora koji su čuvali stražu podno križa dok je srce Isusovo bilo proboden: Djevicu Mariju, Ivana i Mariju Magdalenu. Vrijedi spomenuti svetu Edith Stein koja je prihvatala „smrt koju je Bog rezervirao za mene“ - koju je opisala kao radosnu i dok je bila nadomak Auschwitzu - a bila je motivirana željom da se ponudi kao žrtva iskupljenja Presvetom Srcu za vlastiti židovski narod.

Jedini put kada nas Isus izričito poziva da učimo od Njega - umjesto da njega slušamo - jest kad se on izrijekom poziva na kvalitete, značajke svoga srca i obećava odmor za sve koji se trude i muče te koji su opterećeni (Matej 11,28). Poći u Isusovu školu, sjesti do njegovih nogu kao Marija u Betaniji, osluškivati

U Presvetom Srcu Isusovu otkrivamo Božju poniznost koja nadvladava i uništava ljudsku oholost. U njegovu svetom i patničkom srcu naša su vlastita srca potaknuta na kajanje. U njegovu Presvetom Srcu, naša vlastita sebičnost je spaljena u gorućem ognju njegove ljubavi i milosrđa. U njegovu Presvetom Srcu susrećemo ljubav koja je sve stvorila, uredila i održava. U njegovu Presvetom Srcu nalazimo snagu i milost ljubiti kao što On ljubi. U njegovu Presvetom Srcu nalazimo utočište i mir čak i usred, osobito posred kušnji i nevolja ovoga doba.

njegovo Srce, učiti od njegova srca. „Učite se od mene jer sam krotka i ponizna srca!“ (Mt 11,29).

Danas smo zasuti svime i svačim, od rasprostranjenih kodeksa političke korektnosti i naših raznih, štetnih „izama“ do onih vječnih ljudskih borbi sa strahom i samicom, s osjećajem besmisla, beznađa i nedostojnosti, s našom sebičnošću ili čak slomljenošću, koja se ponekad može činiti nepopravljivom.

Budući da ništa nije podmuklje od ljudskog, čovjekova srca (Jer 17,9), naše najbolje utočište je okrenuti svoja srca Presvetom Srcu Isusovu, koje, gorući ljubavlju, može izbaciti iz naše nutritne sve ono što nas zbujuje i uznemiruje te nam može darovati sve što nam možda nedostaje, poput milosrđa ili velikodušnosti.

Mogli bismo se trajno iznova u mislima okretati oko svojih problema, tjeskoba, rana. Naglašena ljudska sklonost okrenutosti, uvrnutosti prema sebi - „incurvatus in se“ kako sebe identificira sveti Augustin - samo je pogoršana individualizmom našeg vremena. Ali malo je vjerojatno da će ovo donijeti mir i zajedništvo za kojima žudimo.

Mudre izreke (3,5) nam savjetuju da se ne oslanjamo na vlastitu inteligenciju ili razbor, dar koji jest dar, nego da se „uzdamo u Gospodina svim srcem svojim“. Niti je preporučljivo oslanjati se samo na vlastitu volju koja je neophodna za kršćanski život. Iznad svega, kao što jasno pokazuje život svete Margarete Marije, treba davati prednost povjerenju u Božju ljubav.

Bez obzira na to je li naša glavna motivacija za pobožnost Presvetom Srcu osobno obraćenje, Presveto Srce Isusovo nas popravlja i, prema svetoj Tereziji iz Lisieuxa, čak nam vraća našu nevinost. Na svoj karakteristični samouvjereni način, govori nam ta draga svetica kako se radije odnosila prema Presvetom Srcu: „Da bismo mogli gledati twoju slavu, znam da moramo proći kroz organj. Tako ja, za svoje čistilište, biram twoju goruću ljubav, o Srce Boga moga!“

42 GODINE u Gospinoj školi ljubavi

Foto: Arhiv ICM

KREŠIMIR
MILETIĆ

Ve godine obilježavamo 42 godine Gospinih ukazanja u Međugorju. Kao i svake godine u ovo vrijeme, red je da podvučemo crtu i preispitamo naš osobni odnos prema ovom fenomenu. Ako je Gospa ovdje toliko dugo i ako je sve ono što svakog mjeseca dobivamo kao poruke zaista autentično – kakav je moj osobni odgovor na sve ovo što se događa? Živim li te ključne poruke i upute koje mi Gospa daje ili unatoč svemu živim neki svoj uobičajeni svakodnevni život ne mareći previše za Gospine riječi?

Zanimljiva je ta naša sklonost osrednjosti. Ranjeni istočnim grijem suoceni smo s brojnim preprekama unutar nas samih, koje nam otežavaju koračanje prema svetosti. Jednom zgodom kad sam razgovarao s prijateljem svećenikom o fenomenu Međugorskih ukazanja, rekao mi je da je evandelje samo po sebi toliko radikalno, da mu niti jedno ukazanje zapravo nema što novoga reći osim podsjetiti ga na ono

Zaista, što ja imam od toga da ugledam kako brda poskuju, ako ostajem isti? Ako se ne mijenja moje srce? Ako se niti milimetar nisam pomaknuo u svom duhovnom životu? Gospina ukazanja za mene imaju smisla jedino ako sam poslušao njezin poziv, ozbiljno i odgovorno prihvatio njezine upute i počeo ih živjeti. Svakodnevno.

najvažnije: potpun odnos s Bogom do kojeg se redovito dolazi po sakramentalnom životu, postu i molitvi. I Međugorje upravo i jest jedan veliki smjerokaz i podsjetnik na to najvažnije. U tek nekoliko rečenica, Gospa iz mjeseca u mjesec vodi naša srca prema Isusu, uči nas ljubiti iskreno, potpuno, cijelovito.

Isus nam je u evandelju objasnio kako ga ljubimo tek onda ako čuvamo njegove riječi i zapovjedi. Ako živimo autentično evandelje. Slušati i živjeti riječi, upute, zapovjedi usko je povezano sa sadržajem pojma ljubav. Možemo reći, ako me njegove riječi ne zanimaju i ako živim po nekim svojim pravilima, tada ne mogu reći da ga ljubim. Ovaj koncept jako dobro razumijemo kad promatramo i ocjenjujemo kako se drugi odnose prema nama. Tada smo često razočarani ili ljuti kad primijetimo da nas netko ne sluša, na obraća pozornost ili ne pokazuje interes kad mu nešto važno želimo reći. A pokušajmo samo zamisliti koliko je Gospa važno ono što nam već 42 godine pokušava reći...

Živim li ja njezine poruke? Odgovor je svakome od nas koji čitamo ove retke poznat.

Dovoljno je samo provjeriti molim li dnevno krunicu, postim li srijedom i petkom, ... Ili me sve ovo što se događa u Međugorju zanima tek na onoj intelektualnoj razini u kojoj volim razmišljati o različitim fenomenima bez da se upuštam u sadržajni dio? Sjećam se kad sam jednom zgodom molio krunicu kroz polje u Međugorju i naišao na grupu hodočasnika koja je gledala prema Križevcu. „Vidi, sunce poskuju!“ Još je nekoliko ljudi iz grupe tvrdilo da vidi to isto. Jedan se od njih okrenuo prema meni i pitao me: „Vidiš li i ti da sunce poskuju?“ Odgovorio sam mu protupitanjem: „A što tebi, za tvoj život točno znači to što sada kažeš da vidiš?“

Zaista, što ja imam od toga da ugledam kako brda poskuju, ako ostajem isti? Ako se ne mijenja moje srce? Ako se niti milimetar nisam pomaknuo u svom duhovnom životu? Gospina ukazanja za mene imaju smisla jedino ako sam poslušao njezin poziv, ozbiljno i odgovorno prihvatio njezine upute i počeo ih živjeti. Svakodnevno. Ako sam zaista krenuo

na put otkrivanja molitve srca. Ako sam shvatio da je moja molitva, žrtva, post (...) potrebna ne samo za moje osobno posvećenje i obraćenje, već je potrebna za ostvarenje spasenja drugih. Da moj duhovni život nije samo moj. Da o količini moje molitve, trpljenja kojeg prikazujem, posta, sakramentalnog života ovisi dobrobit drugih.

Zato je godišnjica ukazanja odlična prigoda za iskreni ispit savjesti. Ljubim li ja? Ili sam vjeren doživio tek kao neki dio mog identiteta, ali nikako ne kao životni poziv? Biti kršćanin jest poziv i poslanje. Isus nas šalje drugima. Nije nam dao dar vjere da ga koristimo samo za sebe. Sve što nam je dao i darovao, darovao je da dijelimo drugima. Tako i iskustvo Međugorja i sve ono lijepo što smo ovdje doživjeli nije nam darovano samo za „osobnu upotrebu“, već da dijelimo dalje svijetu koji je, kako je Gospa rekla u jednoj poruci, gladan ljubavi! Budimo, dakle, svjedoci evanđelja u današnjem svijetu koji je i te kako potreban ljubavi i Radosne vesti. Neka nam na tom putu pomogne zagovor Kraljice Mira!

SEDAM OČENAŠA

OBLJETNICA GOSPINIH UKAZANJA prigoda je ne samo za slavljenje i obilježavanje datuma kada se Blažena Djevica Marija prvi put 24. i 25. lipnja 1981. ukazala djeci u Bijakovićima, nego i važno vrijeme kada se vraćamo upravo u te prve dane da bismo otkrili snagu kontinuiteta unutar međugorskog fenomena. Jedan od vidljivih dokaza toga kontinuiteta u sve ove 42. godine molitva je „Sedam Očenaša“, odnosno molitva u kojoj se moli Vjerovanje i

nakon toga sedam Očenaša, Zdravo Marija i Slava Ocu. Molitva je to koju svi međugorski hodočasnici vrlo dobro poznaju i rado je mole na kraju svake večernje svete mise i koja je postala sastavni i neizostavni dio molitvenog programa u Međugorju. Nakon završnog blagoslova, svećenik koji predsjeda euharistiji ne otpušta vjernike s „Idite u miru“, nego ih poziva da kleknu na koljena te predvodi molitvu „Sedam Očenaša“.

Mnogi međugorski hodočasnici

zajedno ne znaju da je ta molitva nastala upravo u prvim danima ukazanja. Točnije, trećega dana baka vidjelice Vide Vicke Ivanković preporučila je svojoj unuci Vicki da uzme čašu s blagoslovom vodom, kako bi poškropila lik koji im se ukazuje te da izmole molitvu koju inače mole doma, tj. Vjerovanje, sedam Očenaša, Zdravo Marija i Slava Ocu.

„Kada su pošli iz Vickine kuće, njezina je baka dala Vicki čašu

blagoslovjene vode. Poučila ih je mudro: ‘Načinite blagoslovjenom vodom znak križa i molite Vjerovanje, sedam Očenaša, Zdravomarija i Slava Ocu. Reci, sine: Ako si Sotona, bježi od nas. Ako si Gospa, ostani s nama’, posvjedočio je Marinko Ivanković, Vickinu susjed o tome događaju, koji je bio svakodnevno s djecom na ukazanjima i na neki način bio njihov zaštitnik.

„Večer prije toga padala je kiša. Desetak puta dao sam Mirjani ruku, jer je ona gradsko dijete iz Sarajeva, kako bih je podigao preko kamena, jer je još bilo sklisko. Ivan je otrčao gore, jer igra nogomet svaki dan. Došli smo blizu njega, pogledam u njega, a on kao da je nešto izgubio. Okrenem se i primjetim da vidioci više ne stoje pokraj mene, kleknuli su između dva kamena gdje je zelenata trava. Pitam ih je li Gospa tu, vele da jest“, svjedoči Marinko, ispitujući djecu na kojem točno kamenu stoji Gospa, a djeca mu objašnjavaju kako Gospa stoji na svijetlom oblaku, ne dotičući zemlju.

Marinko nakon toga daje Vicki čašu s blagoslovom vodom i Vicka je uzima, baca naprijed: „Ako si Gospa, neka te s nami, ako nisi, odlazi od nas!“

Prema Vickinom kazivanju fra Janku Bubalu, Gospa se samo nasmijala na to, a Vicka kaže čak da misli da je Gospa bilo draga da su to učinili. Ništa nije govorila. Fra Janko pitao je Vicku je li ijedna kap vode pala na Gospu, a Vida mu odgovara: „Ma, kako nije! Ja sam se dobro primakla, a nisam je štedjela.“

Foto: Arhiv ICMM

nja fra Jozi, gotovo u jednom dahu.

Da je molitva „Sedam Očenaša“ bila ubočajena molitva u međugorskim obiteljima, posvjedočila je fra Jozi Zovku vidjelica Marija Pavlović,

„Molila sam Gospinu krunicu sinoć. Bili smo do kasno. Mislim sam još više sinoć, ali nisam mogla. Bili smo kod Marinka i pisali smo dnevnik, da sve zapisemo. Otišli smo oko deset i pol ili jedanaest sati, ne znam. Meni se spavalo, ali molila sam molitvu što me tata naučio i sedam Očenaša i Zdravomarija, i Slava Ocu, i Vjerovanje. Onda sam dosta Očenaša molila dok nisam zaspala“, ispričala je fra Jozi vidjelica Marija petoga dana ukazanja.

Molitva „Sedam Očenaša“ dogodila se, zapravo, nekako spontano, posvjedočio je ondašnji međugorski kapelan fra Zrinko Čuvalo.

„Mnogo toga se dogodilo spontano: sedam Očenaša su djeca sama od sebe počela moliti, a Marija je to na neki način samo blagoslovila. E sada, zašto su počela baš to, zašto nisu nešto drugo...“, pitao se fra Zrinko u intervjuu s fra Svetozarom Kraljevićem, ne dajući konkretni odgovor na to pitanje.

Zapravo, odgovor je uslijedio kasnije. Kroz sva ova četiri desetljeća. Kada se „Sedam Očenaša“ s Podbrda preselilo u crkvu i do dan danas tu molitvu hodočasnici mole na kraju euharistijskoga slavlja. U kontinuitetu i bez prekida. Jednako zdušno i zaufano kao i onih prvih međugorskih dana prije točno 42 godine.

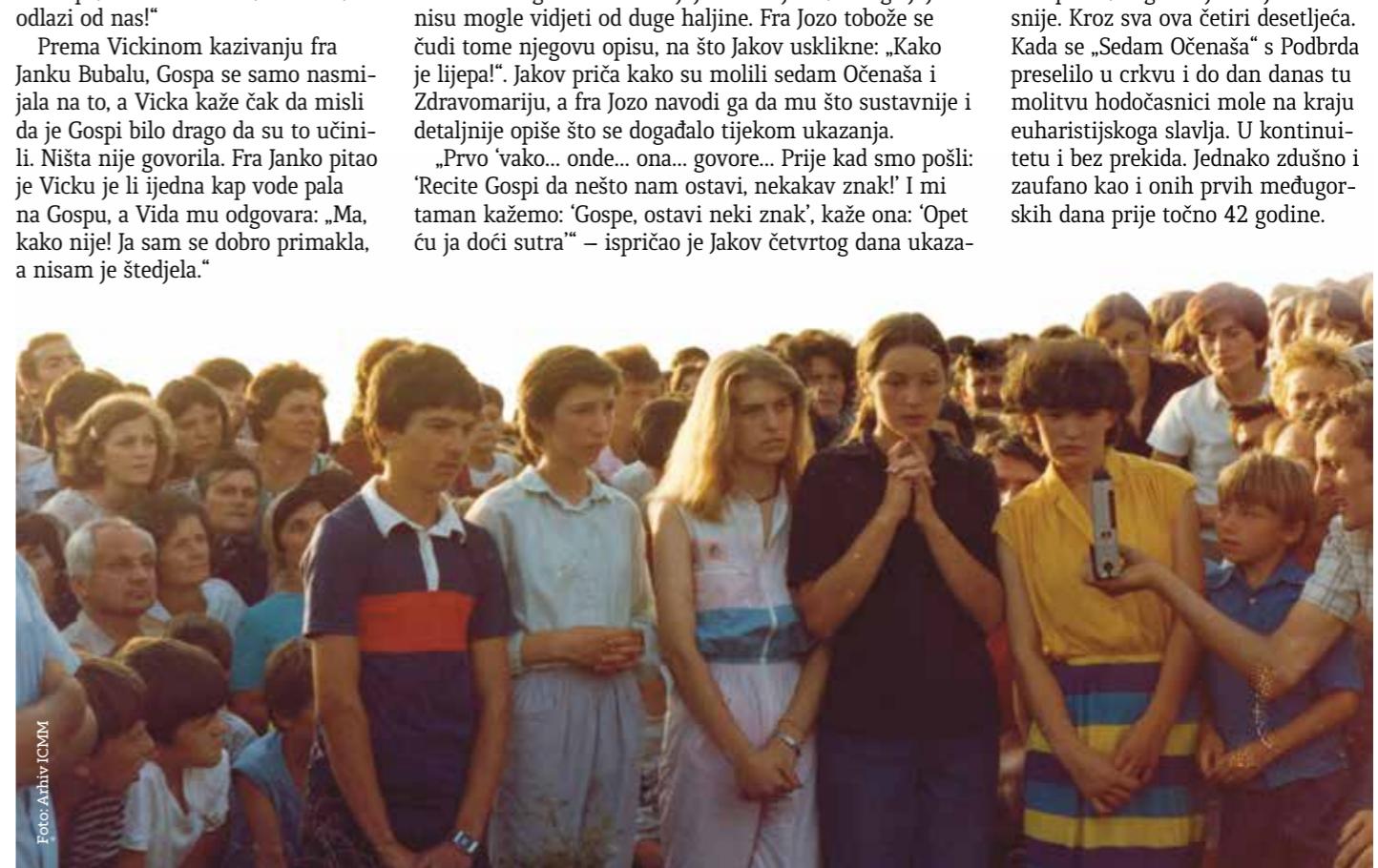

Foto: Arhiv ICMM

DARKO PAVIĆIĆ

Foto: Arhiv ICMM

MEĐUGORJE JE MJESTO MILOSTI KAO ŠTO SU LOURDES I FATIMA

IGNASI MIRANDA I CARMEN MUNTE

Apostolski vizitator s posebnom ulogom za župu Međugorje nadbiskup Aldo Cavalli, u pratnji tajnika fra Antonija Primorca, posjetio je Španjolsku na poziv predsjednika Španjolske biskupske konferencije i nadbiskupa Barcelone, kardinala Juana José Omelle. Na molitvenim susretima uz klanjanje, krunice, svetu misu, održao je kateheze te posjetio simbolična mjesta posebnog vjerskog značaja. Tih je dana za Radio estel i Catalunya Cristiana dao i zanimljiv intervju kojeg donosimo u nastavku.

■ Jeste li u Kataloniji upoznali ljude koji gaje pobožnost prema Međugorju? Kakav ste dojam stekli?

Da, upoznao sam voditelje i skupine kako povezane s Međugorjem iz vrlo jasnog razloga: Međugorje je mjesto

milosti i zato tamo odlazi puno ljudi. Prije 42 godine na jednom brdu došlo je do Gospodinove intervencije. Šestero osoba tvrdi da je tamo vidjelo Gospo. Od tada je počeo ovaj impresivni fenomen s desetcima tisuća ljudi koji pristižu iz cijelog svijeta.

■ Zašto ljudi idu u Međugorje? To je ono što sam se pitao prije godinu i pol dana kada me Papa poslao tamo prvi put: Zašto miliuni iz cijelog svijeta dolaze na to mjesto? Neki radi toga prelaze i tisuće kilometara, kao primjerice ljudi iz Australije, Perua ili Južne Koreje. Odgovor bi glasio: Zato što se radi o jedinstvenome mjestu, mjestu milosti.

. „MEĐUGORJE JE MJESTO MILOSTI KAO ŠTO SU LOURDES, FATIMA ILI KIBEHO“

■ Crkva s pozornošću prati sve ono što se zbiva u Međugorju. U kojoj je fazi proučavanje? Trenutno pri Dikasteriju za nauk vjere postoji komisija koja proučava ukazanja i poruke svakoga 25. u mjesecu. Crkva uvijek tako postupa sa svakim ukazanjem. Tijekom proučavanja poslan je Papin izaslanik kako bi nadgledao cijeli pastoralni rad. To je funkcija apostolskog vizitatora.

■ Zašto Međugorje mijenja živote tolikih ljudi?

Zato što je to mjesto milosti, kao što su Lourdes, Fatima ili Kibeho u Ruandi. Gospodin odabere ono što želi i odabere ljudi koji ne očekuju

tu Gospodinovu intervenciju. Kao ni s Djenicom Marijom u Nazaretu u samom početku Gospodinova djelovanja, tako ni u Međugorju ili Lourdesu nije postojalo ništa. Biblja ne spominje Nazaret jer je to bilo jedno maleno selo. Marija i Josip bili su obični ljudi koji su se željeli vjenčati, imati djecu i život poput drugih. Kao i u Nazaretu, Gospodin je intervenirao u Međugorju gdje se obraća na stotine ljudi. Brojni su svećenici koji se vraćaju kako bi zahvalili, mladi koji mi kažu da su odlučili ući u sjemenište, djevojke koje su osjetile poziv da budu časne sestre, bračni parovi i obitelji koji su spoznali da se trebaju voljeti. To je Međugorje.

■ Mislite li da će ukazanja na kraju biti priznata?

Ne znam. Ono što znam je da je prošle godine, i to nakon COVID-a, Međugorje posjetilo milijun ljudi. Mi ne želimo sponzore i publicitet, a ni novac, jer moramo zadržati milost toga mesta. Ako trgovina prevlada, to više ne će biti mjesto milosti. Dva jasna načela mesta su milost i perspektiva. Gospodin nam daje milost iako ju ne zaslužujemo, i sagledava nas u perspektivi, što znači da On zna što možemo postati. To je Gospodin.

■ Budući da je tamo sada Vaše boravište, kakvo je Vaše osobno iskustvo duhovnosti u Međugorju?

Trebate znati da se ja isto kao i drugi obraćam. Mnogi biskupi šalju svećenike i laike na obraćenje. Ljudi u Međugorju mijenjaju svoj život. No da bi to bilo moguće, postoji jedan jasan uvjet: moraju doći na molitvu. Ako ljudi dođu dva-tri dana na ozbiljnu molitvu, ulaze u stanje duboke milosti. U turističkom smislu, ondje nema atrakcija koje bi trebalo posjetiti. Ako se dolazi samo u posjet i ništa više, onda učinak izostaje.

„Ja se isto kao i drugi obraćam, zato kažem nekim biskupima, kao i laicima:

Dođite se obratiti jer je ovo mjesto milosti na kojem čovек mijenja život!“

■ U svibnju 2019. papa Franjo službeno je odobrio hodočašća. Što to znači?

To znači da je Papa priznao da je to mjesto milosti: da ljudi mogu ići tamo u pratnji biskupa i svećenika. U tjednu mlađih okupilo se 30-40 tisuća mlađih usred ljeta dok su temperature bile čak i do 40-45 stupnjeva. Nevjerojatno! Molili su od zore do mraka. Obavili su pet dana duhovne obnove. To su bili mlađi kao i svi drugi, ali ondje su pronašli mjesto gdje žele moliti više, sudjelovali su na svetoj misi, klanjanju, obavljali ispunjenje i hodočastili na Brdo. Time Sveta Stolica nastoji vrjednovati milost i duhovnost jednog uistinu posebnog

mesta. Stoga je Papa imenovao pastoralnog upravitelja za župu Međugorje, apostolskog izaslanika. Mjesni biskup, Mostarsko-duvanjski, odgovoran je za teritorij i učinjeno je ovako na uravnotežen način koji dobro funkcioniše. Jednom godišnje posjetim papu Franju kako bih s njim razgovarao o Međugorju. Srećan je jer ljudi mole u tom dijalogu i razgovoru koji se uspostavlja između Gospodina i nas.

■ Mislite li da će ukazanja na kraju biti priznata?

Ne znam. Ono što znam je da je prošle godine, i to nakon COVID-a, Međugorje posjetilo milijun ljudi. Mi ne želimo sponzore i publicitet,

a ni novac, jer moramo zadržati milost toga mesta. Ako trgovina prevlada, to više ne će biti mjesto milosti. Dva jasna načela mesta su milost i perspektiva. Gospodin nam daje milost iako ju ne zaslužujemo, i sagledava nas u perspektivi, što znači da On zna što možemo postati. To je Gospodin.

■ Govorite o milijun posjetitelja. Očekuje li se isti broj i ove godine?

Misljam da će ih biti više. Ovih sam tjedana video na desetke tisuća ljudi. Vrlo smo oprezni u obavljanju svojih dužnosti kako bismo odradili stvari kako treba. Župa organizira sve aktivnosti kojima se bavimo, a to su: misa, klanjanje, ispunjenje, krunica, posjet Brdu, kao da se radi o jednom svetištu, ali kao i svaka druga župa. Radimo sve vrlo pažljivo: dobro pjevamo, dobro slavimo, dobro propovijedamo, sve je čisto i lijepo. To je način na koji se prenosi vjera.

■ Možete li nam opisati Međugorje?

Međugorje je sveto mjesto koje još nije proglašeno svetištem. Tu se nalazi crkva iz šezdesetih godina, obična, čista i lijepa, s kapacitetom za 500 ljudi. Imamo jednu dvoranu za 800 ljudi koja je sagrađena prije 25 godina i nosi ime sv. Ivana Pavla II. Iza crkve se nalazi otvoreni prostor ispunjen klupama koje mogu primiti 7 000 ljudi. Također imamo prostor Uskrstog Krista. Ljudi jako puno mole na vanjskom prostoru, gdje se održavaju klanjanja i, unatoč ponekad lošem vremenu, nitko se ne žali. Tu su i hoteli koje

Gospodin je intervenirao u Međugorju gdje se obraća na stotine ljudi. Brojni su svećenici koji se vraćaju kako bi zahvalili, mladi koji mi kažu da su odlučili ući u sjemenište, djevojke koje su osjetile poziv da budu časne sestre, bračni parovi i obitelji koji su spoznali da se trebaju voljeti. To je Međugorje.

vode cijele obitelji, kao i trgovine suvenira. Sve je blizu. Nikada nema izgreda jer je to mjesto koje su izgradili ljudi mještani. Međugorje je svjedočanstvo otpora vjerom u vrijeme komunizma, kada su vjernici trpjeli progone, ubijanja i zatvore. Vidioci koji su često posjećivali crkvu branili su mjesto riskirajući vlastite živote.

■ Možemo li reći da je Međugorje sačuvano od komercijalnih izazova?

Jedan hotel s punim pansionom košta 35 eura na dan; toliko me košta pizza kada posjetim Rim. Rade cijele obitelji i plaće su niske. Ali uvek su otvoreni. Prodaju se i suveniri, ali to je normalno jer moraju živjeti. Trgovina je trgovina, bez sumnje, ali mjesto nije komercijalno.

■ Možete li nam reći nešto o porukama?

Krajem svakog mjeseca dobiva se jedna poruka, koju prima Marija. Poruke se malo poslije i prevedu, a sve što sadrže odnosi se na dobre stvari poput savjeta da se trebamo pričeščivati, redovno ići na ispunjenje ili moliti za mir... Takve su poruke. Crkva ih službeno ne može komentirati sve dok ih Komisija proučava.

■ Puno Vam hvala, kako smo zahvalni što smo mogli naučiti nešto više o ovoj duhovnosti! Hvala! Svima vama želim sve najljepše, da živate u miru i neka vas Gospodin uvijek blagoslov i neka vas Gospa uvijek prati!

**LJUDI U
MEĐUGORJU
MIJENJAJU SVOJ
ŽIVOT. NO DA BI
TO BILO MOGUĆE,
POSTOJI JEDAN
JASAN UVJET:
MORAJU DOĆI
NA MOLITVU.
AKO LJUDI DOĐU
DVA-TRI DANA
NA OZBILJNU
MOLITVU,
ULAZE U STANJE
DUBOKE MILOSTI.
U TURISTIČKOM
SMISLU, ONDJE
NEMA ATRAKCIJA
KOJE BI TREBALO
POSJETITI. AKO
SE DOLAZI SAMO
U POSJET I NIŠTA
VIŠE, ONDA
UČINAK IZOSTAJE.**

IVICA ŠARAC

Početak srpnja 1981. donio je određene promjene u međugorsku župu. Uz činjenicu da su djeca (vidioci) prestala na župnikov prijedlog odlaziti u predvečerje na brdo nad Bijakovićima, vidno su se tih prvih srpanjskih dana pojačale aktivnosti republičkih i državnih vlasti prema zbijanjima u Međugorju; kako prema djeci i njihovim obiteljima, tako i prema župljanima, hodočasnicima i značajeljnicima koji su već u tisućama hrili u ovo mjesto. Već smo spominjali primjere represivnog postupanja vlasti (privodenja djece, prijetnje njima i njihovim obiteljima, zabrane prilaska brdu, blokiranje prometnika, uvođenje straža, privodenja hodočasnika i župljana na „informativne razgovore“ itd.), a u prošlom

Foto: Arhiv ICMM

Znak za početak progona

prilogu iznijeli smo i nekoliko prvih slučajeva procesuiranja i zatvaranja mještana, samo zbog toga što su povjerovali u autentičnost Gospinih ukazanja i što su to svoje uvjerenje javno posvjedočili. Promatrano iz današnje perspektive, nevjerojatnim izgledu uvođenje izvanrednih mjer i stvaranje psihoze gotovo pa ratnoga stanja zbog jedne male seoske sredine u tadašnjoj komunističkoj Jugoslaviji. Kako je moguće da je vijest o ukazanjima Gospe malenoj skupini djece uzdrmala jedan tako moćan režim?

Promatrano iz današnje perspektive, nevjerojatnim izgledu uvođenje izvanrednih mjer i stvaranje psihoze gotovo pa ratnoga stanja zbog jedne male seoske sredine u tadašnjoj komunističkoj Jugoslaviji. Kako je moguće da je vijest o ukazanjima Gospe malenoj skupini djece uzdrmala jedan tako moćan režim?

nepromjenjiv, jer im je alternativa bila jednostavno nezamisliva. U partijskom jednoumlju disciplinirani, slijepo odani kultu „besmrtnog vode“ (sjetimo se onodobne krilate: „i nakon Tita Tito!“) i njegovu načinu vladanja i održavanja režima „pod kontrolom“, oni su u novonastalim okolnostima bili lišeni slobodna promišljanja stvarnosti i uopće smisla za donošenje odluka.

Signal za početak napada na protagoniste međugorskih zbijanja odaslan je 4. srpnja, govorom Branka Mikulića, tadašnjega člana Predsjedništva Centralnog komiteta Saveza komunista Jugoslavije, koji ih je na proslavi Dana borca na Tjentištu (Sutjeska) progasio kleronacionalisti-

vlasti – ponovo izmislili svoju ‘gospu’, kojom zastrašuju neuke ljude, pokušavaju ih ‘žedne preko vode prevesti’, to jest politički izmanipulirati i upregnuti u kola onih što rade protiv interesa naših naroda i narodnosti. Pobjedinci su se, izgleda, do te mjere obezobrazili da smo već postali dužni kazati da preko toga više nećemo prelaziti. Vinovnike svega toga treba javno imenovati i onemogućiti da ostvare svoje mračne namjere da naše ljude, posebno omladinu ponovo razdvajaju i zavađaju na vjerskoj i nacionalnoj osnovi i tako stvore uslove za miješanje iz inostranstva u naše unutrašnje stvari i za pritiske na nezavisnost i teritorijalni integritet Jugoslavije.

Nakon njegova govora „lov“ je bio otvoren i postalo je jasno da će „vinovnici“, kako ih je nazvao Mikulić, biti na udaru i kažnjeno gonjeni. Već je drugi dan poslije Mikulićeva nastupa Međugorje postalo temom u novinskim člancima, a kada se 7. srpnja o tomu službeno oglasila jugoslavenska novinska agencija TANJUG (skr. od: Telegrafska agencija nove Jugoslavije), otpočela

Signal za početak napada na protagoniste međugorskih zbijanja odaslan je 4. srpnja, govorom Branka Mikulića, tadašnjega člana Predsjedništva Centralnog komiteta Saveza komunista Jugoslavije, koji ih je na proslavi Dana borca na Tjentištu (Sutjeska) progasio kleronacionalistima.

protiv jugoslavensko-komunističkog poretka („samoupravnog socijalizma“ i „bratstva i jedinstva jugoslavenskih naroda i narodnosti“).

Za to je vrijeme jedan čovjek u Međugorju proživljavao pravu unutarnju dramu. Župnik fra Jozo Zovković je prvih srpanjskih dana i dalje bio zaokupljen mišlju kako potaknuti narod da ne traži senzacionalizam u njegovoj župi i da ne odlazi na brdo. Na nedjeljnoj misi, 5. srpnja, pozvao je vjernike na molitvu krunice navečer. I narod se odazvao. Fra Jozo ovako opisuje što se dalje dogodilo:

Prepuna je crkva, prepuno dvorište. Nešto prije šest sati, kad se sve svršilo, narod polako izlazi, odvaja se grupica po grupica... Ja sam znao da se primiče vrijeme ukazanja i da će oni na Podbrdo. Okrenuo sam se ponovno mikrofonu i rekao: 'Molim vas, ako već morate ići kući – pripremiti večeru, otići u svoju štalu, otiđite! Ali nemojte ići na Brdo!' No, vrlo skoro sam ostao sam u crkvi. Ostao sam tako bolan i tužan dok se cijela ta rijeka ljudi slila na Brdo... Oni su se meni čudili. Ja sam to znao, ja sam to osjetio. U njihovoj je glavi bilo: 'Pa kako naš fratar ne vjeruje (u ukazanja, nap. I.S.)? Svaki vjeruje, osim njega!' A ja sam se opet pitao: 'Pa, Bože, kako su ti moji župljani tako lakovjerni?' Bio sam u toj jednoj velikoj tjeskobi i nitko mi nije mogao pomoći... Tražio sam odvijek snagu u Bibliji... I tog trenutka klečao sam u trećoj klupi s lijeve strane, gdje je tada bio Gospin kip, i otvorio sam Bibliju. Pogled mi pada na Knjigu Izlaska i odломak kako Bog preko Mojsija daje znakove, čini čudesa.

I dok je tako klečao sam u crkvi, župnik je, kaže, čuo glas („i srcem i ušima“): „Izađi van i zaštitи djecu!“. Otvorio je vrata, a djeca su bježeći pred milicijom zavapila da ih spasi.

Foto: Arhiv ICMM

stima. Prenosimo doslovno taj dio njegovog govora:

Dokle su kleronacionalisti u stanju da idu, pokazuju i najnoviji primjer iz Čitluka, gdje su – kao u prvim poslijeratnim godinama, kada su se ostatci poraženog klasnog neprijatelja svim sredstvima borili protiv mlade narodne

OD RAZUMA DO SRCA

Na putu rasta u molitvi srcem neizbjegno se susrećemo s temom spoznaje. Kako moliti: mislima, osjetilima ili osjećajima? Je li važno u molitvi samo misliti ili je važnije iskusiti? Je li važnija glava ili srce? U kojem odnosu stoje jedno naspram drugoga? Kakva je uloga tijela u molitvi? To su neka od pitanja koja nas sada zanimaju i na koja želimo potražiti odgovor.

FRA MARINKO
ŠAKOTA

MOLITVA I SPOZNAJA

„Ti si tako ponosan na svoju inteligenciju“, reče učitelj jednomu od svojih učenika. „Ti si zapravo osuđnik koji se ponosi veličinom svoje zatvorske ćelije.“

Netko može biti jako inteligentan i stići puno znanja, ali u spoznajnome smislu ostati na površini. Razum je Božji dar i neizmjerno je važan, ali moramo biti svjesni i njegovih granica. Nipošto ne želimo umanjiti ni zanijekati njegovu vrijednost, jer vjera nije nerazumna, već razumna, ali isto tako ne možemo ne zamjetiti da u nekim slučajevima razum ne prodire dovoljno u dubinu.

Iako svatko može spoznati što je dobro i što zlo, Pavao nas poučava da ljudsko spoznavanje nije potpuno, nego tek „djelomično“ (1 Kor 13,9). Razlog djelomičnosti spoznaje leži u nedostatku jednoga od najvažnijih uvjeta, a to je jasno opažanje. Čovjek nije u stanju vidjeti stvarnost onakvu kakva jest jer ne gleda „licem u lice“, nego „kroza zrcalo“ (1 Kor 13,12).

Gospa nipošto nije protiv razuma i spoznaje. Naprotiv! Vrlo nas često poziva da spoznajemo. Najprije, želi da shvatimo razloge Njezinih dolazaka: „Molite da biste mogli shvatiti što vam Bog želi reći preko moje prisutnosti i preko poruka koje vam upućujem.“ (25. 11. 1991.)

Nadalje, Gospa želi da shvatimo kratkoču zemaljskog života i važnost vječnosti: „Želim da shvatite da ovaj život traje kratko, prema onome u nebu.“ (27. 11. 1986.)

Isto tako, Gospa želi da preko raznih znakova shvatimo potrebu i važnost obraćenja: „Bog vas želi spasiti i šalje vam poruke preko ljudi, prirode i mnogih stvari koje vam mogu samo pomoći da shvatite da trebate mijenjati smjer svoga života.“ (25. 3. 1990.)

Duh Sveti otvara oči za spoznaju potrebe za obraćenjem. Ponekad izgleda kao da obraćenje drukčije nije moguće. „Duh Sveti će vas u molitvi prosvijetliti, da shvatite, da se morate obratiti.“ (25. 7. 1995.)

Gospina glavna nakana odnosi se na našu spoznaju Boga, Božje ljubavi prema nama.

„Znate, draga djeco, da vas ljubim neizmjerno i da iz dana u dan molim Gospodina da vam pomogne da shvatite ljubav koju vam iskazuje.“ (21. 8. 1986.)

„Danas vas pozivam da vaš život bude povezan s Bogom Stvoriteljem, jer će samo tako vaš život imati smisla i shvatit ćete da je Bog ljubav. Bog me šalje k vama iz ljubavi, da vam pomognem shvatiti, da bez Njega nema budućnosti ni radosti, a iznad svega nema vječnog spasenja.“ (25. 4. 1997.)

„Zato, molite, dječice, molite da u molitvi shvatite Božju ljubav.“ (25. 3. 2016.)

Razum ponekad ne može prodrijeti u bit Isusova nauka, jer je Njegov put paradoksalan. Isus nas poziva da vjerujemo, ljubimo neprijatelje, praštamo i prihvaćamo križ, a u svemu je tome sadržan paradoks.

Ključ do silaska u dubine spoznaje otkriva nam filozof Blaise Pascal: „Srce ima svoje razloge koje razum ne poznaje.“

Stariji sin iz prispodobe o milosrdnom Ocu nije mogao razumom pojmiti razloge zbog kojih je otac primio mlađega sina koji se, uvezvi novac odmetnuo, živio raskalašeno, prokockao sve i potom se vratio kući. Još je manje uspjevao shvatiti zašto mu je još uz to priredio slavlje. To je za njega bila nepravda. Nepravedno je to što je otac primio sina koji je zasluzio kaznu, a ne nagradu! Stariji sin nije mogao shvatiti oca, jer „srce ima svoje razloge koje razum ne poznaje“. Ljubav ima svoje razloge. Zato nas Gospa uči moliti srcem.

U Isusa sve počiva na paradoksu: tko izgubi, dobiva; tko pušta i ostavlja, prima; tko umire, živi. Nije logično to što Isus poziva na praštanje, i razum to teško može prihvatiti. To je protivno razumu, odnosno paradoksalno. Jednaku proturječnost sa-drži Njegov poziv da ljubimo neprijatelje i uzmemo križ, ili Njegovo žrtvovanje života za ljude. To je shvatljivo samo srcu, a razum često ne poznaje razloge srca.

Gospa nas uči da spoznaja ne potječe samo iz razuma nego i iz molitve: „Samo molitvom možete shvatiti i prihvati moje poruke i pretvoriti ih u život.“ (25. 8. 1993.) Spoznaja će doći kao plod molitve. „Molite, molite, molite! Ne znam što drugo da vam kažem, jer vas volim i želim da u molitvi spoznate ljubav moju i Božju.“ (15. 11. 1984.) Molitva pomaže u spoznavanju. „Zato, draga djeco,

molite da biste u molitvi mogli shvatiti plan Božji preko vas.“ (25. 1. 1987.)

Gospa nas uči da srcem možemo shvaćati. To uočavamo u mnogim porukama, kao primjerice u sljedećoj: „Vi ne znate, draga djeco, kolika je moja ljubav i ne znate je prihvatiti. Na različite načine želim vam je iskazati, ali je vi, draga djeco, ne prepoznajete.« A zašto ne poznajemo Gospinu ljubav te zašto je ne prepoznajemo i ne prihvaćamo, otkriva nam u nastavku poruke: »Vi ne shvaćate moje riječi srcem te ne možete shvatiti ni moju ljubav.“ (22. 5. 1986.)

Gospin stav da je spoznaja (shvaćanje) moguća u molitvi srcem na tragu je razmišljanja Anselma Kenterberijskog koji je smatrao da vjera pomaže u razumijevanju stvarnosti: „Vjera traži razum“ (*Fides quaerens intellectum*). Ta formulacija oslanja se na sljedeću Augustinovu izjavu: „Vjeruj da bi razumio!“ Jedna od slika takva stava djeca su koja najprije vjeruju, gaje povjerenje u svoje roditelje, a tek poslije razumom poimaju stvarnost. Zato je Anselm govorio: „Vjerujem kako bih razumio“ (*Credo ut intelligam*).

Primjer je Marija koja nije odmah razumjela sve ono što joj je anđeo Gabrijel govorio. Najprije je povjerovala da „Bogu ništa nije nemoguće“, a potom je postupno shvaćala.

Naravno, ne pomaže svaka molitva u spoznavanju, posebice ne površna, nesvesna molitva, nego jedino molitva srcem: „Ja vas pozivam, draga djeco, na molitvu srcem. Znate da bez molitve ne možete shvatiti sve što Bog planira preko svakog od vas. Zato, molite!“ (25. 4. 1987.)

Gospa uči da molimo srcem jer je za spoznavanje važno biti blizu Bogu. Ako smo daleko (bilo da ne molimo bilo da molimo površno), nećemo moći shvatiti Božju stvarnost. Evo primjera:

„Želim vas sve što više približiti Isusu i njegovom ranjenom Srcu, da biste mogli shvatiti neizmjernu ljubav koja se darovala za svakog od vas.“ (25. 11. 1991.)

„Samo, ako se približite Isusu shvatit ćete neizmjernu ljubav koju ima za svakog od vas.“ (25. 2. 1998.)

I u drugim porukama Gospa smjera istomu: da ljubav Božju i Gospinu ne možemo spoznati samo razumom nego i srcem.

„Molim vas, draga djeco, da svjesno pristupite molitvi. U molitvi ćete spoznati veličinu Božju.“ (28. 11. 1985.)

„Dječice, Bog vam se nudi u potpunosti i možete ga samo u molitvi otkriti i spoznati.“ (25. 2. 1990.)

„Dječice, pozivam vas da ostavite grijeh i prihvate molitvu u svako vrijeme, da biste u molitvi spoznali smisao svoga života. Bog se daje onome tko ga traži.“ (25. 4. 1997.)

„Zato, molite, molite, molite dok ne shvatite Božju ljubav za svakoga od vas.“ (25. 2. 2001.)

***

Nije mudar onaj koji mnogo zna, nego onaj koji je otvoren za novo znanje.

(Hans-Georg Gadamer, filozof)

Molite da Svevišnji govori vašem srcu

„Draga djeco! Pozivam vas da idete u prirodu i molite da Svevišnji govori vašem srcu i da osjetite snagu Duha Svetoga da biste svjedočili ljubav koju Bog ima za svako stvorene. Ja sam s vama i zagovaram za vas. Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu.“

„POZIVAM VAS DA IDETE U PRIRODU“

Zašto nas Gospa ponovno poziva da idemo u prirodu?

Sigurno je više razloga za to, a jedan je da preko prirode, preko stvorenja otkrijemo i upoznamo Stvoritelja. Današnji čovjek vidi samo prirodu, ali ne prepoznaće Stvoritelja. Sličan je ludom čovjeku koji, kad mudrac prstom pokazuje prema mjesecu, on vidi samo prst.

Ako zaboravimo Stvoritelja, tada ostaje samo «priroda». A s njom onda možemo raditi što hoćemo. Dobro je i važno što ljudi na zdravstvenoj razini otkrivaju čudesne učinke prirode, ali od nas ljudi nije poštano, nije doстојno ni pravedno zaboraviti Stvoritelja. Netko reče: *Promatraj stvorenja pa ćeš otkriti Stvoritelja. Slušajte pjesmu pa ćete čuti i Glas*. Čovjek ne može Boga izravno vidjeti ni susresti. Zato mu je Bog dao vidljive stvari, preko kojih može prepoznati Njegovu veličinu i ljepotu. Priroda je *most* prema Bogu. „Jer prema veličini i ljepoti stvorova možemo, po sličnosti, razmišljati o njihovu Tvorcu.“ (Mudr 13,5)

Učeći nas gledanju prirode, Gospa nam nudi alternativu i spas od duha i mentaliteta ovoga svijeta koji nas zarobljava i zasljepljuje. Ona želi da se svjesno odlučimo ostavljati ljudska ostvarenja (grad u kojem živimo, gledanje televizora, mobitela...) i da idemo u prirodu kako bismo gledali Božja stvorenja. Odlazak u prirodu budit će u nama zahvalnost prema Stvoritelju, a to je prva pravednost. Mi smo nepravedni, ako ne zahvaljujemo Stvoritelju. Kada kažem „hvala Ti, Gospodine!“, ja sam pravedan – prema istini.

Duh Sveti potpiruje vatru ljubavi u nama. Kad nas Duh Sveti zahvati, hladna, lijena i

„I MOLITE DA SVEVIŠNJI GOVORI VAŠEM SRCU“

Preko sunčeve topoline Bog „govori“ cvjetu i on se budi iz zemlje, raste, otvara se i cvjeta. Priroda se otvara u proljeće, jer „se želi“ otvoriti, jer je spremna otvoriti se. Kad Zemlja bude bliže suncu, kad se poveća toplina, pupoljak se budi iz stabla, cvijet niče iz zemlje. Sve raste, cvjeta i donosi plodove. Buđenje prirode u proljeće može nam biti pomoć u otvaranju srca prema ljubavi Boga Stvoritelja koji nam govori kao što govori cvjetu. Stablo, cvijet, livada se otvaraju i novi život klijia, jer je Zemlja bliže suncu zbog čega sunčeva toplina stvara uvjete za novi život. Ta slika i to događanje u prirodi može nam biti pomoć, poticaj da se i mi približimo Suncu – Božjoj ljubavi. Kada molimo, slavimo euharistiju, klanjamо se Isusu, molimo pred križem, naše srce se može otvarati Božjoj ljubavi. Tako se izlažemo „suncu“, Božjoj ljubavi koja nas grije i topi led u nama. Srce mekša i postaje plodno tlo. Tu onda rastu vjera, predanje, ljubav...

„I DA OSJETITE SNAGU DUHA SVETOGA..“

U prirodi osjetimo vjetar, a vjetar je slika Duha Svetoga. Ne vidi se, a pokreće grane na stablima i jedra na brodovima. Na Pedenesnicu Duh Sveti sišao je nad apostole u obliku vjetra i vatre. Ljubav je poput vatre. U nama može gorjeti ljubav, a može tinjati i ugasiti se.

Kada smo naložili drva, ona gore, ali ako ne stavljamo nova drva, vatra će se smanjiti i možda ugasiti. No, ako je ostala žeravica, nije sve izgubljeno. Tada pušemo pa se vatra ponovo razbukta.

Kad Sveti potpiruje vatru ljubavi u nama. Kad nas Duh Sveti zahvati, hladna, lijena i

ravnodušna srca mogu gorjeti od ljubavi! U nama se može rasplamsati oduševljenje za Boga i za činjenje dobra ljudima.

Molimo se Duhu Svetom da u nama raspire žeravicu ljubavi:

Kako bismo gorjeli od ljubavi prema Bogu
Kako bismo, kad se probudimo, Boga stavili na prvo mjesto u svom danu i rekli mu hvala
Kako ne bismo jeli a da ne zahvalimo Bogu
Kako ne bismo otišli spavati a da ne zahvalimo Bogu
Kako ne bismo propustili svetu misu ni za što
Kako bi se u nama rasplamsala vatra ljubavi prema ljudima
Kako bismo voljeli sve ljude
Kako bismo željeli svakom čovjeku dobro
Kako bismo se pokrenuli i počeli činiti dobro ljudima oko nas

„DA BI SVJEDOČILI LJUBAV KOJU BOG IMA ZA SVAKO STVORENJE“

Odlazak u prirodu potiče nas da se odlučimo svjedočiti Božjoj ljubavi. U prirodi stječemo iskustvo da Bog voli sva stvorenja koja je stvorio. Stvorenja svojim postojanjem svjedoče o Stvoritelju i Njegovoj ljubavi. A ti? Svjedočiš li ti?

Kako ne svjedočiti radošću i zahvalnošću za toliko darova Božje ljubavi prema svakom stvorenju!

„JA SAM S VAMA I ZAGOVARAM ZA VAS“

Majka je s nama i moli za nas! Jesmo li svjesni njezinih riječi?

Kako bismo se zastidjeli kad bi ove Majčine riječi dotakle naša srca!

Kad bismo postali svjesni što ove riječi kažu, kako bi nas potakle na promjenu! Pa makar neku malenu...

26. MEĐUNARODNA DUHOVNA OBNOVA ZA SVEĆENIKE

**26. duhovna obnova za svećenike
održat će se u Međugorju
od 3. do 7. srpnja 2023.**

Tema:

„Evo majke moje i braće moje!“ (Mt 12, 49)
„U Gospinoj školi“

PROGRAM

3. SRPNJA 2023., PONEDJELJAK

- 16.00 – 18.00 Prijave sudionika (Dvorana Ivana Pavla II.)
- 18.00 POČETAK DUHOVNE OBNOVE Molitva krunice, sv. misa, molitva za ozdravljenje i slavna otajstva krunice

4. SRPNJA 2023., UTORAK

- 9.00 Klanjanje pred Presvetim
- 9.30 Predavanje Stanka
- 11.00 Klanjanje pred Presvetim u tišini (osobna molitva, čitanje Riječi Božje, meditacija)
- 16.00 Predavanje
- 18.00 Večernji molitveni program (krunica, sv. misa, klanjanje)

5. SRPNJA 2023., SRIJEDA

- 6.00 Krunica na Brdu ukazanja
- 10.30 Kava
- 11.00 Predavanje
- 12.00 Klanjanje pred Presvetim u tišini (osobna molitva, čitanje Riječi Božje, meditacija)
- 16.00 Predavanje
- 18.00 Večernji program (krunica, sv. misa i molitva za ozdravljenje i slavna otajstva krunice)

6. SRPNJA 2023., ĆETVRTAK

- 6.00 Put križa na Križevcu, ispovijed
- 16.00 Predavanje
- 18.00 Večernji program (krunica, sv. misa i klanjanje)

7. SRPNJA 2023., PETAK 08.30

- Odlazak na grob fra Slavka Barbarića, molitva
- 09.00 Završno predavanje Stanka
- Završetak susreta sv. misom u 11 sati

Koordinator Duhovne obnove je fra Zvonimir Pavičić

Predavač na duhovnoj obnovi je fra Miljenko Šteko, član Hercegovačke franjevačke provincije Uznesenja BDM sa sjedištem u Mostaru (Bosna i Hercegovina). Svečane zavjete položio je 1994. godine. Za svećenika je zaređen 13. srpnja 1996. (Frohnleiten, Austrija).

Filozofiju i teologiju studirao je u Zagrebu, Bolonji i Rimu – gdje je postigao doktorat (2005.) iz teologije duhovnosti. U Provinciji je obnašao različite službe. U Međugorju pastoralno djeluje od 2007. do 2013. godine. Od 2013. do 2022. je provincial (s ponovnim izborom 2019.). A u tome vremenu je i predsjednik nacionalne redovničke Konferencije KVRPP BiH, predsjednik krajevne konferencije franjevačkih provincija (SLAS), Vijeća franjevačkih zajednica u RH i BiH (VFZ), te predsjednik UFME (Unio Fratrum Minorum Europae) sa sjedištem u Bruxellesu (s ponovnim izborom 2019.). Od rujna 2022. godine vrši službu gvardijana Međunarodnog zavoda Sv. Ante u Rimu – Collegium S. Antonii Patavini in Urbe.

Svoje prijave možete izvršiti putem e-maila:
seminar.marija@medjugorje.hr (Marija Dugandžić).

Župljeni župe Međugorje osiguravaju besplatan smještaj svim svećenicima tijekom duhovne obnove kao i svih godina do sada. Molimo sve svećenike koji sami osiguraju smještaj kod svojih prijatelja u Međugorju da nam na svojoj prijavi naznače ime i prezime i broj telefona obitelji kod koje su dogovorili smještaj. Svećenici koji nemaju izravna poznanstva i mogućnost izravno dogovoriti smještaj s obiteljima neka to naznače na prijavi i mi ćemo ga osigurati. Troškovi duhovne obnove pokrívaju se s pet misnih intencija. Sa sobom je potrebno ponijeti: celebret od soga poglavaru, albu, štolu i Bibliju.

Mnogi svećenici nemaju pristupa Internetu i možda nisu upoznati s postojanjem ovakvog međunarodnog susreta u Međugorju. Zato ljubazno molimo sve organizatore hodočašća, molitvene skupine i centre mira da ovu informaciju objave u svim sredstvima priopćavanja koja im stoje na raspolaganju da bi što više svećenika moglo sudjelovati. Molimo vas da, u onoj mjeri u kojoj vam je to moguće, materijalno pomognete svećenicima koji žele doći, a nemaju potrebna sredstva za putovanje. Unaprijed vam se na tomu zahvaljujemo zazivajući na vaš rad Božji blagoslov i blagoslov Kraljice Mire. Zbog organizacije duhovne obnove, i vaše sigurnosti, molimo vas da se smatratre registrirani tek nakon što dobijete potvrđan odgovor. Ako odgovor niste dobili, to znači da nismo dobili vašu prijavu i da niste registrirani, jer ste vaš e - mail uputili na krivu adresu ili imate virus pa se pošta automatski blokira. Stoga se možete smatrati registrirani tek nakon što ste primili potvrđan odgovor.

Stotinu učenika iz Ljubuškog hodočastilo u Međugorje

U srijedu 10. svibnja u prijepodnevnim satima u Međugorju, u blizini crkve sv. Jakova, susreli smo veću skupinu mladih srednjoškolaca iz Srednje strukovne škole Ruđer Bošković iz Ljubuškog. Došli su u pratinji fra Franjo Markića, župnog vikara na Humcu, te vjeroučiteljice Kristine Rašić koja djeluje u spomenutoj školi. S Humca su se prema Međugorju zaputili jutros u 7:30 sati, a nakon više od tri sata hoda, te prijeđenih oko 15 kilometara, u Međugorje su stigli umornih nogu, ali sretna i ispunjena srca. Po dolasku u Međugorje kratko su se odmorili, a zatim su u dvorani Ivana Pavla II. slušali snažno svjedočanstvo vidjelice Marije Pavlović Lunetti koja im je govorila o početcima Gospinih ukazanja u Međugorju, o važnosti poruka koje Kraljica Mira upućuje već gotovo 42 godine, o tome kako Bog za svakoga od njih ima plan koji u molitvi mogu shvatiti, te da Bog nije negdje gore, nego je uvijek s nama...

Nakon svjedočanstva, mlađi hodočasnici slavili su svetu misu u kapelici klanjanja, a prije toga s nama su podijelili nekoliko riječi. Fra Franjo Markić kazao je kako je za vrijeme vjeronauka kojega predaje krizmanicima video koliko mlađi danas čeznu za Bogom i postavljaju pitanja o stvarima za koja je mislio da su normalna i da ih svi znaju.

„Prvo što smo učili kad smo tek počeli vjeronauk za krizmu – o molitvi krunice, koliko je sveta krunica važna, zatim sam im govorio o svetoj misi, kako je važno pripremiti se za svetu misu, da to čine. Mi na Humcu imamo, Bogu hvala prije svete mise krunicu kako bi oni na neki način mogli sudjelovati sa srcem na svetoj misi, kako bi mogli osjetiti i čuti tu svetu Božju riječ, kako bi nešto mogli ponijeti sa svete mise. Pitao sam ih jeste li vi, djeco, ikada hodočastili, rijetki su bili da su negdje otišli, rijetki su nešto čuli o Gospu Međugorskoj, to se vrlo malo ili nimalo priča u našim obiteljima. Možda sam u krivu, ali po onom što sam video kod djece video sam da je to malo. I sa ravnateljicom Srednje strukovne škole Ruđera Boškovića došli smo na ideju da djeca hodočaste u Međugorje, da upoznaju, da vide taj put. Nekako naše bake i djedovi su uvijek hodočastili, išli su redovito na svetu misu, a mi kako pripadamo župi Humac mnogi su iz raznih krajeva dolazili sv. Anti hodočastiti, tako sam htio reći djeci da je važno učiniti neku žrtvu, neku pobožnost za svoju obitelj, za svoju budućnost, za spas sebe i svojih. Ovo je prvi put u povijesti da je jedna takva škola kao što je Ruđera Boškovića organizirala ovakav put, ovo hodočašće Gospa Kraljici Mira u Međugorje i nadam se i molim se Bogu da to nastavimo, da nam postane tradicija, kazao je fra Franjo Markić.

U Međugorju smo se učili poniznosti i molitvi

Tridesetak hodočasnika iz Trinidada i Tobaga koji su sredinom svibnja bili u Međugorju posjetili su i Radiopostaju Mir Međugorje, gdje su upoznali povijest Informativnog centra Mir Međugorje, te način i razloge nastanka i važnost Informativnog centra Mir Međugorje u evangelizaciji u ovom vremenu. Mona Haddad iz ove skupine u Međugorje je prvi put Kraljici Mira došla 1987. godine. „Moji roditelji su iz Sirije. Još uvijek u svojoj glavi imam sliku Međugorja od prije 36 godina. Bilo je jednostavno, iz župljana je isijavala toplina, bi smo dobrodošli... Već sam se bila udala i imala mnoge stvari, ovdje sam bila u domovima župljana, bez tople vode, bili smo s njima i osjećala sam se kao dio obitelji. Tada nije bilo hotela, popločanih staza... Ali bilo je predivno. U toj jednostavnosti smo tada učili kako biti ponizan i kako živjeti jednostavan život, osjećala sam duboku ljubav i duhovnost. Više sam poznavala Gospodina i našu Blaženu Djevici Mariju. Svaki smo dan išli na ukazanje. Upoznali smo Mirjanu. Najljepši trenutak tog našeg hodočašća bio je kada smo se popeli na Križevac i tamo prespavali jednu noć. Tog trenutka ču se sjećati cijeli život“, kazala je Mona, koja je od svog prvog dolaska u Međugorje izdvojila i sakrament ispovijedi jer od tada svaki dan moli molitvu koju joj je tada dao svećenik na ispovijedi. Nisam nikad mislila da će opet doći u Međugorje. Lijepo je opet biti ovdje. Zahvaljujem Bogu i Blaženoj Djevici Mariji što su me opet doveli u Medugorje“, kazala je Mona, a s njom u skupini bio je fra Urban, dominikanac, koji je prvi put došao u Međugorje. „Bio sam student u Irskoj kada sam krajem osamdesetih prvi put čuo za Međugorje u tipičnim dominikanskim teološkim raspravama. Godine 2019. vratio sam se u Trinidad, ali pitanje odlaska na hodočašće nije se pojavilo do prije dvije godine, kada su me skupine iz Trinidada počele pitati zašto nisam dolazio. Organizatori hodočašća su me pozvali da im budem duhovni voditelj i pristao sam. Osjetio sam da je to moj trenutak. Zanimljivo, prije tri mjeseca osobe koje su dolazile u Međugorje pričale su mi u župi kako bismo trebali imati euharistijsko klanjanje kao u Međugorju. Pitao sam se kako bi to trebalo izgledati? Organizirali su glazbenike i tijekom korizme počeli smo moliti. Svidjelo se ljudima. Tjedan prije dolaska ovdje imali smo sat klanjanja i bilo je predivno. To su sve neki trenutci koji su vodili da ja dođem ovdje s ovom predivnom grupom“, kazao je fr. Urban dodajući kako „Bog uvijek pravi prostor za djelovanje Njegovih milosti“, uz obećanje kako je siguran da će se u Međugorje vratiti. „Poruka koja dolazi iz Međugorja je da još ima nade u svijetu, samo moramo biti strpljivi da je nađemo. Molili smo, išli smo na Plavi križ, gdje smo ponijeli molitve naših župljana koje su u velikoj torbi i svaki dan je nosim po Međugorju. Želim da svi ljudi iz moje župe znaju da molim za njih ovdje“, kazao je fra Urban, koji je zahvalio i Radiopostaji Mir Međugorje jer „širi svjetlo u svijet“.

Pripremila: Dijana Pinjuh

Međugorje odiše pozivom na susret s Gospodinom

Sredinom mjeseca svibnja, mjeseca koji je na poseban način posvećen Blaženoj Djevici Mariji i molitvi krunice, u Međugorju su se nalazili brojni hodočasnici, kako domaći iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine, tako i inozemni iz SAD-a, Ekvadora, Koreje, Poljske, Brazila, Singapura, Reuniona, Kanade, Njemačke, Italije, Ukrajine, Austrije, Češke, Slovačke, Australije, Švicarske, Nizozemske, Francuske, Engleske, Irske, Kolumbije i Meksika. Upravo hodočasnike iz Meksika susreli smo ispred crkve sv. Jakova u Međugorju. Kako su nam rekli, vjernici se nalaze na jednom

zanimljivom višednevnom hodočašću po marijanskim svetištima i mjestima molitve u Europi, pa su stoga odlučili da im na ovoj hodočašničkoj ruti bude uključen i dolazak u Međugorje. U ovoj grupi nalazi se oko 50 hodočasnika, a u Međugorje su stigli u duhovnoj pratnji dvojice svećenika. Radosna srca podijelili su s nama nekoliko svojih dojmova.

„Ja sam Filberto Romo Medina i dijecezanski sam svećenik iz Meksika i ovo mi je prvi dolazak u Međugorje. Naša hodočašnička grupa već je posjetila i druga marijanska i hodočašnička mjesta. Bili smo već u Fatimi,

Koncert glazbenih sekcija povodom Majčina dana

U dvorani Ivana Pavla II. u Međugorju u nedjelju 14. svibnja održan je koncert glazbenih sekcija župe Međugorje povodom proslave Majčina dana. Na koncertu koji je trajao više od sat vremena nastupili su članovi Frame Međugorje, Tamburaški orkestar „Misericordia“ iz Šurmanaca pod vodstvom profesora Davora Markote, dječji zbor župe Međugorje „Golubići mira“ pod vodstvom s. Irene Ažnović, ženska klapa „Mir“, muška klapa „Concordia“, gitaristi, te brojni solisti, a voditeljice koncerta bile su Ana Milićević i Matea Ostojić. Sudionici ovoga koncerta svojim su pjesmama željeli iskazati zahvalnost svim majkama za njihovu ljubav, žrtvu i sve ostalo što čine svakoga dana u obitelji.

Bila je to večer ispunjena pjesmama i smijehom, jer su se članovi dramske sekcije Frame

Lourdesu, Zaragozi i Parizu, a Međugorje nam je predzadnje mjesto koje ćemo posjetiti na ovom marijanskom posjetu Europi. Nakon Međugorja dalje idemo u Rim jer bismo željeli zajedno s ovom grupom dati svjedočanstvo papi Franji i cijeloj Crkvi. Nakon Rima, kao zadnja točka hodočašća bit će posjet Asizu zbog sv. Franje, jer je u Meksiku nazočnost franjevaca izvanredna i upravo preko njih smo i dobili svjedočanstvo Isusa Krista kroz stoljeća. Još uvijek puno katolika u Meksiku ne poznaje ovo mjesto, jer gotovo 100 milijuna katolika je u Meksiku, ali samo na papiru, no ono što ujedinjuje sve Meksikance jest ljubav prema Gospu, a posebice Guadalupskoj. Papa Ivan Pavao II. kada je posjetio Meksiko, rekao je da su u Meksiku 90 % katolici, a 100 % Gospini štovatelji. Međugorje je primjereno mjesto za susret s Gospodinom kroz molitvu, kroz tišinu, kroz molitvena mjesta, te ovo mjesto odiše pozivom na susret s Gospodinom, poziva nas na susret s Gospodinom. Posjetom Međugorju postali smo svjedoci Marijine i Isusove nazočnosti u svijetu“, kazao je svećenik Filberto Romo Medina, dok je Maria Eugenia Coppel prvi put bila u Međugorju davne 1990. godine, te nije skrivala ljubav koju osjeti svaki puta kada dođe u Međugorje.

„U Međugorju sam prvi puta bila prije 33 godine, ali osjećam istu onu pobožnost koja se i tada osjećala, iako je sada u Međugorju sve modernije, no duh je ipak ostao isti. Jako mi je draga vidjeti da vjernici i dalje imaju isti žar i istu pobožnost. Međugorje za mene znači mir, pomirenje i susret s Isusom. Znači susret s Isusom preko Marije. Ovdje preko njenih riječi susrećemo Isusa. Međugorje je već poznato u cijelom svijetu evo i zahvaljujući ovim sredstvima poput mobitela, koji ponekada nisu ni dobri, ali drago mi je da pomažu da i dalje pratimo i da budemo bliski Međugorju“, kazalo je kratko Maria.

majkama, moliti Božji blagoslov za sve majke i da djeca i dalje cijeniti svoje majke, ljubiti ih, slušati ih i biti dobri. Nadam se da su sve majke koje su bile na koncertu uživale u izvedbama svoje djece, siguran sam da jesu, a svakoj majci je najveći dar kada može vidjeti svoje dijete kako pjeva, kako stvara, kako raste. Zazivamo Božji blagoslov na sve majke da mogu i dalje izvršavati svoje majčinske i kršćanske dužnosti“, kazao je fra Zvonimir Pavićić.

U Međugorju održana duhovna obnova Hercegovačke franjevačke provincije

U srijedu 17. svibnja u Međugorju, u dvorani sv. Josipa u Majčinu selu održana je redovita mjeseca duhovna obnova za fratre Hercegovačke franjevačke provincije. Duhovna obnova na kojoj je nazočilo oko 70 fratarata, započela je u 10 sati predavanjem psihoterapeutkinje Maje Jakšić iz Splita koja im je govorila na temu „Burnout sindroma“, odnosno sindroma izgaranja – sagorijevanja u svom svakodnevnom životu, te u pastoralnom radu. Zatim se nastavila i molitvom Puta svjetla, inačicom Puta križa, a bilo je i mogućnosti za pristupanje sakramentu ispovijedi.

O samoj duhovnoj obnovi više nam je kazao fra Jozo Grbeš, provincial Hercegovačke franjevačke provincije.

„Braća svaki mjesec imaju na drugom mjestu duhovnu obnovu, evo ovaj mjesec je svibanj i baš je ugodan mjesec za to, duhovna obnova je u Međugorju koju je predvodila jedna izvrsna osoba iz Splita, predavačica psihoterapeut Maja Jakšić. Riječi je bilo o sagorijevanju, o ljudima, o ne samo našoj braći, nego o tome što nas u životu muči, što nam čini da nam život sagori, da se negde izgubimo, pogubimo, da život postane previše tjeskoban. To su jedna zanimljiva razmišljanja na

tu temu koju svi mi dijelimo i mislim da je našoj braći, mlađoj i starijoj to potrebno čuti da bi se mogli nositi sa životom kao takvim. Duhovna obnova, dakle uključuje osim predavanja i razgovora, uključuje i Put svjetla, jednu kratku duhovnu obnovu koja je drugaćijeg karaktera nego obično i to je baš specifično ovdje za Međugorje i za Majčino selo. To ćemo imati ovdje u dvorani jer je kiša vani pa ne možemo, inače bi bilo u vrtu sv. Franje. Mislim da je to baš specifično i dobro za Međugorje. Svakako bit će prilika i za svetu ispovijed, kao što je to i na svakoj duhovnoj obnovi svakoga mjeseca. Još bih jednom ponovio kako je to važno jer i mi u svom zvanju, u svojim obavezama smo često puta jako rašireni, puno smo u obavezama i potrebno je barem, kao što to i činimo jednom mjesечно stati u toj duhovnosti da se čovjek napuni“, kazao je fra Jozo Grbeš.

O samoj temi predavanja nekoliko riječi s nama je podijelila predavačica na duhovnoj obnovi Maja Jakšić.

„Tema o kojoj sam jutros redovnicima govorila bilo je izgaranje i zamor suošćejanja. Izgaranje se ne događa samo u poslu, samo u radu, jer svaki oblik predanosti, oduševljenja ili zanos za nekom idejom, djelatnošću ili odnosom može rezultirati izgaranjem. Naglasak u ovom predavanju bio je baš i na pastoralnom izgaranju i na zamoru suošćejanja. Govorila sam o moralnoj ozljedi, odnosno o moralnom sagorijevanju, kao i o emocionalnom radu s kojim se redovnici i te kako susreću u svom djelovanju. Pitali smo se i koja je izlazna strategija iz sagorijevanja, pa se medicina i psihologija više bave simptomima, a mi smo tu izlaznu strategiju tražili u osobi Isusa Krista. Ljubav i vjera u medicini i psihologiji nemaju neki značaj, to su varijable koje su nevidljive, nemjerljive. Međutim, mi u vjeri znamo da ljubav i vjera

čine čuda i da su upravo ljubav i vjera temeljna snaga i u nadvladavanju naših osobnih poteškoća, a i u pomaganju drugim ljudima“, kazala je Maja Jakšić, dok je nekoliko dojmova s duhovne obnove s nama podijelio i međugorčanin fra Josip Pavlović, novak Hercegovačke franjevačke provincije.

Danas smo se u Majčinu selu okupili na našoj redovitoj mješenoj duhovnoj obnovi, jer svaki mjesec mi u našim samostanima po Hercegovini imamo mjesечne obnove, te susrete braće, gdje neki raspored je vrlo jasan, od bratskog okupljanja i predavanja prijepodne, mise i molitvenog dijela i s ručkom završavamo. Uglavnom ta predavanja su neke teološke ili franjevačke ili čak u zadnje vrijeme psihološke dimenzije, tako da je današnje predavanje održala profesorica Maja Jakšić. Govorila nam je o izgaranju, zapravo što je izgaranje, kako čovjek može izgorjeti. Naravno, mi svi izgaramo za Krista i to nam je glavni i temeljni cilj, najuzvišenije za čim čeznemo, ali naravno izgorijevanje u okolini i radu s ljudima je neizbjegljivo. Na pitanja kako prepoznati i kako se suočiti s tim, ona je dale neke savjete, a svakako na svakom od nas je da to prihvati i na svoj način primjeni. Umjesto mise, danas nam je na molitvenom programu Put svjetla, nešto neobično, prvi puta nam je, a to je kao Put križa, samo što ne razmatramo muku i smrt Gospodina našega Isusa Krista, nego razmatramo njegovo uskrsnuće i njegovo uzašaće na nebo. Danas u vremenu kada je popularno tražiti negdje duhovnu obnovu, malo je čudno ali i mi koji smo stalno u tome, koji smo u molitvi, u radu, u vjeri, ipak moramo nekada sebi priuštiti duhovne vježbe. Tako da važnost ovih mjeseci duhovnih obnova u provinciji nije samo u tome da se mi sastanemo i vidimo, nego da osvježimo i aktualiziramo sebi stvari duhovnosti i ove ostale koje su malo možda svjetovne teme da ih vežemo uz duhovnosti, da mi budemo širi i da možemo bolje naslijedovati Krista“, kazao je fra Josip Pavlović.

Čuvati sve što je Isus zapovjedio

Crkva je 18. svibnja proslavila svetkovinu Uzašača Gospodinova – Spasovo. Svetkovina Uzašača Gospodinova slavi se četrdeset dana nakon uskrsnuća, a označava završetak Isusova ukazanja apostolima i njegov ulazak u nebesku slavu. Tako su se toga dana svete mise u crkvi sv. Jakova u Međugorju slavile u 8, 11 i 18 sati. Svečanu svetu misu u 11 sati predslavio je nadbiskup metropolit vrhbosanski i apostolski upravitelj Vojnog ordinarijata u BiH mons. Tomo Vukšić, a u koncelebraciji je bio međugorski župnik fra Zvonimir Pavičić. Mons. Tomo Vukšić u svojoj se propovijedi osvrnuo na svetkovinu kazavši kako je Isus između Uskrsa i Uzašača prilikom ukazivanja svojim učenicima koristio svaku prigodu da ih učvršćuje u vjeri.

„Draga braćo i sestre, danas je svetkovina Uzašača Gospodnjega na nebesa i četrdeseti je dan poslije Isusova uskrsnuća. A današnja svetkovina je na ovaj dan, to jest četrdeseti dan poslije Uskrsa, upravo zato što se četrde-

seti dan poslije povjesnoga Isusova uskrsnuća dogodilo njegovo uzašaće na nebesa. Između Uskrsa i Uzašača Isus se mnogo puta ukazivao svojim učenicima i koristio je svaku prigodu svoga ukazanja da ih učvršćuje, prije svega u njihovoj vjeri u njegovo uskrsnuće, da ih hrabri u trenuci ma njihova straha i zabrinutosti za vlastiti život i da ih potiče da nastave njegovo djelo naviještanja i propovijedanja Božjega spasenja svakom čovjeku. Jedno od tih ukazanja opisano je upravo u današnjem odlomku iz Evangelijskog i ne samo da se vrlo lijepo, što je sasvim logično, uklapa u kontekst današnje svetkovine Uzašača, nego vrlo lijepo i sretna je okolnost da je tako tumači i mjesto sakramenta krštenja, kao i drugih sakramenata u naviještanju koje kao svoju zadaću vrši Isusova Crkva“, kazao je mons. Vukšić te dodao da su četiri ključna elementa iz Isusovih rečenica što su sadržane na kraju Matejeva evangelija u odlomku koji nam je naviješten.

„Propovijedajte, krstite sve narode, učite ih čuvati što sam vam zapovjedio i ja ću s vama biti u sve dane. Propovijedajte, dakle, Isus je to, ne samo naredio, nego je još više zaželio

da njegovi učenici tako rade i tako se ponašaju, tako govore da njihov govor i njihovo djelovanje bude propovijedanje Isusovog evangelija. Naredio je Crkvi da, obrativši se na njegovo Evangelje, da ih krste i da oni koji su kršteni čuvaju i obdržavaju u vlastitom životu sve ono što im je on naredio i samo tako bit će on s njima u sve dane i do njihovih svršetaka i do njihovoga uskrsnuća. Takvi kakvi jesmo, u njegovoj zajednici koja se zove Crkva, a zapravo je zajednica spasenja, podjeljuju se sakramenti, podjeljuje se prije svih drugih sakramenta koji je sakrament svih drugih sakramenata. Jedan od najstarijih naziva za ovaj sakrament, draga braćo i sestre, jest „vrata Crkve“, „vrata spasenja“ i u vjerskom smislu taj naziv je mnogo snažniji, mnogo jači jer je mnogo lakše razumljiv i umu i uhu običnoga vjernika. Sakrament krsta doslovce jest vrata našega spasenja“, kazao je mons. Tomo Vukšić te naglasio da za uskrsnuće, za spasenje nije nikako dovoljno samo proći na čestan način kroz lijepa vrata spasenja, već je potrebno u nastavku hoda poslije tih vrata čuvati sve što je Isus zapovjedio.

Majčin dan proslavljen u vrtiću „Sv. Mala Terezija – Majčino selo“

U četvrtak, 25. svibnja polaznici dječjeg vrtića „Sveta Mala Terezija – Majčino selo“ proslavili su Majčin dan. Svečana priredba održana je u dvorani sv. Josipa u Majčinu selu u 10 sati, a prije samoga početka programa sve okupljene pozdravio je ravnatelj Majčina sela fra Dragan Ružić, s njima se pomolio, zazvao Božji blagoslov na sve prisutne, te uputio prigodne riječi.

„Mislim da bi bila nepravda slaviti Majčin dan samo jednom u godini. Majčin dan bi trebao trajati cijele godine, ali evo ljudi su osjetili u jednom trenutku potrebu da na poseban način izraze svoju zahvalnost, da probude u sebi taj osjećaj poštovanja i ljubavi prema svojoj Majci. Majka je nešto najdragocjenije što čovjek može imati, majka je izvor svake ljepote i blagoslova. Stoga čovjek ima potrebu i zahvaliti, najprije majci za ljubav, za dar života i za sve ono što nam daje u životu. Mi ovdje u Međugorju imamo i razlog više biti zahvalni i Majci nebeskoj gdje nas pohađa toliko godina, daje nam poticaje, iskazuje ljubav jer

ona želi naše dobro, želi naše spasenje, želi da dođemo do njezinog Sina, da se spasimo. Kako tu zahvalnost iskazuju naši mališani vidjet ćemo u današnjoj priredbi, oni su nestručnici i jedva čekaju kada će početi. Zahvaljujem vam na temama koje su se trudile da i ovu priredbu urede i prirede.

Ja uvjek ponavljam da vrtić nije samo čuvanje, vrtić je i mala škola i vrtić pripada Ministarstvu za obrazovanje, dakle djeca se ovdje već uče određenim vrijednostima i određenim vještinama kao što su pjevanje, recitiranje i tako dalje. Svima vama majkama čestitam Majčin dan, želim dobrodošlicu svima vama, kao i župniku fra Zvonimиру koji je prvi puta kao župnik došao ovdje na priredbu“, kazao je fra Dragan, te se pomolio i za sve pokojne majke. Nekoliko riječi dobrodošlice također je uputila i Darija

Juričić, voditeljica dječjega vrtića „Sveta Mala Terezija“.

„Ja vas pozdravljam dragi roditelji i zahvaljujem vam na dolasku i izdvojenom vremenu za vašu djecu. Uživajte u ovom trenutku u kojem brige neka zamjene zahvalnost i radost. Zahvaljujem našem fra Dragunu i župniku fra Zvonimiru što su tu i zahvaljujemo svima vama što ste došli. Majka je stup, majka je oslonac, majka je pomoć, majka je odmor, majka je snaga, majka je utjeha i majka je molitva. Molite za svoju djecu. Uživajte u najvećoj radosti koju nam je Bog podario, a to je dijete. Zahvaljujem se vama, našoj i vašoj djeci“, kazala je Darija Juričić.

Nakon pozdrava, uslijedila je i sama priredba obilježena pjesmama, radošću, plesom, ljubavlju, smijehom i zahvalnošću. Na kraju samoga programa uslijedile su dodjele diploma za predškolce koji su se ovom priredbom oprostili od vrtića, te sada željno isčekuju jesen kada će po prvi put sjesti u školske kluse. Prigodni program završio je pjesmom „Poljubi zemlju po kojoj hodaš.“

Hrvatsko nadzemlje na otvorenom susretu Frame Međugorje

U petak, 26. svibnja u dvorani Ivana Pavla II. u Međugorju s početkom u 20 sati, održan je drugi ovogodišnji otvoreni susret Frame Međugorje. Nakon što su početkom veljače ugostili poznate nogometare koji su javno svjedočili svoju vjeru u Boga, ovoga puta međugorskim framašima gosti su bili Udruga mladih Hrvatsko nadzemlje iz Splita. Hrvatsko nadzemlje je projekt Ureda za pastoral mladih Splitsko-makarske nadbiskupije pokrenut 2010. godine na inicijativu mladih kako bi na kreativan način širili Evangelje među studentima i srednjoškolcima, a više o samom projektu kazali su nam Anita Dadić i Andrej Jurčević, članovi Hrvatskog nadzemlja. „Hrvatsko nadzemlje je udruga mladih koja svake treće srijede organizira svoje susrete u velikoj

dvorani Nadbiskupijskog sjemeništa u Splitu s početkom u 20:30 sati. Naziv tema je koncipiran na način da mi na našim sastancima dogovorimo jednu zanimljivu temu na koju zovemo gosta predavača koji onda tu temu kroz jedan zanimljiv način mladima obradi, a Hrvatsko nadzemlje se potrući kroz nekakve šaljive ili ozbiljne filmiće i skečeve tu temu približiti mladima na jedan humorističan način“, kazao je kratko Andrej, dok je Anita dodala da iako obično goste pozivaju na svoje susrete, otvoreni su i za svoja gostovanja izvan Splita na koja se rado odazivaju.

„Osim samih naših susreta, također smo otvoreni i za različita gostovanja na pozive različitih svećenika

ili župa. Evo večeras smo došli ovdje u Međugorje održati program za mlade u kojem ćemo prikazati kroz različite skečeve, također filmiće i par nagovora, određenu temu blisku mladima. Ovim svojim gostovanjima želimo mladima prikazati što samo Hrvatsko nadzemlje jest, čime se bavimo i na taj način donosimo Boga i vjeru mladima i izvan samoga Splita. Hrvatsko nadzemlje je osnovano prije 13 godina, sama inicijativa je bila od samih mladih, a danas imamo 25 aktivnih članova“, kazala je Anita Dadić. Večer je započela pjesmama koje su tijekom večeri pjevali članovi Frame Međugorje, a potom i molitvom i Božnjim blagoslovom koji je na sve prisutne zazvao fra Ivan Hrkač, duhovni asistent Frame Međugorje, te je potom okupljenima uputio nekoliko riječi.

Tisuće hodočasnika u Međugorju proslavilo svetkovinu Duhova – Pedesetnicu

Crkva je 28. svibnja proslavila svetkovinu Duhova. Međugorje su se tih dana pohodili brojni hodočasnici iz SAD-a, Engleske, Njemačke, Italije, Francuske, Poljske, Rumunjske, Španjolske, Hrvatske, Bosne i Hercegovine... Tako su se u Međugorju svete mise na hrvatskom jeziku slavile u 7, 8, 9:30, 11 i 18 sati. Večernju svetu misu u 18 sati na vanjskom oltaru crkve sv. Jakova u Međugorju predslavio je fra Ivan Hrkač, međugorski župni vikar, uz concelebraciju brojnih svećenika, a sveto misno slavlje su svojim pjevanjem i sviranjem uveličali članovi Frame Međugorje. Fra Ivan Hrkač je na početku svete mise kazao da slavimo veliku i važnu svetkovinu za cijelu Crkvu, za sve nas vjernike, Duhove – kada

je Isus poslao Duha Svetoga, Duha Branitelja, Duha Ištine na apostole i na svoju Majku, Blaženu Djesticu Mariju koja i u Međugorju sve nas okuplja oko svoga Sina Isusa. U svojoj se propovijedi također dotaknuo današnje svetkovine kazavši da su se vjernici večeras okupili u Međugorju kao i prva Crkva u Jeruzalemu.

„Danas nas ovdje oko svoga Sina, kao i apostole okuplja Ona – naša Majka, naša Zagovornica, naša Braniteljica. Ona koja je utočište grešnika. Okuplja nas ovdje i upućuje na svoga Sina Isusa da dodemo blizu Isusu, da budemo jedna duša i jedno tijelo i jedno srce. Da budemo Crkva koja sluša riječi Gospodinove, ne samo da ih sluša, nego ih čuva, pohranjuje ih u svom srcu, ali i

živi po njima. Da bi Crkva živjela po Isusovim riječima potreban nam je Duh Sveti, On koji je Branitelj. On koji nas upućuje u Istinu, On koji je Tješitelj. On koji vidi rane ranjenima i zato je potrebno zastati nad današnjim Evangeljem kojeg nam donosi ljubljeni učenik Ivan. On nas uči da i mi prihvativmo ljubav koju Bog ima prema nama, da možemo osjetiti tu ljubav, da se možemo nazvati djecom Božjom, da smo ljubljeni, da ima netko od koga smo ljubljeni, kome je stalo do nas, tko nas voli

Molitva krunice kod Plavog križa

U petak 2. lipnja kao i svakog drugog u mjesecu, s početkom u 8:15 sati kod Plavog križa u podnožju Brda ukazanja u Bijakovićima, molila se zajednička molitva krunice na Gospine nakane. Oko 60-ak vjernika zajedno je molilo radosna i slavna otajstva Gospine krunice, te otajstva svjetla. Vjernici su se i simbolično što su ovi vaši zavjeti danas na ovaj blagdan, jer ovaj blagdan nas uistinu upućuje da i mi kao vjernici, kao kršćani ne možemo živjeti samo za sebe. Vjera se ne može živjeti u samoći, vjera treba Drugoga – Boga, ali isto tako vjera treba drugoga, trebamo jedni druge. I pozvani smo širiti taj Božji blagoslov i to upravo vi činite zavjetujući se da ćete kroz godinu dana svaki prvi petak u

mjesecu moliti, postiti i slaviti svetu misu na nakanu sve djece i sve mladeži naše župe. To je tako lijepo. Milost koju ste vi primili od Boga želite da se protegne na čitavu župu. Neki od starijih framaša su me pitali mogu li i oni zavjetovati ili to samo roditelji mogu, a ja sam im odgovorio da mogu ako su spremni. Ja vjerujem da nije lako svaki prvi petak u mjesecu ni postiti, ni moliti, ni osigurati se tako da možete doći na misu, da možete slaviti misu, ali pored svih obaveza koje imate i kao roditelji, i na poslu i u kući uistinu je potrebno izdvojiti vrijeme i za Boga, ali i za drugoga”, kazao je fra Zvonimir Pavičić u svojoj propovijedi.

je prva Crkva apostola koja je bila bliska Isusu, koja je gledala što sve Isus čini, kako liječi, kako govori, kako okuplja ljudi i kako čini preobrazbu u ljudskim životima. I na ovom mjestu se to isto događa toliko godina. Ljudi koji su bili zatvoreni i za Boga i za svoje bližnje, koji žive u strahu, u različitim strahovima, ovdje po prvi put otvaraju svoje srce, blizu Nebeske Majke koja poučava kako otvoriti svoje srce i lagano nas poučava, polako. Tako isto Isus dolazi svojim učenicima koji su u strahu od Židova, ne samo u strahu od ljudi, nego su u strahu od onoga što će biti u budućnosti, što dalje kad je Isus umro, kad je raspet, kad je mučen, što će biti s njima dalje? Hoće li se vratiti svom prvom pozivu? Ne možemo ni zamisliti kako im je točno bilo u toj dvorani i u sjećanjima na Isusa. Ali Isus ih ne ostavlja i uporno i nama govorи „Neću vas ostaviti kao siročad“. Isus uvijek ispunja ono što obećaje. I ispunio je i ovaj put, poslao je Duha Branitelja, Duha Svetoga po kojem se Crkva i danas kreće, miče i djeluje u ovom svijetu. I danas ovdje u ovoj svetoj misi mi donosimo Isusu najrazličitije strahove koje nosimo i zbog čega smo zatvorili svoja srca, toliko nas toga boli u našim obiteljima, na našem poslu, pa čak i u povjerenju prema Bogu. I Bog govorи „Mir vama“. To ovdje i Majka Marija govorи „Ja sam Kraljica Mira, donosim mir, mir u svaki strah, u svako nepovjerenje, u svaku zatvorenost“, kazao je fra Ivan te svoju propovijed završio riječima:

„Prava vrata su zatvorena, ali još više su zatvorena vrata srca. To bezuvjetno, tko traži od nas srce, nepodijeljeno srce. Srce koje je spremno ljubiti druge, zato što osjeća ljubav“, kazao je fra Ivan te nadodao da danas trebamo ući u jednu zatvoren prostoriju, prostoriju posljednje večere gdje su zatvorena vrata. To

Statistike za svibanj 2023.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 175 000
Broj svećenika concelebranata: 3947 (127 dnevno)

500 članova molitvenih zajednica „Svete Obitelji“ i „Srce Isusovo“ hodočastilo u Međugorje

U Međugorje su početkom lipnja hodočastili članovi molitvenih zajednica „Svete Obitelji“ iz Osijeka i „Srce Isusovo“ iz Zagreba. Hodočašće je započelo u petak 2. lipnja, a završilo u nedjelju 4. lipnja. Kako su nam kazali organizatori na hodočašću je sudjelovalo više od 500 osoba. Drugoga dana hodočašća, u subotu 2. lipnja, susreli smo ih u dvorani sv. Josipa u Majčinu. Dojmove s ovog hodočašća ovoga hodočašća s nama je radosno podijelio i poznati hrvatski glazbenik Alan Hržica, inače voditelj molitvene zajednice „Srce Isusovo“.

„Nalazimo se u Međugorju na duhovnoj obnovi. Mi kao zajednica „Srce Isusovo“ dolazimo dva puta godišnje, a ja osobno barem još jednom. Međugorje je za mene jedna oaza ljubavi, mira, radosti, potvrde moga obraćenja. Tu sam dobio snažan poticaj da vodim Zajednicu, na kraju krajeva i ženu sam upoznao u Međugorju, oženio se, sa mnom je danas ovdje i dvoje djece. Puno plodova, a i puno plodova kod ljudi koje smo godinama ovdje vodili. Danas je ovdje došlo šest autobusa, što

iz Zagreba, što iz Osijeka, te oko sto do sto pedeset ljudi koji su došli iz ovih krajeva. Imamo jednu duhovnu obnovu gdje je slavljenje i molitva, s nama je p. Sebastian Šujević, isusovac, tu je i Ivan Džanko koji vodi veliku karizmatsku zajednicu u Osijeku, te je tu i naša zajednica „Srce Isusovo“. Izmenjuju se nagovori, slavljenja, molitve za ljude, a poslije zajedno idemo u župnu crkvu na svetu misu i na klanjanje. Potvrda koliko je Međugorje sveto jest da od 80-ih godina kada je sve krenulo, da toliko ljudi iz cijelog svijeta dolazi, da se toliko ljudi ispunjavaju, more i rijeke milosti sve ove godine nisu stale. Na kraju krajeva, na ovom dogadaju „Progledaj srcem“ u Areni, mislim da je Jim Caviezel pričao više o Međugorju nego o sebi, koliko je za njegov život i obraćenje, pa i za druge ljude značilo Međugorje“, kazao je Alan Hržica.

S nama je nekoliko riječi podijelio i Ivan Džanko, voditelj karizmatske molitvene zajednice „Svete Obitelji“.

„Ove smo godine u Međugorje došli zajedno sa zajednicom „Srce Isusovo“ iz Zagreba kao dvije bratske zajednice dijeliti Božju ljubav, svjedočiti Božju ljubav i primati zajedno Božju ljubav. Međugorje je za mene jedno mjesto milosti, mjesto gdje sam doživio ono prvo veliko obraćenje, mjesto na koje me je Gospa pozvala. Tada kada me je pozvala, osjetio sam jasno u srcu da trebam doći u Međugorje, a čak sam imao i zanimljiv san gdje sam sanjao Gospu koja mi je rekla da samo dođem u Međugorje. Došao sam u Međugorje i tu sam učinio životnu ispunjaj kod pokojnog fra Viktora Kosira i tu je moj život krenuo u totalnom drugom smjeru, od čovjeka koji je bio zarobljen grijesima ovoga

svijeta, do toga da se srce totalno oslobođilo svih tih grijeha koje prate mlađenačku dob, ušao sam u predbračnu čistoću, Gospodin mi je poslao moju suprugu Dajanu, tada djevojku, gdje smo zajedno ušli u takav život, ušli u odnos sa Gospodinom i Gospom i kasnije osnovali sa drugom braćom i sestrama molitvenu zajednicu. Od toga dana do dana današnjega pokušavamo svojim životom svjedočiti tu Božju i Gospinu ljubav koja je tako snažna i prisutna ovdje u Međugorju“, kazao je Ivan, a na kraju svoje dojmove s hodočašća s nama je podijelio i isusovac p. Sebastian Šujević, koji je odnedavno provincijal Hrvatske pokrajine Družbe Isusove.

Tu smo s pomiješanom grupom u Međugorju, dvije zajednice, molitvena zajednica „Svete Obitelji“ u Osijeku gdje sam na službi i molitvena zajednica „Srce Isusovo“ iz Zagreba. To su nekako dvije bratske zajednice, dosta dugo, već desetak godina se znamo i zajedno ovako i molimo i evangeliziramo, te smo se sada odlučili doći na jedno hodočašće ovdje u Međugorje, zapravo svake godine, nekad i više puta godišnje dolazimo. Teško mi je reći koliko je hodočasnika ovdje, jer osim autobusa ima ljudi i koji su došli sa strane, ali mislim oko 500 ljudi da bi moglo biti. Kako izgleda to hodočašće? Zapravo nama je hodočašće evangelizacijsko, mi pozivamo ljude koji nisu u našim zajednicama, koji možda i ne poznaju toliko Gospodina i Gospu našu dragu, da dođu s nama i da zajedno u tom zajedništvu doživimo Gospodina i Gospu. Međugorje kao takvo je zapravo idealno mjesto za to.

Mjesto toliko natopljeno molitvom i Gospinom prisutnošću, a Gospa je ta prva koja kao Majka svima nama želi da doživimo Isusa, da doživimo Gospodina, da doživimo zapravo obraćenje životno i da mognemo onda doista živjeti autentično kao svjedoci i donositi obnovu Crkve, župe ili gdje god jesmo. Međugorje kao takvo je jedna svjetska oaza susreta s Gospodinom, pomirenja i iscjeljenja, što bih rekao zapravo da je za današnje vrijeme s tolikim razdorima i podjelama jako važno. Dakle, mjesto gdje Gospa omogućava da se njezina djeca pomiruju s Bogom, a onda i povezuju zajedno da budu jedno što je i Isusova želja za nas“, kazao je p. Sebastian.

Svetkovina Presvetog Trojstva proslavljenja u Međugorju

U četvrtak 8. lipnja Crkva je proslavila svetkovinu Presvetog Trojstva – svetkovinu Presvetog Tijela i Krvi Kristove. Ova svetkovina slavi se u prvi četvrtak poslije svetkovine Presvetog Trojstva, a za Katoličku Crkvu je ono spomen na ustanovljenje Euharistije na Veliki četvrtak. Kao i diljem svijeta, Tijelovo je svečano proslavljenje i u Međugorju. Svetu misu na hrvatskom jeziku toga dana su slavljene u Međugorju u 8, 11 i 19 sati. Večernju svetu misu u 19 sati na vanjskom oltaru crkve sv. Jakova u Međugorju pred tisućama vjernika predslavio je nadbiskup mons. Aldo Cavalli, apostolski vizitator s posebnom ulogom za župu Međugorje, a u koncelebraciji su bili međugorski župnik fra Zvonimir Pavičić i brojni drugi svećenici. „Prvo nam čitanje govori „Sjeti se, nemoj zaboraviti“. Sjeti se, Gospodin Isus je živ. On je živ. U Bogu Ocu moli za nas, prati nas na putu našega života. Prati svakoga od nas i nikada nas ne napušta. Sjeti se, Gospodin Isus koji živi u Bogu, želio je biti prisutan među nama u sakramantu Euharistije. „Uzmite i jedite, ovo je moje Tijelo. Uzmite i pijte, ovo je kalež moje Krvi.“ Sjeti se, Gospodin Isus koji živi u Bogu prisutan je, živ, po djelovanju Duha Božjega, Duha Svetoga koji danas s nama posadašnjuje prisutnost Isusa koji živi u Bogu. Mi uvijek prije nego čemo nad kruhom i vinom reći riječi koje je Isus izgovorio na posljednjoj večeri, s vjerom govorimo: „Uistinu, svet si Gospodine, izvore svake svetosti. Pošalji na ovaj kruh

Svetkovina Tijelova proslavljenja u Međugorju

i na ovo vino Duha Svetoga kako bi postali za nas Tijelo i Krvi Gospodina Isusa Krista“, kazao je mons. Cavalli tijekom propovijedi, dodavši kako je u Duhu Božjem, Duhu Svetom, Bog postao jednim od nas u tijelu Djevice Marije. „U Duhu Božjem, Duhu Svetom onaj kruh i ono vino postaju znak stvarne, istinske i bitne prisutnosti Gospodina Isusa koji živi u Bogu. „Ja sam kruh živi koji je s neba sišao“, čitali smo u Evandiju. „Tko jede moje tijelo i pije moju krv ostaje u meni i ja u njemu“. I mi pred njim govorimo „Amen“, što znači vjerujem i prijanjam tebi čitavim svojim bićem i čitavim svojim životom. To je naša vjera. Euharistija je prisutnost Gospodina Isusa koji hoda s nama na putu našega života i daje nam jakost, hrabrost, oprost i snagu. Nikada nas ne napušta. U Njemu naša zajednica hodi. On, Gospodin stvara i obnavlja naše jedinstvo i sklad kako potvrđuje sv. Pavao u drugom čitanju. „Budući da je jedan kruh Euharistija, svi smo, iako mnogi, jedno tijelo. Svi smo dionici jednoga kruha“. Sjeti se, sjetimo se, Gospodin je živ. U euharistiji je Gospodin s nama. Gospodin me uvijek prati. Amen“, kazao je mons. Cavalli u svojoj propovijedi.

Nakon svete misa na ulicama

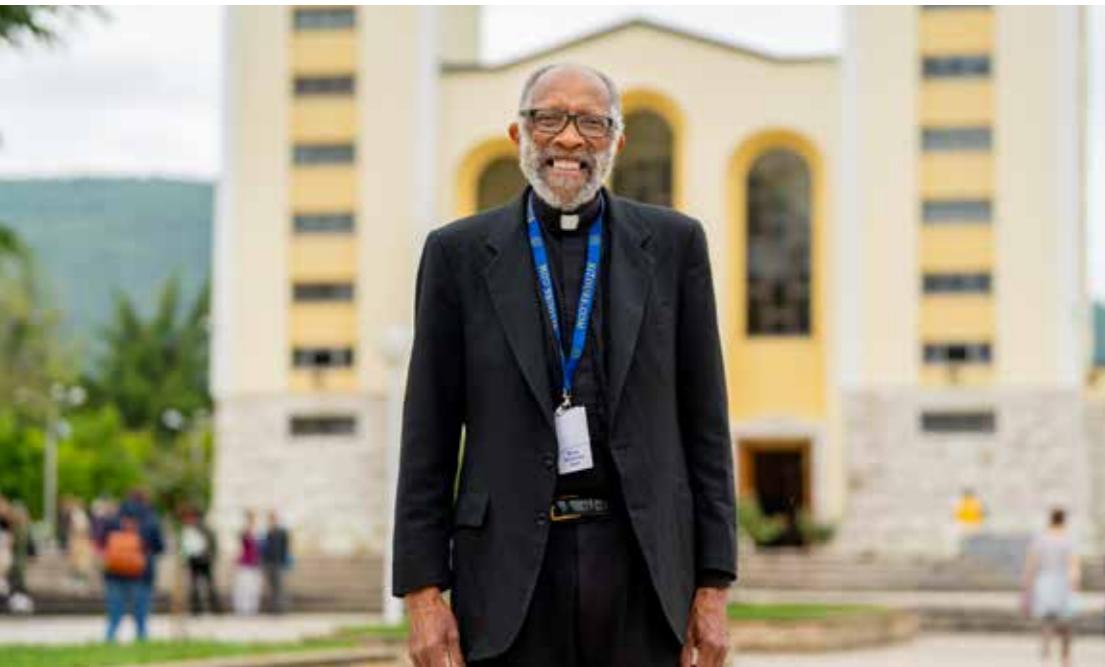
Međugorja održana je i svečana procesija s Presvetim oltarskim sakramentom, a nakon procesije molitveni program je završio kratkim klanjanjem Presvetom na vanjskom oltaru pred mnoštvom vjernika.

Pripremio: Mateo Ivanović

mons. Raymond Gerard East

Svijet treba Međugorje upravo sada

Početkom Gospina mjeseca svibnja u Međugorju su se nalazili brojni hodočasnici koji su u ovo mjesto molitve i mira pristigli sa svih strana svijeta. Pokraj crkve sv. Jakova u Međugorju nakon svete mise koja se slavila na engleskom jeziku susreli smo svećenika mons. Raymonda Gerarda Easta koji je u Međugorje došao iz nadbiskupije Washington u Sjedinjenim Američkim Državama. Ove godine proslavit će 42. godinu svećeništva, a kako nam kaže, iako je davno čuo za Međugorje, ovo mu je tek drugi put da je hodočastio Kraljici Mira u Međugorje. Došao je sa skupinom hodočasnika s kojima je ovdje ostao devet dana, naglasivši kako je ovo za njih jedna posebna

„devetnica“ Kraljici Mira. Mons. Raymond je sa svojim hodočasnicima svakoga dana sudjelovao na večernjem molitvenom programu u crkvi sv. Jakova, također je hodočastio na Križevac i na Brdo ukazanja, posjetio Majčino selo, te slušao svjedočanstva momaka iz zajednice Cenacolo. Radosna srca s nama je podijelio nekoliko riječi. „Ovo je moje drugo hodočašće u Međugorje. Nisam mogao vjerovati da me je Blažena Majka pozvala po drugi put, ali je sada ovdje zaista blagoslovljeno, prvi put u Međugorju sam bio prije dvije godine. Za Međugorje sam davno čuo, prije mnogo godina, a onda nam je đakon Leo Flynn kazao da podemo. Tako smo odlučili moliti za to i imali smo jednogodišnju kampanju govoreći ljudima o međugorskim porukama, te smo vjernicima govorili da nas Majka još uvijek poziva. Ovo hodočašće je vrlo posebno, tu sam s grupom hodočasnika đakona Lea Flynn koji su došli iz biskupije Arlington. Ono što je posebno jest da su neki došli zbog osobnih potreba, neki su došli moliti za osobe koje su vrlo bolesne, neki su došli moliti za mir kojega inače ne mogu pronaći, neki su došli moliti za ozdravljenje, tako da su svi došli s različitim

nakanama i razlozima, a svi su kao jedno, svi su ovdje kao jedna obitelj. U Međugorju ćemo ostati devet dana, to nam je kao jedna velika devetnica, a danas nam je ovo treći dan hodočašća“, je rekao. Raymond, te naglasio da im je ovo njihovo hodočašće jedan veliki Majčin dar ljubavi.

„Na ovom hodočašću nismo još bili na Brdu ukazanja i Križevcu, tek ćemo ići, ali sam bio gore prije dvije godine i samo mogu reći: Oh, moj Bože! Vrlo posebno je bilo na oba brda, i na Brdu ukazanja i na Križevcu, bilo je nevjerojatno, svatko od nas je bio doživio nešto posebno i bili smo vrlo zahvalni. Ono što bih ovdje izdvojio i što je jedan veliki dar koji bismo svi morali ponijeti iz Međugorja je ozdravljajuća snaga isповijedi i to je vrlo posebno za nas. Ispovjedaonica svijeta, upravo tako! A druga stvar je taj mir koji je potreban našim obiteljima, našim susjedima. Živimo u vrlo nasilnom svijetu, punom ubojstava koja se stalno događaju i zato molimo Majku Mariju da se mir spusti na naše ulice, na naše domove, jer ona je Kraljica Mira. Ovo je prekrasna oaza mira. Što se tiče značenja Međugorja za svijet, svijet treba Međugorje upravo sada! Međugorje je sveta zemlja i kada mi ljudi govore da će poći sa mnjom kada budem hodočastio u Svetu Zemlju, ja im kažem da mi sada idemo na svetu zemlju, ali u Hercegovinu! Iskusili smo svetost ovoga mjesta, svetost frataru mučenika. Onaj prelijepi novi spomenik franjevaca mučenika je nevjerojatan. Sinoć smo bili kod njega, molio sam i promatrao, te sam video da je križ na Križevcu upravo iza njihova spomenika, a oni su na spomeniku formirali oblik križa i bio je to savršen prizor. Krv mučenika je sjeme novih kršćana“, rekao je mons. Raymond, te za kraj poručio:

„Onima koji nisu nikada bili u Međugorju poručio bih da prihvate Majčin poziv, a ona će vas sigurno pozvati. Kada vas Majka Marija pozove u Međugorje, tada dodite, kažite 'Da' Majci, ne bojte se kako će to izgledati jer ona je učinila mnoga čudesa i za mene kako bih mogao biti tu ovoga puta. Bog vas blagoslovio.“

Razgovarao: Mateo Ivanović

Peti Mladifest Hrvatska u Sisku

ZAJEDNIŠTVO I LJEPOTA CRKVE

MLADIFEST HRVATSKA održat će se od 30. lipnja do 2. srpnja u župi sv. Kvirina u Sisku u organizaciji Marijine legije, a uz potporu Sisačke biskupije.

Geslo ovog petog Mladifesta je „**A s njome su nam došla sva dobra i od ruku njezinih blago nebrojeno**“ (Mudr 7,11).

Kako je istaknuto na konferenciji za novinare održanoj u srijedu, 14. lipnja ispred bazilike sv. Kvirina pripreme su u tijeku, a 5. hrvatski Mladifest, organiziran po uzoru na Mladifest u Međugorju, donijet će zanimljiv i sadržajan duhovni program s brojnim gostima. Detalje programa predstavili biskup Vlado Košić, povjerenik za pastoral mladih Marijan Štingl, župnik domaćin Robert Jakica i predsjednik Marijine legije iz Petrinje Vlado Sučec.

RAZNA SVJEDOČANSTVA I BOGAT GLAZBENI PROGRAM

Prvog dana Mladifesta, u petak 30. lipnja, svjedočit će izbornik Hrvatske nogometne reprezentacije Zlatko Dalić te promotorica trajnog euharistijskog klanjanja Nada Barun. Katehezu će održati međugorski župnik fra Zvonimir Pavičić, a zatim slijedi misno slavlje koje će predvoditi sisački biskup Vlado Košić. Na kraju prvog dana održat će križni put, a za svaku postaju razmatranje je napisao jedan hrvatski branitelj.

Drugi dan počet će koncertom Nazaretске skupine Marijine legije, a slijedi svjedočanstvo fra Marinka Šakote koji će govoriti o svom poznanstvu s fra Slavkom Barbarićem, pokretačem međugorskog Mladifest 1989. O obraćenju govorit će i bivši vaterolski reprezentativac Vedran Jerković, a katehezu će održati fra Marin Karačić. U večernjim satima slijedi koncert s brojnim izvođačima duhovne glazbe.

Trećeg dana Mladifesta meditaciju na temu gesla održat će kancelar Sisačke biskupije mr. Janko Lulić, a svjedočit će poduzetnica Jana Radeljak te bračni par Pere i Katarina Eranović. Misno slavlje predvodit će šibenski biskup Tomislav Rogić, a program će završiti klanjanjem koje će predvoditi povjerenik za mlade Sisačke biskupije vlč. Marijan Štingl.

Sva tri dana susret će pjesmom animirati zbor te band članova Marijine legije „Kraljica od Sabe“. Njihova pjesma „Vodi nas“ himna je 5. Mladesta Hrvatska, a spot će uskoro biti predstavljen javnosti.

Biskup Košić pozvao je mlade u Sisak te kazao je ovo zborovanje prožeto molitvom i svjedočanstvima koja potiče mlade da ustaju u vjeri i da dožive zajedništvo i ljepotu Crkve, te kako sve koji dolaze u Sisak očekuju otvorena srca i domovi.

Više informacija o hrvatskom Mladfestu mogu se naći na internetskoj stranici te na Instagram i Facebook profilu festivala.

9. međunarodno hodočašće za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom

„TOLIKO LJUBAVI IZ VAŠEG SRCA IZVIRE!“

Upetak 12 svibnja svetom misom u 18 sati na vanjskom oltaru crkve sv. Jakova u Međugorju koju je predslavio fra Renato Galić, svećenik Hercegovačke franjevačke provincije koji je trenutno na službi u Zagrebu kao pomoćni odgojitelj bogoslova, započelo je 9. međunarodno hodočašće za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom, te je trajalo do nedjelje 14. svibnja. Tema ovogodišnjeg hodočašća, kao i svih drugih u 2023. godini u Međugorju, bila je: „Evo majke moje i braće moje!“ (Mt 12,49), a koordinator hodočašća je fra Ivan Hrkać, župni vikar u Međugorju. Prve večeri hodočašća fra Renato Galić se u svojoj propovijedi, između ostaloga dotaknuo života i djela sv. Leopolda Bogdana Mandića kojega je Crkva proslavila tога dana.

„Ruka sv. Leopolda Bogdana Mandića u sakramantu pokore je druge ljeđicu i njegovala njihove rane, baš kao što je Krist činio sa svojim rukama pomažući drugima. Sveti Leopold, baš kao i svaki drugi svetac, je bio prijatelj Božji, a svetci

su Božji prijatelji. Osim što je bio Božji prijatelj, sv. Leopold Bogdan Mandić je, kako to lijepo kaže naslov jedne knjige na hrvatskom jeziku, bio i prijatelj ljudima. Bio je prijatelj ljudima, posebno prijatelj grješnicima koji su mu dolazili u sakrament isповijedi. On je bio uz njih, bio im je blizak, bez obzira na njihove slabosti i na njihove grijehu. Draga braća i sestre, lijepo je rekao papa Pavao VI. za sv. Leopolda Bogdana Mandića kako njegov primjer s jedne strane potiče sve nas svećenike na vršenje tako važne službe isповijedanja, dok s druge strane njegov primjer doziva u pamet kako je ovaj sakrament vrelo milosti i vrelo mira. Ono nam daje mogućnost da se vratimo na pravi put u slučaju da smo se odvojili od svoga Isusa, od svoga prijatelja, da smo se odvojili od njegove ruke koja stoji na našem ramenu. Neka ovo bude poticaj svima nama da i mi uvijek u svojim životima koračamo s Isusom, sa svojim prijateljem. Da koračamo pored njega i da idemo u istom smjeru. Gajimo poput njega iste osjećaje, ali ono što je još važnije, ne zadržavajmo se samo na osjećajima, već djelujmo poput njega, ispunjavajući njegovu zapovijed ljubavlju: Vi ste moji prijatelji, ako činite što vam zapovijedam“, kazao je između ostaloga fra Renato Galić u svojoj propovijedi.

DRUGI DAN, MOLITVA KRUNICE

Program 9. međunarodnog hodočašća za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom nastavio se sljedećeg dana, 13. svibnja molitvom krunice u 10 sati u dvorani sv. Josipa u Majčinu selu. Iako je prvo bilo zamišljeno da se molitva krunice održi kod Gospina kipa na Brdu ukazanja, gdje bi župljeni Međugorja i njihovi prijatelji

Foto: Arhiv ICMN

volonteri na svojim rukama iznijeli djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom, zbog velike kiše je taj dio programa otkazan, te je molitva krunice upriličena u Majčinu selu. To nije omelo više od 450 sudionika ovog posebnog hodočašća da srcem mole radosna otajstva Gospine krunice, razmatraju o otajstvima, čitaju Gospine poruke, te pjevaju duhovne pjesme. Tijekom molitve krunice, sudionici su imali mogućnost i za pristupanje sakramentu isповijedi. Nekoliko riječi toga dana s nama je podijelio fra Ivan Hrkać, župni vikar u Međugorju i koordinator ovoga hodočašća.

„Na ovo 9. međunarodno hodočašće za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom odazvalo se između 450 i 500 sudionika, tako da smo zadovoljni. Jako važno je da je Međugorje otvoreno i za ove osobe koje su, rekli bi najmanji, a Isus nam kaže da što god učinimo jednom od najmanjih, njemu učinimo. Međugorje uvijek pokaže da je otvoreno za sve osobe, za sve one koji žele pronaći Boga, koji su blizu Boga i njegove Majke Marije“, kazao nam je fra Ivan.

Poslijepodnevni program drugoga dana hodočašća je započeo u 15 sati kada je udružica „Iskra svjetlosti“ iz Splita održala predstavu pod nazivom „Sedam darova Duha Svetoga“, a posebnost te predstave jest da u njoj glume osobe s teškoćama u razvoju. Nekoliko riječi o predstavi s nama su podijelili Božena Ljušanin, dopredsjednica udruge „Iskra svjetlosti“ i Filip Luka Gospić, koji je kao gost Udruge glumio u samoj predstavi.

„Ova predstava je nastala prije nekoliko godina kao sama ideja, a želja je bila predstaviti regije Hrvatske i da se ljudi bolje upoznaju s Hrvatskom i darovima Duha Svetoga. Nastala je u konačnici da se kroz nekakvu raspravu i svađu predstavnici različitih turističkih regija udružuju preko

sedam darova Duha Svetoga, odnosno upoznaju darove jednoga po jednoga i na kraju shvate da mogu zajedno funkcionirati, a bez darova Duha Svetoga ne mogu postići puno toga. Ovdje je 14 članova, od kojih osam glumaca i gost Filip, te pet volontera. Za njih ovakvo hodočašće je zanimljivo, a i nama je zanimljivo kako se oni snalaze u novim prostorima. Svako nam je druženje korisno i ugodno, tako da vjerujem da njima to puno znači“, kazala je Božena Ljušanin, dopredsjednica Udruge. Udruga je ovu predstavu vježbala više od pola godina, a iako je proces bio dugotrajan i trnovit, na kraju je bio uspješan, te su osim u Međugorju, predstavu već izvodili u Splitu i Đakovu.

„Ja nisam bio toliko dugo u procesu stvaranja same predstave, oni su je počeli stvarati u desetom mjesecu prošle godine. Dobio sam poziv da sudjelujem u toj predstavi početkom trećeg mjeseca i do tada su oni već obavili jako veliki dio posla. Odradio sam tada nekoliko proba s njima, oni su znali svatko svoj tekst, tu je bilo još nekih režijskih kratkih rješenja i slično, a predstava nam zapravo pokazuje da bez Duha Svetoga ne možemo ništa, ne možemo biti ujedinjeni, ne možemo slušati jedni druge.

Publika je bila stvarno brojna, ovo nam je zasada najveća publika koju smo imali i reakcije su odlične bile i ja sam jako zadovoljan kako su to oni danas izveli. Drago mi je da se osmislio ovaj skup, da svi dođu i da mogu vidjeti tu predstavu, kako bi i njima dalo neko nadahnuće i ideju da i oni naprave nešto slično“, kazao je Filip Luka Gospić, župljanin Međugorja koji je danas također glumio u predstavi „Sedam darova Duha Svetoga“, a nekoliko riječi o samom hodočašću s nama je podijelila i Romina Mataušić, predsjednica udruge „Ruah“ iz Zagreba.

„Nastali smo u Međugorju kao nadahnuće molitve na Podbrdu i od tada od kada nas je Gospa pozvala, svake godine redovito dolazimo s djecom s posebnim potrebama i invalidima ovdje. Ovoga puta tu smo sa 110 osoba, sa štićenicima i volonterima, došli smo s dva autobusa i uživamo ovdje. Ovdje kada je organizirano hodočašće, ono što nam je posebno jest zajedništvo. Svi smo isti, svi kao jedan, bezbroj je udrugica i zajednica, ali svi isto dišemo, imamo isti cilj, ne razlikujemo se u ničemu, napravimo sve što možemo da bude uspješno i da štićenicima ovo bude doživljaj da se oni osjećaju važnim, da im bude lijepo u ova tri dana“, kazala je Romina.

Nakon predstave program se nastavio predstavljanjem sudionika ovog 9. međunarodnog hodočašća za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom na kojem je sudjelovalo više od 450 osoba, a nakon toga sudionici hodočašća su sudjelovali i na večernjem molitvenom programu u crkvi sv. Jakova gdje se od 17 sati molila krunica, a od 18 sati slavila sveta misa koju je predslavio fra Mladen Vuković uz koncelebraciju još 36 svećenika.

TREĆI DAN, ZAVRŠNA SVETA MISA

9. međunarodno hodočašće za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom završilo je svečanom svetom misom u 11 sati u dvorani sv. Josipa u Majčinu selu, kojoj je prethodila molitva križnoga puta. Koordinator hodočašća fra Ivan Hrkać, međugorski župni vikar predslavio je svetu misu zadnjega dana hodočašća, te u svojoj propovijedi kazao:

„U nas u Hercegovini propovijedi započinjemo s riječima 'Hvaljen Isus i Marija', uz odgovor vjernika 'Vazda Isus i Marija' i to je nama potrebno u životu, da mi hvalimo Isusa i Mariju i da vazda Isus i Marija budu s nama u našem životu, da ne idemo kroz nijedan dan bez Isusa i Marije. Ujutro kada se probudimo, da započnemo dan s Isusom i Marijom, kada idemo spavati, da završavamo dan s Isusom i Marijom. Mi smo ovdje danas u Majčinu selu, mi smo kod Majke. Ovdje Majka tolike godine okuplja djecu sa svih strana svijeta. I danas je Majka ovdje na svoj dan, na Majčin dan okupila djecu iz svih krajeva Hrvatske. Tako je lijepo vidjeti vas. Tako je lijepo da ste došli, da ste izdvojili svoje vrijeme, put i da ste došli ovdje Gospu. Gospa vas voli, znate li to? Imate li ovdje vaše majke kraj sebe, jeste li im rekli jutros 'Mama, volim te?' Pa sada se okrenite svojim majkama i recite im 'Mama, volim te'. Danas je Majčin dan i je li svaki dan vaša majka s vama? Je li i otac isto? Naravno. Djeco, svaki dan recite svojim roditeljima 'Mama i tata, volim vas što ste sa mnom', ali ne smijemo zaboraviti i Gospu, našu nebesku Majku“

kazao je fra Ivan Hrkać, te sudionicima hodočašća naglasio

kako ih Gospa sve voli i da svi trebamo tako isto izjutra i Gosi reći „Majko, volim te“.

„Tada budemo bolji i prema dragom Bogu i prema svojim bližnjima, pa kada nam i dosadi svega, kada nam je malo i teško u životu. Ako se mi ne molimo, tada budemo teški i drugima. Čim mi malo zaspemo u molitvi, zaboravimo dragoga Boga i tada nekako ne pazimo na ljude koji su blizu nas, na naše volontere, na sve donatore i sve koji su oko nas u svakom danu, s kojima učimo, s kojima radimo. Znate što nam je Isus danas rekao u Evandelju? Da čuvamo njegove zapovijedi. Imaju dvije najvažnije zapovijedi koje je Isus rekao, jedna je da ljubimo Boga. Ljubimo Boga svim srcem svojim, svom dušom svojom, svim umom. Druga je da ljubimo bližnjega svoga kao sebe samoga. To je važno svaki dan sebi reći. Ljubimo Boga tako što se molimo dragome Bogu. Ljubimo ga tako i srcem i riječima i molitvom, a tako isto ljubimo i naše bližnje. Molimo za njih, ljubimo ih srcem. Vi znate ovdje, draga djeco, kako se osjeti vaša ljubav kada vam dođe netko, kada vam pruži ruku ili zagrljav, kada vas pogleda, toliko ljubavi iz vašeg srca izvire! Trebamo moliti za sve, ali evo posebno da molimo za sve one koji su svaki dan s nama, da pazimo jedni na druge, da brinemo jedni o drugima, da ih čuvamo. Da čuvamo Isusovu zapovijed ljubavi, da ljubimo svog dragog Boga, da idemo na svetu misu, da ministriramo ovako lijepo, da pjevamo Isusu ovako lijepo, da animiramo svetu misu i to je nešto najljepše. Bog je s nama ovdje danas i voli nas i voli što smo ovdje i kada nam je najteže Bog je s nama“, kazao je fra Ivan Hrkać u svojoj propovijedi.

Na kraju svete mise uslijedio je svečani misni blagoslov, zatim je jedan od sudionika kroz recitaciju čestitao svim majkama njihov poseban današnji dan, te je ovo posebno hodočašće završilo uz brojne pjesme zahvale Bogu na svim milostima koje su se na njih spustile kroz ova tri dana u Međugorju.

Pripremio: Mateo Ivanović

Foto: Arhiv ICMN

MIRTA MILETIĆ

„Teško iznosim svoje emocije, zatvorena sam. Zadnjih mjesec dana ne mogu u školu. Imam napadaje panike. Kako će reagirati profesori kada dođem u školu? Hoće li me ispitivati zašto me toliko dugo nema? Osjećam se depresivno, često razmišljam kako bi bilo bolje da ne postojim. Roditelji su se rastali kada sam imala dvanaest godina i tada sam

imala puno veza, puno toksičnih veza. Tražila sam u svim tim dečkima oca. Sada mi je to tek jasno! Tražila sam utjehu i htjela sam da me netko voli. Još uvijek živim s roditeljima iako sam se već davno trebala osamostaliti. Bojim se odvojiti od njih jer mislim da sam nesposobna, da ne znam živjeti sama, a opet osjećam da me guše. Muči me

govorimo o ranjenim obiteljima i odgovornosti koju kao roditelji imamo. U obitelji primamo ono temeljno. Ona je mjesto gdje rastu zdrave osoba ili osobe koje će razviti neke poremećaje. Možemo našu djecu svojim načinom ponašanja ohrabrivati ili uništavati. Možemo našim modelima odgoja djeci pomoći da izrastu ili ih

Potreban je ozbiljan rad na sebi. **Prvi korak** je osvijestiti loše modele naših roditelja. Iskreno si posvijestiti kako smo se kao djeca osjećali u nekim situacijama i ono što nas je ranjavalo. Nazvati stvari pravim imenom. Oslobođiti se osjećaja krivnje i opravdavanja. Jako je važno prepoznati loša ponašanja koja sijemo u našu djecu, iste modele koje smo preuzeli od vlastitih roditelja. Važno je biti ponizan i poučljiv, čuti kritiku i tražiti pomoć.

Naše roditeljstvo će biti zdravo i učinkovito tek kada i mi riješimo odnose s našim roditeljima. **To je drugi korak.** Potrebno je zauzeti ispravan stav prema prošlosti, prema obiteljskim situacijama koje više ne možemo mijenjati. Uzalud se mučimo postavljajući pitanja zašto se nešto baš nama dogodilo, zašto sam rastao baš uz takve roditelje. Dok postavljamo takva pitanja upadamo u crnu ruku gorčine i zamjeranja. Vrtimo se u začaranom krugu prošlosti. Dobra vijest je što imamo slobodan prostor i sadašnjost u kojoj možemo puno toga mijenjati. Gospodin nam je dao veliku slobodu i on je sudjelovao u našem stvaranju. I ako su roditelji u nečemu zatajili, postoji Treći koji nas ljubi. Mi nismo

Gospodin nam je dao veliku slobodu i on je sudjelovao u našem stvaranju. I ako su roditelji u nečemu zatajili, postoji Treći koji nas ljubi. Mi nismo determinirani lošim obiteljskim prilikama. Roditeljima treba dati ispravno mjesto. Niti previsoko, jer ih onda idealiziramo, niti prenisko jer nam to uništava zahvalnost. Možemo cijeli život živjeti u gorčini i zamjeranju, no takav nas stav onesposobljava za vlastito roditeljstvo.

determinirani lošim obiteljskim prilikama. Roditeljima treba dati ispravno mjesto. Niti previsoko, jer ih onda idealiziramo, niti prenisko jer nam to uništava zahvalnost. Možemo cijeli život živjeti u gorčini i zamjeranju, no takav nas stav onesposobljava za vlastito roditeljstvo.

Treći korak je molitva za promjenom vlastitog srca, molitva za mudrost i oprاشtanje. Oprostimo našim roditeljima da bismo mudro i s ljubavlju mogli voditi vlastitu djecu. Naša nebeska Majka je uoči Božića, 1984 ovako rekla: „**Draga djeco! Znate da se bliži vrijeme radosti, a bez ljubavi nećete ništa postignuti. Zato najprije počnite ljubiti svoju obitelj, sve u župi, a onda ćete moći ljubiti i prihvatići sve koji dolaze ovamo. Sada ovaj tjedan neka bude tjeđan kad trebate naučiti ljubiti. Hvala vam što ste se odazvali mom pozivu!**“

Možemo nesposobni ljubiti bez nadnaravne pomoći. I tu pomoći Neba dobivamo kroz molitvu. Gospa nas poziva na ljubav prema obitelji jer zna koje su katastrofalne posljedice manjka ljubavi. Majčinski nam ukazuje na ono što je jedino bitno. Ljubav!

MEĐUGORJE PORUKE KRALJICE MIRA

„Dragi čitatelji i Gospini prijatelji, preporučujemo vam ovu knjižicu. Ona ne sadrži ni novu objavu ni novo evanđelje. Njezino čitanje vodit će vas i upućivati na Isusa Krista, što je Gospina želja i smisao njezina dolaska k nama.“

LJUBAV KAO LIJEK

razvila poremećaj prehrane. Tata živi nedaleko naše kuće s mlađom ženom i njene dvoje djece. Što su ta djeca bolja od mene? Zašto ne želi živjeti s nama? Taji mi činjenici da ima drugu ženu, a ja čujem kako u pozadini djeca vršite dok s njim razgovaram na telefon. Ne želim ga ništa pitati, čekam da mi on to sam kaže.“

„Moji su roditelji narcisoidni. Tata većinu vremena šuti, a mama često ima ispadne bijesa. Kontroliraju me, manipuliraju, ponašaju se prema meni kao da sam djetje. Cijeli život pokušavam dobiti tatinu pažnju, ljubav. Nikada nije dobro, uvijek mi još nedostaje da on bude zadovoljan. Važne su mi njegove reakcije, njegova odobravanja, njegova topolina. Čeznem za tim. U mladosti sam

strašan osjećaj krivnje i anksiozna sam. Moji tata i mama su vjernici. Tata često pomaže župniku.“

„Kada ne znam kamo bih s lošim emocijama, počinjem jesti. Često me muče misli kako sam ružna, debela, kako izgledam kao dečko. Jedem slatkisi, puno nezdrave hrane, a onda me uhvatiti osjećaj griznje savjesti. Zašto si toliko pojela? Udebljat ćeš se! Odem u WC i to sve povratim. Tako već dvije godine. To mi je postala rutina. Tata je alkoholičar i često je pijan. Dok sam bila mala, bojala sam se njega i njegovih reakcija.“

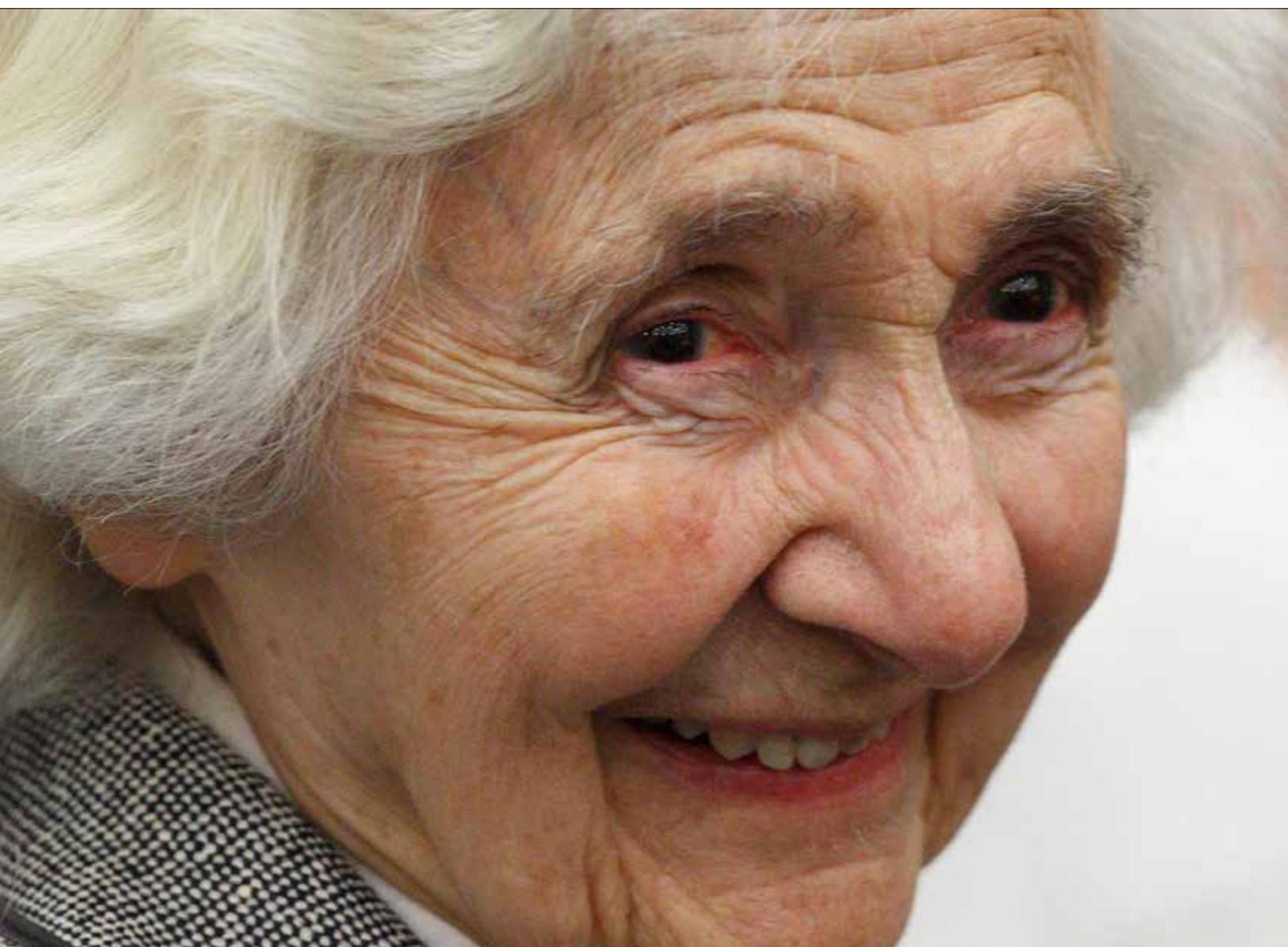
Ovo što ste pročitali nisu izmišljene životne situacije. Ovo su životi mladih ljudi koji me često traže pomoći i savjet. Dolaze kada se više ne mogu nositi s teretom. Ovdje

bolesno vezati na sebe. I svaki puta kada vrijedamo ljubav nastaju povrede u dječjim životima. Svi poremećaji su zapravo posljedica povrede ljubavi. Bog nam je usadio čežnju za ljubavlju i početke te savršene ljubavi primamo u našim obiteljima. Djeca uče naše modele ponašanja (ne znaju za druge) i stvaraju sliku o Bogu iz odnosa s roditeljima. Dijete nježnog i brižnog oca lakše će povjerovati u Boga koji je ljubav i nježnost. Dijete hladnog i distanciranog oca teže će uspostaviti odnos s Bogom koji ljubi. Nažalost i roditelji samo nose modele svojih roditelja i čini se kao da je sve ovo začarani krug. Postoji li rješenje? Možemo li odgojiti djecu bez rana i poremećaja?

Sva izdanja možete kupiti na web stranici www.medjugorje.store

Knjigu možete naći u Svenenirci Informativnog centra MIR Međugorje.

INTERVJU S ALICE VON HILDEBRAND

KIMBERLY COOK

PRAVA ŽENSTVENOST

Alice von Hildebrand mogla bi se smatrati radikalnom u odnosu prema tradiciji, istini i vjeri. Njezin autentičan pogled na ženstvenost kao svjesni i krunski dizajn u stvaranju svijeta i čovjeka izaziva jednako one koji žene vide kao niži spol kao i one feministice koje nastoje odbaciti ili iskoristiti bogatstva vlastita spola. Imala sam izvrsnu priliku upoznati to nevjerojatno ljudsko biće u svom životu i intervjuirati je kad je imala 95 godina. Razgovarali smo o mnogim stvarima, uključujući ženstvenost, suvremenost i mudrost starosti – posebno gledajući prema smrti. Intervjuu se pridružio i Fr. Matthew MacDonald iz nadbiskupije New York. Ovdje dijelim s čitateljima mudrost te velike žene.

Kimberly Cook: *Blagoslovljena sam i počašćena što sam u domu Alice i pokojnog Dietricha von Hildebranda. Vas ste oboje toliko doprinijeli katoličkoj filozofiji i teologiji. Alice von Hildebrand za mene je osobno heroj zbog svog zauzimanja i rada na pravom značenju ženstvenosti. Ono što sam Vas htjela pitati jest: Što je temeljno u čemu su žene pogriješile u našem društvu, posebno u pogledu ženstvenosti?*

Alice von Hildebrand: Slušale su Đavlja koji im je šaptao i govorio kako biti žena znači biti inferiorna, biti žena znači biti sredstvo zadovoljstva za muškarce. Ali njih se ne poštuje i ne razumije zbog onoga što one jesu. I jednostavno kažem, ako citate Bibliju na koljenima (jer je samo na koljenima možemo razumjeti), Eva je posljednja stvorena.

I primijetit ćete kako postoji hijerarhija. Postoji neživa materija, živa materija, niže životinje, više životinje, muškarac, a zatim dolazi žena. Ona je posljednja stvorena. I kada ju je Adam video – kada je stvorena, bio je u snu i nije video kako je Eva uzeta od njegova tijela – te kad se probudio i ugledao je, njegov odgovor je bio: Čarobno! Čarolija, čarolija! Tijelo od moga tijela – svjestan da ona ima isto dostojanstvo. Odsada je ljubav između njih bila nešto što Đavao nikako nije mogao podnijeti, jer Sotona je mržnja, a kršćanski život je ljubav. I tako, on ju je pokušao izopaciti te gledati na nju kao

je muž zagrli, treba biti svjesna da je to sveto otajstvo koje se događa u njezinu tijelu – naime novo ljudsko biće. Ali to još nije osoba, to je jednostavno tvar kojoj Bog daje dušu. Duša ne dolazi od muža. Dolazi od Boga. On udahnuje dušu u oplođeno jaje.

Sada, stoga upravo u tom trenutku, pomno razmislite o tome, postoji neposredan kontakt između Boga i ženskog tijela. Suprug je izvan igre. Odradio je svoju ulogu. Ali dolazi Bog koji dodiruje oplođeno jaje i u tom trenutku nastaje nova ljudska osoba. Dakle, dostojanstvo žene jest da Bog, da tako kažemo, ima izravan kontakt s njezinim tijelom. Zbog toga žena treba biti pokrivena. Zašto se od žena traži da nose veo, što zapravo ne vrijedi za muškaraca? Zašto? Jer sve što je sveto zahtijeva prekrivanje, zastiranje. Današnja besramnost žena silno raduje Đavlja dok sami Krist plače, jer nema više svijesti o tome da je moje tijelo mjesto gdje je Bog začet.

Moj muž je bio savršeno u pravu kada je napisao, nedugo nakon svog obraćenja, „Poštovanje je ključ svih vrlina.“ Dvije glavne osobe u mom životu bili su svakodnevni primatelji svete pričestii, moj otac, cijelogova svoga života, i moj suprug, odmah nakon obraćenja. Dnevni pričesnici! Nikada nisam zaboravila kad sam imala četiri godine i bila sam pri svijesti te sam bila toliko impresionirana poštovanjem moga dragog oca na misi te sam shvatila da je poštovanje ključno u životu. Postoje stvari koje su svete i na koje moramo odgovoriti sa strahopostovanjem. I to je stvar koju Đavao pokušava uništiti jer, nemojte se zavaravati, žena ima ključnu ulogu u otkupljenju. Ona ima ključnu ulogu u sakramantu, a to što je pokrivena nije znak ponijenja, to je čast. A danas će feministkinje reći da si pokrivena zato što postoji nešto sramotno. Ne, mi prekrivamo ono što je sveto!

Kimberly Cook: Dakle, je li feminism odbacivanje same sebe kao žene?

Alice von Hildebrand: Ne. To je sustavno odbacivanje ili odbijanje da se shvati što je misija žene. Ona to ne želi. Možete reći da je biti muškarac čast, a biti žena

POSTOJI NEŽIVA MATERIJA, ŽIVA MATERIJA, NIŽE ŽIVOTINJE, VIŠE ŽIVOTINJE, MUŠKARAC, A ZATIM DOLAZI ŽENA. ONA JE POSLJEDNJA STVORENA. I KADA JU JE ADAM VIDIO - KADA JE STVORENA, BIO JE U SNU I NIJE VIDIO KAKO JE EVA UZETA OD NJEGOVA TIJELA - TE KAD SE PROBUDIO I UGLEDAO JE, NJEGOV ODGOVOR JE BIO: ČAROBNO! ČAROLIJA, ČAROLIJAI TIJELO OD MOGA TIJELA - SVJESTAN DA ONAIMA ISTO DOSTOJANSTVO. ODSADA JE LJUBAV IZMEĐU NJIH BILA NEŠTO ŠTO ĐAVAO NIJKO NIJE MOGAO PODNJJETI, JER SOTONA JE MRŽNJA, A KRŠĆANSKI ŽIVOT JE LJUBAV. I TAKO, ON JU JE POKUŠAO IZOPAČITI TE GLEDATI NA NJU KAO NA SREDSTVO POŽUDE I ZADOVOLJSTVA, A NE KAO NA OSOBU JEDNAKO DOSTOJANSTVA.

Jedna je govorila o novom feminizmu koji njeguje kulturu što poštuje i podržava život. Što mislite o tim riječima? Je li to stvarno feminism?

Alice von Hildebrand: Znate, ja radije koristim riječ „ženstvenost“ jer za mene je feminism neka vrsta odbacivanja dostojanstva žena kao žena. Htjela bih reći, misle da moraju biti kao muškarci. Sjećam se svog očaja prvog dana kada mi je rečeno da i žene postaju vojnici. Mislim, njihova misija je davati život. Đavo mrzi žene jer imaju tu

na sredstvo požude i zadovoljstva, a ne kao na osobu jednakoga dostojanstva. Bilo je to veoma specifično dostojanstvo.

Samo pokušajte shvatiti nešto o čemu treba duboko meditirati, nai-me, začeće nove ljudske osobe. Muž grli svoju ženu i ubrizgava u njezino tijelo tvar koja je sposobna roditi novi život kad se spoji s njezinom jajnom stanicom. I to što se događa jest misterij. Vidite, dakle, žena, kad

nije časno. Ne shvaćaju da je začeti i roditi dijete nešto neizmjerno važnije. Znate, ne zaboravite da će sva postignuća čovjeka na kraju vremena biti uništena, sve će biti spaljeno, ali svaka žena koja je rodila dijete prispijela je u vječnost. I zato je danas, po mom osjećaju, najvažnije da žene ponovno otkriju ljepotu i veličinu svoje misije. Ponosna sam što sam žena. Ja to nisam birala, ali sam ponosna na to što jesam. Svaki dan molim Boga: „Daj mi milost da živim u skladu sa svojim dostojanstvom žene.“

Kimberly Cook: To je predivno. I znam da je Edith Stein inspirirala Papu Ivana Pavla II. na mnogo načina.

ključnu ulogu. Uvijek sam voljela biti djevojčica, a jedan od razloga je svakako bio poštovanje moga vjenčanog tate prema njegovoj supruzi. Bila sam tako dirnuta time, njegovim poštovanjem, načinom na koji joj se obraćao.

Fr. Matthew MacDonald: Nije li moderni feminism, sa svojom tendencijom da nametne dominaciju nad muškarcima i nad samima so-

bom, bez toga unutarnjeg poštovanje prema ljepoti biti žena?

Alice von Hildebrand: Znate da sam apsolutno uvjerenja da je tako, budući da je ženama dana ključna uloga, i ne zaboravite da je najsvršenije ljudsko biće žena, naime Marija. I s te točke gledišta, sasvim je razumljivo što Davao pokušava učiniti, a to radi već skoro sto godina, naime, pokušava uvjeriti žene da je njihova uloga inferiorna, da su kuharice i sluškinje. To se dogodilo te sada živimo u svijetu u kojem su žene sve dominantnije, a sve manje kršćanke. Sjećam se da je kardinal Burke bio ovdje prije mnogo godina te rekao: „Živimo u apokaliptičnom vremenu, vremenu potpune pomutnje“. I vrlo snažno osjećam da žene imaju misiju podići svoju ulogu majki. Čak i časne sestre, makar one nisu majke, a ipak su majke, one su uistinu istinske majke, jer biti majka znači biti potpuno predana i reći: „Ja sam službenica Gospodnjeg, neka mi bude prema twojоj riječi! Neka se to dogodi sa mnom!“ Drugim riječima, primiti, prihvati, biti oplođen. To je veličina ženine uloge. Volim ove riječi: „Neka mi bude.“

Kimberly Cook: Dakle, to je ženina sveta misija, zar ne?

Alice von Hildebrand: Da.

Kimberly Cook: A kako da žene žive u skladu sa svojom ženstvenošću?

Alice von Hildebrand: Molitva. Molitva. Znate, zapravo, danas je veliki blagdan svete Terezije iz Lisieuxa koju silno volim. Mislim da sam imala tri godine kad je proglašena svetom. A koja je njezina misija? Reći Bogu: „Tvoja sam. Tvoja sam. Čini sa mnom što hoćeš.“ Već kao djevojčica, kao malo dijete, to je shvatila. I zato, ustanite ujutro i recite: „Ja sam službenica Gospodnjeg.“ Idi u krevet kličući i shvati da je ponos i čast biti Božji sluga! Gospodinu služiti.

Fr. Matthew MacDonald: Jedan od njezinih velikih citata je: „U srcu Crkve, svoje Majke, ja ću biti ljubav.“

Kimberly Cook: Kažete da su kršćanstvo i ženstvenost tako blisko

povezani. Je li to zbog Marije i uloge davanja života?

Alice von Hildebrand: Mislim da bi čovjek trebao zahvaljivati Bogu što je čovjek jer mu je dana vrlo jasna misija zaštite. Žena treba zahvaljivati Bogu što je žena jer je njezino krajnje posebno poslanje davati život, snažiti se Bogom. Volim to! I što sam starija, to više volim biti žena. Što ne znači ocrnjivati muškost, već jednostavno reći da je to ono što je On želio da (u)činim.

Kimberly Cook: Reći, ovo je moja misija, zar ne?

Alice von Hildebrand: Nema smisla gledati na tuđu misiju. Jednostavno reci: „Što želiš da učinim i daj mi milost da to i učinim“. Znate, sveti je Augustin napisao: „Daj mi ono što zapovijedaš, a onda zapovjedi što želiš“. To je napisao u petom stoljeću. Daj mi snage da to učinim. Daj mi milost da to učinim. I tada mogu preskakati i zidove. Volim ove riječi: *Da quod iubes, et iube quod vis*. Daj mi što zapovijedaš. A onda zapovijedaj što hoćeš. Kad bi mi dao snagu, bila bih sposobna činiti velike stvari, ali onda bi se zbog toga rodila i radost: „Bez twoje pomoći, Bože, ne mogu učiniti ništa“. Ništa! Mi smo prsjaci. A čast je biti prsjak i onda se zaputiti do Kristovih nogu i moliti ga da nam da snage. „Bez Tebe ne mogu učiniti ništa. Ali uz twoju pomoć preskočit ću i zidove“.

Kimberly Cook: Ja mislim da ne volimo slabosti u našoj kulturi, ali rekli ste da su mnoge velike svetice bile hrabre i snažne, ali to nikako nije ugrozilo njihovu ženstvenost.

Alice von Hildebrand: Znate, sve-tac možete postati samo u slobodnom radu u koji vas je Bog postavio. Koji je smisao moga sanjarenja biti veliki misionar u stranim zemljama? To je maštanje. Dok govorimo: „Što želiš da sada učinim?“ mislim na svetu Djenicu koja je kazala: „Ja sam službenica Gospodnjeg. Neka mi bude prema twojоj riječi“. Ako je vaša misija biti kuharica u samostanu i činite to svim srcem i dušom, to je put do svetosti. Znate, većina nas sanja svoje živote, zamišljamo kao da smo

Kimberly Cook i Alice von Hildebrand

Muslim da bi čovjek trebao zahvaljivati Bogu što je čovjek jer mu je dana vrlo jasna misija zaštite. Žena treba zahvaljivati Bogu što je žena jer je njezino krajnje posebno poslanje davati život, snažiti se Bogom. Volim to! I što sam starija, to više volim biti žena. Što ne znači ocrnjivati muškost, već jednostavno reći da je to ono što je On želio da (u)činim.

netko drugi i radimo nešto drugačije. Ne. To je ono što Bog želi da sada i ovdje činim.

Kimberly Cook: Kako znamo što Bog želi da činimo?

Alice von Hildebrand: Tako što ćete pasti na koljena i reći: „Pokaži mi Gospodine što želiš da sada učinim.“ I saznat ćete Njegov odgovor. Pitajte ga.

Kimberly Cook: Što mislite, koja je najveća poruka koju treba uputiti mlađim ljudima danas?

Alice von Hildebrand: Pokušati ih privoliti da shvate nevjerojatan ljestvu kršćanstva, što znači

biti kršćanin. Jer kada usporedite različite kulture, ni u jednoj od njih dostojanstvo ili ljepota ljudske osobe nije prikazano tako zorno kao upravo u kršćanstvu. Veličanstveno je to. Trebamo ustati ujutro zahvaljujući Bogu. Nadam se da će na mojoj smrtnoj postelji jedna od mojih posljednjih riječi biti: „Oprosti mi, o Bože. I hvala Ti. Smiluj mi se!“ Znate, mi imamo oči jednoga risa za tuđe pogreške dok smo slijepi za svoje. Moje oči idu prema van i motre, kad će, kako i hoće li druga osoba pogriješiti. Želim vidjeti njegov grijeh. Ali ne, moramo gledati prema unutra, u sebe i onda pokušati reći, svi mi moramo reći: „Oprosti mi, o Gospodine, jer ja sam i sam bijedni grešnik“. I radujte se pritom. A zatim ljubiti Mu noge. Upamtite, Marija Magdalena se bacila pred Kristove noge jer se po-uzdala u Njegovo milosrđe. Juda je shvatio da je počinio gnusni zločin. U trenutku kada je shvatio da se ne može sam izlječiti, on se objesio o drvo. Nije se mogao izlječiti sam svojim silama. Nije mogao oprostiti sam sebi svoju izdaju. Ali uz Tvoju pomoć, o Gospodine, možeš sve. Želimo raditi stvari sami. Ne. Bespomoćna sam i jedna, ali uz Njegovu pomoć mogu preskakati i zidove.

Ti si mnogo mlađa od mene, mnogo, mnogo mlađa. Može biti da još dugo poživite. Ali u mom slučaju, znam sa absolutnom sigurnošću, stijenj moje svjeće svakoga je trenutka kraći. I stoga, kad se probudite recite: „Kako biste željeli umrijeti?“ Kažem: „Molim Boga za oprost, oproštajući onima koji su nas uvrijedili.“ I recite Bogu: „Ljubim te“, svjesni svoje vlastite slabosti. Ne zaboravite, ima mnogo stvari koje sam krivo počinila. I nisam ih potpuno svjesna jer nije baš ugodno reći: „Ja sam kriva. To je moja krivnja“. Mnogo je ugodnije reći: „Ti si kriv. To je tvoja krivnja“. S te točke gledišta mogu razumjeti život male Terezije od Djeteta Isusa, tu svetu jednostavnost djeteta koje govori Bogu: „Ovo sam ja bez twoje pomoći. Ali uz Tvoju pomoć, mogu preskočiti i zidove.“ Stoga je volim.

Kimberly Cook: Ono što je neobično kod Male Terezije jest to što prihvata slabost, malenost. O svim svojim manama koje ima, stalno

govori o njima i ne pokušavajući ih sakriti. Ne boji se biti slaba i mala. I svi je vole.

Alice von Hildebrand: Pa, mi ljubimo Boga. Slabi smo i bijedni. Ali ponavljamo, moramo stalno govoriti: „Uz Tvoju pomoć, ja ću nadići, pobijediti. Uz Tvoju pomoć. Nikad sama“. A u našem društvu primjetit ćete koliko ljudi hvali same sebe. „Ovo sam napravio ja sam. Nije mi trebala ničija pomoć“. Vidite, ne zaboravite da su dva davolska aduta poticanje naše samohvale i naše požude. To su njegova dva velika aduta, oholost i požuda.

Sjećam se, bila sam u Francuskoj u Velikom tjednu i išla sam na isповijed. I, znate, rekla sam svećeniku što sam smatrala da su moje slabosti i grijesi. A onda sam zašutjela. I rekla sam: „Oče, završila sam svoju isповijed.“ A on je rekao: „Jesi li sasvim sigurna da nisi počinila grijevne nečistoće?“ Znate, ja sam tada imala 75 godina ili tu negdje. Hoteći reći da je to čuo toliko puta, pa kad netko nije spomenuo taj određeni grijeh, zbog moje dobi ili milosti, što god bilo, pitao je: „Jesi li sigurna da nisi počinila taj grijeh?“ Tako je lako davlu navesti nas na grijeh. Lako.

Fr. Matthew MacDonald: Kroz grijevne nečistoće. Bog ga ponekad dopušta kako bi nas naučio biti ponizni i Bogu se predati. Znate, mislim da ponekad ljudima s puno naravnih vrlina Bog dopušta da padnu u grijeve nečistoće kako bi ih na neki način naučio poniznosti. Nešto poput onoga što je sveti Pavao iskusio s trnom u tijelu. I zamolio je Boga da mu to oduzme. A Bog mu uzvraća: „Dosta ti je moja milost.“

Alice von Hildebrand: Moja milost je dovoljna... (plješće i smije se) Obožavam to! Lijepo.

Fr. Matthew MacDonald: Da. Da. Muslim da mnogi ljudi, kada dođu u isповjedaonicu, često isporučuju svoje osjećaje. A ja im kažem: „Osjećaja nema gdje je grijeh. Ono što činiš s osjećajima može biti grijeh.“

Kimberly Cook: Akcija.

Alice von Hildebrand: S vašom voljom i pristankom.

Fr. Matthew MacDonald: I nešto što također potičem ljudi da čine kada se bore s nečistoćom, a to očito nije čarobni štapići, potičem ih, naime, da se okrenu Kristu na križu i zamole Ga da pročisti njihova srca. Također ih potičem, posebno muškarce, da zahvale Bogu za ljepotu te žene kada vide ženu koja je fizički privlačna. Ali da se moli za tu ženu, da ona bude blagoslovljena od Gospodina, da bude vjerna, sretna i sveta u ovom životu, i da ima vječni život u životu budućeg svijeta. Kimberly Cook: To je predivno.

Alice von Hildebrand: Živimo u društvu, u modernom svijetu, u kojem nas, u kojoj god situaciji da se nađemo, davao uspije iskušati. Kad sam bila dijete, ne sjećam se da sam ikada vidjela pornografski časopis. Nikada! Sada je sve to prošlost.

Kimberly Cook: I ne samo muškarci, nego se i žene sada stvarno bore s vizualnom, izravnom pornografijom.

Alice von Hildebrand: Čega prije nije bilo. A ja jednostavno kažem, Davao nikad ne spava. A jednom kad su žene nečiste i uprljane, muškarci su izgubljeni. Njima je tako lako uloviti čovjeka u kušnju.

Fr. Matthew MacDonald: Apsolutno. I djeca u dobi od pet godina koriste pornografiju.

Alice von Hildebrand: Bila sam potpuno i apsolutno zaštićena kao dijete. Nisam znala da neke stvari uopće postoje i molim Boga za oprost zbog svoje nezahvalnosti za tu činjenicu. Moj je otac bio vrlo neobičan čovjek, svakodnevno se pričećivao cijelogoga svoga života. I kad me vodio u Crkvu, njegovo je poštovanje bilo takvo da sam, kad sam imala samo četiri godine, znala da je to sveto mjesto.

Kimberly Cook: Kako možemo naučiti svoju djecu da je to sveto mjesto?

Alice von Hildebrand: Živeći to. To me je moj otac učio od moje četvrte godine. Nedjeljom bi me vodio u crkvu, a kad bio ušao u Crkvu, njegovo poštovanje... poučilo me tomu, ne propovijedajući – nije on bio propovjednik – nego zato što je bio prepun poštovanja. I vjerujte mi, ono što davao danas pokušava učiniti jest naskroz eliminirati poštovanje.

Fr. Matthew MacDonald: Apsolutno. Postoji kultura zlostavljanja koja je bila poticana a i to je učinak požude, da smo skloni iskoristavati stvari umjesto da ih volimo. I ljudi često brkaju potrebu za ljubavlju. I to vidimo, ne samo unutar ljudske seksualnosti u kulturi, nego ponekad i unutar klanjanja i štovanja. Ljudi mogu pristupiti misi kao što je Toma pristupio našem Gospodinu nakon uskrsnuća. I baš kao što je rekao: „Ako ne dotaknem rane na njegovim rukama, nogama i boku, ne, ne ću vjerovati“. Dakle, danas je kušnja, osobito unutar bogoslužja i liturgije, reći: „Ako ne znam sve što se tu događa, te ako nešto ne osjećam, ako nešto činim, ja stvarno ne molim“. I ljudi ne znaju kako primiti, i iz tog primanja Gospodina, kako taj dar Gospodnji, presveti Tijelo i Krv Gospodina našega Isusa

Krista koje im je darovano u svetu pričesti, uzvrati natrag Gospodinu, u svojim vlastitim srcima, kroz svoju ljubav.

Alice von Hildebrand: Još jedna stvar koja me pogoda jest da živimo u svijetu u kojem se vodi rat protiv šutnje. Kad 90 posto Amerikanaca dođe doma, uključi TV, znate, uključe buku, jer se boje šutnji. Jer u trenutku kad zašutiš, otkrivaš svoje siromaštvo i svoju bijedu. I to je ono čega se ljudi straše. Sami sebe zaslijepi.

Kimberly Cook: I često se kaže da Bog dopušta sljepoću za naš vlastiti grijeh. On nam dopušta da se prepustimo toj sljepoći.

Alice von Hildebrand: Ali znajte, stalno ponavljam u sebi: „Sile pakla neće pobijediti!“ Ali vjerujem da živimo u apokaliptičnom vremenu, vremenu konfuzije i sukoba. Znate da se kaže da živimo u vremenu pomutnje, pa čak i za odabrene. I molim Boga da me uzme prije nego što postanem pomučena, konfuzna.

Kimberly Cook: Jedna molitva koju volim je upravo: „Ne dopusti mi da se odijelim od tebe.“

Alice von Hildebrand: Numquam a te separari permittas. Numquam a te separari permittas. Znate, zašto čak i u samostanu sedam puta dnevno prekidaju sav svoj posao i onda mole: Bože, u pomoć mi priteci! Zbog zakona duhovne sile teže. Počinjemo ovdje i sada padati, a ako nismo svjesni....

Fr. Matthew Mac Donald: Tonemo.

Kimberly Cook: Podnevni demon. *Demonium meridianum!*

Alice von Hildebrand: No unatoč tome, uz Božju milost, preskočit će zidove. Uvjerenja sam u to. Priteci mi u pomoć. Blagoslov starenja jest u tome što ste do te mjere svjesni da vas svaki trenutak vodi bliže k vašem lijisu, te da spontano nastavljate moliti: „Priteci mi u pomoć, o Gospode, priteci mi u pomoć. Daj mi ne samo dobru smrt. Htjela bih imati svetu smrt.“

Kimberly Cook: I teško je. Ljudi vam žele reći kako ne morate živjeti

na ovaj način. Znate? Možete pronaći bolji način od proživljavanja tereta majčinstva.

Alice von Hildebrand: Sveti breme majčinstva, naravno da jest. Bog me uezio s gozbe, a zatim me doveo u lavlju jazbinu. Bila sam blizu svoga doktorata. Ostavila sam svoju vrlo bogatu tetu i nisam imala ništa, pa mi je očajnički trebao posao. Idem na ispovijed, a svećenik je nakon ispovijedi razgovarao sa mnom i pitao me: „Što radiš?“ A ja sam rekla: „Oče, očajnički tražim posao. Treba mi posao“. I nadodala sam: „Blizu sam svoga doktorata iz filozofije i prijavljivala sam se na sve katoličke fakultete. Svi su me odbili iako sam imala izvrstan životopis, jer ne uzimaju žene da predaju filozofiju“. A potom je došla feministička osveta.

ALICE JOURDAIN VON HILDEBRAND ROĐENA JE U BELGIJI 11. OŽUJKA 1923. U NEW YORK JE STIGLA 1940. KAO RATNA IZBJEGLICA. UBRZO NAKON TOGA UPOZNALA JE DIETRICHU VON HILDEBRANDU I ZAPOČELA STUDIJ FILOZOFE NA SVEUČILIŠTU FORDHAM U NEW YORKU. VON HILDEBRANDOVU SU SE VENČALI 1959. GODINE I SURADIVALI SU U PISANJU MNOGIH KNJIGA. POČEVŠI OD 1947, ALICE JE POČELA PREDAVATI NA SVEUČILIŠTU HUNTER COLLEGE U NEW YORKU. NAKON ŠTO JE PROŽIVJELA 14 GODINA NEVOLJA I MUKA NA FAKULTETU ZBOG SVOG SPOLA, IMENOVANA JE PROFESORICOM FILOZOFE, GDJE JE RADILA 37 GODINA. UZ MNOGE GODINE PROVEDENE NA HUNTER COLLEGU, TAKOĐER JE PREDAVALA NA KATEHETSkom INSTITUTU U DUNWOODYJU, NEW YORK; NA FRANJEVAČKOM SVEUČILIŠTU STEUBENVILLE; NA INSTITUTU THOMAS MORE U RIMU; NA KOLEDŽU AVE MARIA; NA NOTRE DAME GRADUATE SCHOOL OF CHRISTENDOM COLLEGE. DR. VON HILDEBRAND AUTORICA JE BROJNIH KNJIGA, UKLJUČUJUĆI *POVLASTICU BITI ŽENA, MUŠKARAC I ŽENA: BOŽANSKI IZUM, PROČIŠĆENA LJUBAVLJU, PROČIŠĆENA TUGOM TE DUŠA LAVA*, KAO I BROJNIH DRUGIH OBJAVLJENIH FILOZOFSKIH RADOVA.

Kimberly Cook: Da! Vremena su se promijenila!

Alice von Hildebrand: Sada je muškarcima teško pronaći posao. To se sada događa. A zatim mi je rekao: „Pa, slučajno sam sreo na nekoj konferenciji pročelnika katedre za filozofiju na Hunter Collegeu“. Nazvao ga je i rekao: „Znaš, slučajno poznajem mlađu djevojku i mislim da je vrlo talentirana te traži posao“. Uzvratio je: „Prije samo sat vremena jedan od mojih profesora rekao mi je da mora hitno na operaciju. Trebamo nekoga tko će početi predavati u ponedjeljak“. To je bilo u petak. I nikad dotada u životu nisam predavala. Bila sam u Sjedinjenim Državama tek sedam godina i većinu sam vremena govorila francuski. I ušla sam dršćuti u učionicu te počela s predavanjem. Kad sam u podne otisla, rekla sam u sebi: „Sutra ću pronaći ružičasti listić u svome pretincu“. Kad sam se namjerila na voditelja odjela, rekao je: „Usput, da znaš, djevojkama si se jako svidjela“. Hunter je u to vrijeme bio samo žensko učilište.

Kimberly Cook: Ali vaše vrijeme tamo je bilo vrlo izazovno. Plaćali su te vrlo malo.

Alice von Hildebrand: Nevjerojatno! Znaš, bila sam nitko i ništa. Pisala sam vrlo malo. Ali dvojica mojih kolega, nakon što sam bila tamo dva ili tri mjeseca, otišli su predsjedniku Shusteru i rekli: „Ova djevojka nije stvorena da predaje na svjetovnom sveučilištu. Trebala bi predavati na malom katoličkom koledžu na Srednjem zapadu“. Shuster me privatno nazvao. Znam točno vrijeme, jer sam živjela u vrlo, vrlo bijednoj sobi. Nazvao me i rekao: „Imam dobre vijesti za tebe. Našao sam vrlo dobar položaj za tebe na Srednjem zapadu“. I odmah sam rekla: „Gospodine Predsjedniče, mene to ne zanima. Zapravo, moji su studenti tako pozitivno reagirali da mislim da imam misiju predavati na svjetovnom koledžu“. To je bilo najgore što sam mogla reći.

Cetraest me godina držao u neizvjesnosti. Plaćena sam bila po satu. Nisam imala zdravstveno osiguranje. Znate, nakon 14 godina, cetraest (!), konačno sam dobila svoj mandat, posao A onda sam na konferenciji naletjela na nekoga tko je bio u odboru za visoko obrazovanje. A on mi je rekao: „Usput, cestitam, dobila si svoj mandat“. I rekao je, doslovce, a ovo je citat: „Vjerujete li u čuda?“ Bio je rimokatolik. A ja sam rekla, „Da.“ Nadodao je: „Uvjeravam vas, činjenica da ste dobili svoj mandat nije ništa manje od čuda, jer su tri vrhunska rabina u New Yorku išla prouzvoditi pred odborom za visoko obrazovanje“. Zašto? Zato što sam privlačila studente. Kad sam napustila Hunter, otišla sam u prijevremenu mirovinu, jer sam dobila raspored nastave do 22 sata. I godinama i godinama i godinama i godinama dolazila sam kući u jedanaest uvečer. Bilo je trenutaka kada sam samo govorila: „Ovo je jednostavno previše.“ A povrh svega, željela sam se posvetiti suprugovu poslu. Tako sam sa 60 godina otišla u prijevremenu mirovinu, s najnižom mogućom mirovinom. Ali ja sada živim kao časna sestra. Znate, nemam potrebe, ne trebam ništa. Nije važno što zaradite, već ono što date i podijelite.

Kimberly Cook: Mnogi su sveci bili najmlađa djeca u svojih roditelja.

Alice von Hildebrand: Znam. U našem društvu svrha života je samoostvarenje. Ne služiti Bogu, nego samosotvarenju. Služiti samima sebi.

Alice von Hildebrand: Nisu imali poštovanja ni prema mome mužu. Znate, netko tko napiše i objavi *Transformation in Christ* nije osoba koju cijene na Hunter Collegeu. Zato sam namjerno ostavila svoje djevojačko prezime. Zadržala sam svoje djevojačko prezime jer je ime „von Hildebrand“ za mene bilo vrlo negativan čimbenik. Skrivala sam ga. Smatralo se da predstavlja opasnost.

Nije me bilo osam mjeseci prije nego su me počeli progonti. A moji kolegi bili su krcati. Nudila sam im hranu, a studenti su bili gladni. Znate, Chesterton kaže: „Pravi kriminalci su intelektualci.“ Jer sve je relativno. Sve zavisi od tebe. Ako želite sigurnost, okrenite se k znanosti. U znanosti imate sigurnost, ali osim toga, sve ovisi o vama. Zbog toga živimo u dekadentnom društvu. I onda završim svoju karijeru u konkurenciji sa 600 profesora. Protiv svih njih. Dobila sam nagradu za izvrsnost u nastavi.

Kimberly Cook: Bog vas je upotrijebio na vrlo moćan način. Dirnula si mnoge žene.

Alice von Hildebrand: Ne, nisam ja. Bog me stavio u lavlju jazbinu i dao mi je snagu. To je to. Moj je život bio ništa manje od čuda. A da ste mi rekli kad sam bila dijete u Belgiji da ću predavati na stranom sveučilištu, rekla bih: „Ti si lud.“

Fr. Matthew MacDonald: Bio bih vrlo zainteresiran razgovarati s Vama više o knjizi koju ste napisali o papi Pavlu VI., a koja nije objavljena, o interakciji vas i vašeg supruga.

Alice von Hildebrand: Imao je on strahopoštovanje prema papinstvu. A njegovo je strahopoštovanje prema papinstvu bilo takvo da, iako je imao stanovite zadrške prema pojedinim odlukama Pavla VI., nikada nije gubio iz zrenika ljestvici papinstva. Kad je u pitanju Humane Vitae, svi smo rekli da je bio vrlo snažan i vrlo hrabar.

Kimberly Cook: Čini se da je to bilo božanski nadahnuto.

Alice von Hildebrand: Da.

Kimberly Cook: Sada vidimo učinke kontracepcije u našoj kulturi. Gotovo pandemija kontracepcije.

Alice von Hildebrand: Da, znam. Nitko ne vodi dovodi u pitanje je li to nemoralno. Oni to apsolutno uzimaju zdravo za gotovo. Moj brat je rođen u siječnju. Moja sestra je rođena u siječnju, godinu dana kasnije. A ja sam rođena u ožujku, dvije godine kasnije. Dakle, moja majka je u 26 mjeseci dobila troje djece. Ja sam bila broj tri.

Kimberly Cook: Mnogi su sveci bili najmlađa djeca u svojih roditelja.

Alice von Hildebrand: Znam. U našem društvu svrha života je samoostvarenje. Ne služiti Bogu, nego samosotvarenju. Služiti samima sebi.

Kimberly Cook: Hvala Vam puno. Vaše riječi o ženstvenosti toliko su mi značile tijekom svih ovih godina.

Preveo i priredio: fra Tomislav Pervan

Napokon! – mogli bismo uzviknuti kad dočitamo zbirku ovih dokumenata koji su široj javnosti u ovome obliku i ovako cijelovito bili nedostupni a sabrani su ovdje na jednom mjestu. Dakle, napokon – audiatur et altera pars! Neka se čuje i druga strana. Napokon se član dviju biskupske komisije dr. fra Ivan Dugandžić, onodobno učitelj novaka na Humcu, a neko vrijeme i provincijski definitor, pa potom od 1985. i duhovni pomočnik u Međugorju, osmijelo iziši u javnost s nama nepoznatim dokumentima. Kako je autor već u osmom desetljeću, zakoračio je u 78. godinu života, te kako je više od polovice članova prvih dviju Komisija u kojima je sudjelovalo već s onu stranu, u vječnosti, zacijelo je htio otkriti (re-velare) i objaviti dio svoje pismohrane koji se tiče upravo međugorskoga fenomena te ponuditi čitateljima na prosudbu. (dr. fra Tomislav Pervan)

Sva izdanja možete kupiti na web stranici www.medjugorje.store

Knjigu možete naći u Suvremenici Informativnog centra MIR Međugorje.

Kardinal Müller: Vatikan se mora suprotstaviti genderizmu

Kardinal Gerhard Ludwig Müller je, predstavljajući knjigu intervjuja „U dobroj vjeri“, koju je objavio zajedno s talijanskom novinarkom Francom Giansoldati, u petak 9. lipnja u Rimu izjavio kako smatra da Vatikan mora poduzeti korake protiv ideja Sinodskog hoda u Njemačkoj ako nisu u skladu s naukom Katoličke crkve. To se trenutačno posebno odnosi na učenja u okviru ideologije genderizma i woke, rekapitulirao je mons. Müller.

Nikaragva: Ukinuto Katoličko sveučilište Bezgrješnog začeća

Sveučilište, koje je pripadalo nadbiskupiji Managua, bavilo se filozofskom i teološkom formacijom sjemeništara. Zakonski je ukinuto zbog „dobrovoljnog raspuštanja“.

Dana 18. svibnja nikaragvanski mediji izvijestili su o ukidanju još jednog katoličkog sveučilišta, na temelju odluke o „dobrovoljnom raspuštanju“ koju je donijelo Ministarstvo unutarnjih poslova protiv Katoličkog sveučilišta Bezgrješnog začeća nadbiskupije Managua (Uccam).

U posljednjih godinu dana vlasti Nikaragve zatvorile su još 17 privatnih sveučilišta na taj „dobrovoljni“ način. Protivnici to smatraju načinom pritiska na one koji im se suprotstavljaju.

Katoličko sveučilište Bezgrešnog začeća je svećano otvoreno 2011. i također je služilo kao centar za formaciju sjemeništara iz mjesne crkave u Srednjoj Americi, pružajući formaciju iz filozofije i teologije. Nalazila se u istim prostorijama kao i sjemenište „La Purísima“ u Managui.

U Nikaragvi je biskup Rolando Álvarez također u zatvoru od veljače prošle godine, lišen državljanstva i osuđen na 26 godina zatvora. Sveta Stolica trenutačno nema nikakvo diplomatsko predstavništvo u Nikaragvi, nakon što je njezin otpovjednik poslova, mons. Marcel Diouf, napustio zemlju 17. ožujka na zahtjev vlade.

U Meksiku ubijen još jedan svećenik

Meksički svećenik, redovnik augustinac Javier Garcia Villafana ubijen je u ponedjeljak, što je još jedan u nizu napada na svećenike u Meksiku. Državno odvjetništvo u meksičkoj saveznoj državi Michoacan priopćilo je kako su nepoznate osobe ustrijelile svećenika u njegovu automobilu, a portal „Proceso“ objavio je kako je ubijeni otac Villafana. On

je prije mjesec dana preuzeo službu u župi Huandacareo, a pojedinosti zločina nisu objavljene. Protekle godine u Meksiku su pripadnici zločinačkih organizacija ubila dvojicu isusovaca. Taj je zločin izazvao javnu raspravu između Crkve i meksičke vlade o sigurnosnom stanju i potrebnim mjerama kako bi se ono poboljšalo.

Većina mladih Francuza vjeruje u Boga

U Francuskoj većina mladih vjeruje u Boga, ali manje od trećine (30 %) mlađih od 25 godina sebe opisuje kao kršćane, izvjestio je 25. svibnja list La Croix. Istraživanje je proveo institut za istraživanje javnog mišljenja Odoxa. Rezultati pokazuju da je 74 % starijih od 65 godina izjavilo da su kršćani. Nije se pravila razlika između različitih kršćanskih vjeroispovijesti, poput katolika, pravoslavaca ili protestanata. Da vjeruju u Boga izjavilo je 62 % osoba u dobi od 25 do 34 godine. Među osobama od 18 do 24 godine to je izjavilo njih 59 %.

Prema rezultatima, mlađi češće od ostalih dobnih skupina vjeruju u život nakon smrti, među mlađima ispod 35 godina to je potvrđeno njih 53 %. Prema informacijama, 1005 Francuza intervjuirano je online. Prema rezultatima Instituta za istraživanje mišljenja Ifop objavljenom u rujnu 2022., 59 % mlađih od 18 do 24 godine u Francuskoj su kršteni. U većini slučajeva, međutim, to su učinili roditelji za svoju djecu (97 %). U travnju je istraživanje Francuske biskupske konferencije pokazalo porast broja krštenja odraslih u zemlji. U 2023. godini za Uskrs je kršteno 5463 odraslih osoba, među kojima i mnogo mlađih. 33 % onih koji se trenutačno pripremaju za krštenje ima između 18 i 25 godina, dok je 2019. iz te dobne skupine bilo 23 % pripravnika.

Svjetski dan mladih: Očekuje se više od 500 tisuća mladih iz gotovo 200 zemalja

U razgovoru za Vatican News dajateljica u Dikasteriju za laike, obitelj i život, koji organizira Svjetski dan mladih, Linda Ghisoni govorila je o 38. Svjetskom danu mladih Katoličke Crkve koji će se održati od 1. do 6. kolovoza u Lisabonu.

Ghisoni je rekla da se do sredine svibnja prijavilo 540 tisuća mladih iz 196 zemalja i 16 300 volontera.

„Ove nam brojke pokazuju da još uvek postoji veliki interes među mlađima da se stvarno susretu licem u lice kako bi zajedno molili i slavili“, kazala je. Podsetila je da je posljednji internacionalni Svjetski dan mladih 2019. bio u Panami te je zbog pandemije koronavirusa odlučeno da se događaj, koji se zapravo održava svake tri godine, odredi za godinu dana.

„Dikasterij blisko surađuje s organizacijskim odborom u Lisabonu. Vidimo da se razne biskupije u Portugalu također pripremaju za ovaj događaj s mnogim inicijativama. Primjerice, tu je hodočašće simbola Svjetskog dana mladih – križ, marijanska ikona Salus Populi Romani – a kroz to hodočašće simbola portugalske biskupije također ponovno otkrivaju ljepotu svoje vjere i kulture“, poručila je dajateljica Ghisoni.

Uz mlađe iz cijelog svijeta, već je prijavljeno 660 biskupa koji će pratiti sudionike. Neki od njih pripadaju i različitim obredima, poput grkokatoličkih maronita. Ali nije nužno biti katolik za sudjelovanje na Svjetskom danu mladih. Načelno mogu sudjelovati svi zainteresirani mlađi od 14 do 35 godina. Ni oni nešto stariji ili mlađi nisu isključeni. Mlađi su otvoreni prema svima i važno im je stvoriti inkluzivan Svjetski dan mladih, istaknula je Ghisoni.

Broj katolika u Irskoj smanjen za 10%

Središnji ured za statistiku (CSO) Irske objavio je krajem svibnja podatke popisa stanovništva iz 2022., koji se provodi svakih šest godina, a prema kojem je za 10 % smanjen broj Iraca koji se izjašnjavaju kao katolici. Uz taj podatak, u popisu se istaknuo i broj onih koji se ne svrstavaju ni u jednu religijsku skupinu. Prema brojkama, koje donosi Irish Post, a prenos Aleteia, u šest godina od posljednjeg popisa stanovništva 2016., Irska je doživjela popriličan rast ukupnog broja stanovništva. Tako je ukupna brojka porasla za 387 274 ljudi (8%), te je trenutačan broj stanovnika 5 149 139. Ovaj rast zabilježen je u svim irskim okruzima, iako ne ravnomjerno jer su istočne regije doživjele

gotovo dvostruko veći rast od zapadnih. Iako bi rast stanovništva mogao ukazivati da bi se Irska mogla početi udaljavati od niske stope nataliteta (trenutačno je 1,63 rođenja po ženi), to ipak nije slučaj jer su najbrže rastuća dobna skupina u Irskoj oni stariji od 70 (26%), dok se udio stanovnika u dobi od 25 do 39 godina smanjio za 4%. Prosječna dob irskih građana porasla je s 37,4 godine iz 2016., na 38,8 godine u 2022. Što se tiče istraživanja o religiji stanovnika, katoličanstvo – najveća religija u Irskoj – zabilježilo je nagli pad u posljednjih šest godina. Tako je, broj onih koji se izjašnjavaju kao katolici, s 3 696 644 (79%) u 2016. pao na 3 515 861 (69%) u 2022., što označava smanjenje od oko 181 000. U istom vremenskom okviru, broj onih koji tvrde da ne pripadaju nijednoj religiji, gotovo se udvostručio – s 451 941 osobe na 736 210, što je povećanje od oko 284 000. Iz CSO su istaknuli kako je ovo tek prvi dio istraživanja, te planiraju objaviti još osam izvješća tijekom godine koji će detaljnije obraditi pitanja stanovanja, religije, invaliditeta i njegovatelja.

Afrika u godinu dana dala gotovo tisuću novih svećenika

Vatikanska izdavačka kuća (LEV) objavila je izdanje Papinskog godišnjaka (Annuario Pontificio) za 2022., koji objedinjuje podatke o životu Katoličke Crkve u cijelom svijetu između 1. prosinca 2021. i 30. studenoga 2022. Podaci su pokazali velik porast zvanja u Africi, prenosи Svjetlo riječi, pozivajući se na katolički portal Aleteia.

Trajni đakonat raste u Europi (s 15.438 đakona) i u Americi (ukupno 32.373, sa snažnom prisutnošću đakonata posebno u Sjedinjenim Državama), ali ostaje rijedak u Africi, Aziji i Oceaniji.

Broj redovnica i redovnika koji nisu svećenici znatno opada, osobito u Europi, Oceaniji i Americi, dok se broj posvećenih osoba povećava u Africi. Na dan 31. prosinca 2021. godine Katolička crkva u svijetu ima ukupno 608.958 redovnica i 49.774 redovnika koji nisu klerici.

Na globalnoj razini broj klerika u godinu dana smanjen je za 0,39 %. Izazov svećeničkih zvanja

MILE
MAMIĆ

Riječ, duh i život

U prošlom smo broju Glasnika mira, poštovani čitatelji, govorili o riječima RIJEČ, DUH I ŽIVOT. Ostalo nam je još nešto reći o riječi DUH i promotriti riječ ŽIVOT. Nastavljamo promišljanje o započetom nizu:

2. O RIJEČI DUH (NASTAVAK)

Nedavno smo proslavili blagdan Duhova i Presvetog Trojstva. Može nam se ponekad učiniti da je treća božanska osoba Duh Sveti u Crkvi pričično zanemaren. Mi ljudi smo ograničeni. I Boga promatramo, zamišljamo, predočujemo ljudskim očima. Naše nam predodžbe pomažu i ometaju ometaju poimanje Presvetoga Trojstva: Oca, Sina i Duha Svetoga. Pojmovi otac i sin toliko su nam bliski, svakodnevni da Oca i Sina kao božansku osobu možemo pojmiti i predočiti antropomorfistički, u ljudskom liku. Isus jest Bog i čovjek, ali Otac je samo Bog. Proslavljeni, uskrslji, slavni Krist kao čovjek znatno je drukčiji od onoga sasvim vidljivoga, prepoznatljivoga. Apostoli, učenici, braća prepoznavaju ga i po pozdravu: „Mir vama!“ i po lomljenju kruha. Plamen Duha u njihovu srcu („srce nam je gorjelo“) pomaže im prepoznati Gospodina. Svakako, budući da je Sin i čovjek, predodžba o njemu je znatno bliža stvarnosti nego predodžba o Ocu, koji je samo Bog. U poimanju Oca mogu nam pomoci atributi koje pripisuјemo najboljem Ocu, kako nam ga je Isus opisao. Duh Sveti nam je nekako nepojmljiv, nevidljiv. Opisuje se kao plamen, plameni jezici, vjetar, vihor, lahor, šum, oganj, žar; golub i sl. Gotovo da u njemu ne vidimo „Gospodina i životvorca“. A on to jest. I hvalospev *Slava Bogu na visini* ne govori o Duhu kao Gospodinu. Vjerojatno je to razlog da se često u molitvi obraćamo Ocu i Sinu, da nas ispunji svojim Duhom, da nam dade svoga Duha. Karizmatski pokret njeguje i izravno obraćanje Duhu Svetomu. Duh Sveti nam pomaže

da bolje upoznamo Oca i „Krista, Sina njegova...“, kako pjevamo u vrlo starom himnu *O dođi, Stvorče, Duše Svet* (lat. *Veni, Creator, Spiritus*). Koliko je Duh Sveti važan i djelatan u životu Crkve, najbolje nam govore Djela apostolska, koja neki nazivaju Evangelijem Duha Svetoga.

3. O RIJEČI ŽIVOT

Vrlo je zanimljiva i riječ život. To je dvosložna imenica muškoga roda. Naglasak je vrlo dinamičan: Nom. jednine je život, gen. jednine je života, dativ i lokativ jednine života. Kako je akuzativ jednine? Pravilo je da imenice muškoga roda koje označuju neživo imaju akuzativ jednak nominativu, a koje označuju živo imaju akuzativ jednak genitivu. Je li život živ? Riječ život kao i dijelovi tijela živoga čovjeka (*nos, zub, prst, živac* itd.) ponašaju se u hrvatskome jeziku kao imenice za neživo. Akuzativ jednine im je jednak nominativu: život, nos, zub, prst, živac ... Imenice muškoga roda koje označuju živo, npr. čovjek, brat, prijatelj imaju akuzativ jednine jednak genitivu: čovjeka, brata, prijatelja. Kako je vokativ jednine od život? Ta imenica uglavnom nema vokativa, ali ponekad ga ipak zovemo. Vokativ jednine je pravilno živote. Takav se skok naglaska mnogima ne sviđa, pa radije kažu živote. Nominativ množine je životi, genitiv životâ.

Pro poglavje Svetoga pisma (Knjiga Postanka) govorí o postanku svijeta i čovječanstva. Vrlo je zanimljiv redoslijed. Bog logično prije stvara uvjete za život, a onda život: biljke, životinje i na kraju čovjeka. Život je dakle Božji dar. Tvorac života daje sposobnost živim stvorovima, pa i čovjeku da se razmnožavaju.

Bog, Tvorac života u Ponovljenom zakonu (30, 15) kaže: „Gledaj! Danas preda te stavljam: život i sreću, smrt i nesreću...“ a malo dalje (30, 19-20) nastavlja: „Uzimam danas za svjedoček protiv vas nebo i zemlju da pred vas stavljam: život i smrt, blagoslov i prokletstvo. Život, dakle, biraj, ljubeći Jahvu, Boga svoga...“

Cijela Biblija je Poziv na Život. Ona je ljubavno pismo Boga živoga živomu čovjeku. Imamo, dakle, na jednoj strani: život, sreću, blagoslov..., a na drugoj: smrt, nesreću, prokletstvo... Slobodno biramo. Bog se raduje boljem izboru.

Proljeće je obilježeno životom. Sin Božji postao je čovjekom na Blagovijest (25. ožujka). Isus je rekao: „Ja sam Put, Istina i Život.“ To obično pišemo velikim slovom kao i Riječ kad znači Sin Božji Isus Krist. On je i došao da imamo život. I Uskrs je u proljeće. Uskrsnuće je obnova života. Isus je temelj i naše uskrsne nade. „Ja sam uskrsnuće i život... Tko vjeruje u mene, ako i umre, živjet će.“ (Iv 11, 25) Proljeće je na izrazit način doba života i uskrsnuća. Na žalost, doba je to masovnih ubijanja u raznim totalitarnim sustavima, što svjedoče brojne komemoracije. Prema mnogim rječnicima život živih bića, pa i čovjeka omeđen je smrću. Smrt je dio

našega iskustva, ali vjerujemo da smrt nije kraj. Kristovo uskrsnuće je i naša pobjeda nad smrću. Postoje pridjevi *dosmrtni* i *doživotni*. U biti, oni su istoznačni: „do smrti“, „do kraja života“. To je isto. Pravnici su napravili zbrunjujući razliku po kojoj ugovor o doživotnom uzdržavanju i ugovor o dosmrtnom uzdržavanju nisu isto.

A kad počinje ljudski život? Zagovornici kulture života gledaju na život kao na Božji dar, nešto sveto, stvoriteljsko, vječno. Za njih život čovjeka, kao i drugih zemaljskih stvorova počinje začecem, a ne završava smrću. Zagovornici kulture smrti, koji sebe smatraju naprednima, tvrde da ljudski život počinje rođenjem, a da je smrt potpuni kraj.

Zagovornici života (Pro life) diljem svijeta organiziraju **Hod za život**, što se je, hvala Bogu, proširilo i u hrvatskom narodu. Samozvani „naprednjaci“ na „miran“ način prosvjeduju protiv Hoda za život. Na njihovim licima vidi se jad, bijeda i duboki nemir. Molimo za njih da im Bog prosvijeti pamet.

Na pitanje početka i trajanja ljudskog života moj kolega Milan Nosić, jezikoslovac, temeljito je odgovorio u znanstvenom članku *Ljudski život traje od začetka do smrti* (Jezik, br. 1., Zagreb, veljača, 2020., str. 13 – 21.). On ističe da su gotovo svi rječnici u slavenskim jezicima (možda nakon Oktobarske revolucije?) prihvatali kritiv tvrdnju da ljudski život počinje rođenjem/ od rođenja. U jednom drugom sličnom članku ističe kako su u tom pitanju filologija, pravo i medicina dobro zaglibili, a da je biologija i u najtežim vremenima imala na to jasan odgovor da ljudski život počinje začecem. To jednako vrijedi za biljke i životinje. Ni čovjek nije iznimka. Nosić je znanstvenik. Nije nikakav aktivist. Ne ulazi u svjetonazorska, ideološka pitanja. Završio bih stihovima jedne drage stare pjesme: „Kristu vjerujem, on se Život zove. Život svoj on za život dade. Po njegovu slavnom uskrsnuću svaki život smisao imade.“

molitveni program

ljetni raspored: (od 1. lipnja do 1. rujna)

PONEDJELJAK

7.30 h	Sv. misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18-21 h	Večernji molitveni program i isповјед
18 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h	Sv. misa, blagoslov predmeta
20 h	Slavna otajstva krunice

UTORAK

7.30 h	Sv. misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18-21 h	Večernji molitveni program i isповјед
18 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h	Sv. misa, blagoslov predmeta
20-21 h	Euharistijsko klanjanje

SRIJEDA

7.30 h	Sv. misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18-21 h	Večernji molitveni program i isповјед
18 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h	Sv. misa, blagoslov predmeta
20 h	Molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

ČETVRTAK

7.30 h	Sv. misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18-21 h	Večernji molitveni program i isповјед
18 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h	Sv. misa, blagoslov predmeta
20-21 h	Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h	Sv. misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18-21 h	Večernji molitveni program i isповјед
18 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h	Sv. misa, blagoslov predmeta
20-21 h	Euharistijsko klanjanje

SUBOTA

7.30, 11 h	Sv. misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18-20 h	Večernji molitveni program i isповјед
18 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h	Sv. misa, blagoslov predmeta
20 h	Molitva za zdravlje duše i tijela
22-23 h	Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

7, 8, 11 i 19 h	Sv. misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. mise na raznim jezicima
Ispovijed	Prije svake sv. Mise
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
16 h	Krunica na Brdu ukazanja
18-21 h	Večernji molitveni program i isповјед
18 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h	Sv. misa, blagoslov predmeta
20 h	Slavna otajstva krunice

POTICAJ ZA LECTIO DIVINA

Iz preobilja biblijskih tekstova Crkva nam iz dana u dan nudi odabranu duhovnu hranu – misna čitanja iz Staroga i Novoga zavjeta. Iz broja u broj Glasnika mira u ovoj čete rubrici naći kratice koje upućuju na biblijsku knjigu, poglavje i redak misnih čitanja za razdoblje od 15. do 15. u mjesecu. Božja je riječ radosna vijest. Ona je živa i djelotvorna. Ako se izložimo njezinu djelovanju, ona ima snagu mijenjati nas.

Četvrtak, 15. 6. 2023.

M. ČIT.: 2Kor 3,15 – 4,1.3-6; Ps 85,9ab-14; Mt 5,20-26

Petak, 16. 6. 2023.

PRESVETO SRCE ISUSOV

20
GODINA

20 godina među
najslušanijim
radiopostajama u BiH

24
SATA

24-satni obiteljski, kulturni,
vjerski, informativni i
zabavni program

Pružamo istinitu,
pouzdanu i provjerenu
informaciju

ODAŠILJAČI U REPUBLICI HRVATSKOJ:

Split, Južna
Hrvatska **101,5 MHz**
Zagreb, Lika,
Sr. Hrvatska **107,8 MHz**
SATELIT: Europa, Bliski
istok i Afrika- EUTELSAT 16°E
EMITIRAMO UŽIVO I PUTEM
INTERNETA: www.radio-medjugorje.com

Kako postati podupiratelj?

Jednostavno! Pošaljite nam vaše osobne
podatke na podupiratelji@medjugorje.hr
i godišnjom članarinom od 40 KM (za Hrvatsku: 160 HRK, za zemlje EU: 35 EUR,
za Švicarsku 50 CHF) i postanite dio naše
radijske obitelji. Hvala vam od srca!

Uredništvo: +387 36 653 580
Program uživo: +387 36 653 581
Marketing: +387 36 653 548
Fax: +387 36 653 552
radio-mir@medjugorje.hr
www.radio-medjugorje.com

Radiopostaja MIR Međugorje djeluje od 1997. godine.
Program našeg radija dio je svakodnevnice u Vašim
domovima u domovini i inozemstvu, na radnim
mjestima... Kao glasnik mira Radiopostaja odašilje poruke
iz Međugorja. Putokaz je hodočasnicima iz cijelog svijeta.

**RADIO
KOJI IMA DUŠU**

